העולם הזה

איש אצ"ל
פגלין מובל
למעצר

סכנה!

"טרור נגדי"

קורא יקר,

מה מתרחש מאחורי־הקלעים של מחלקת־החדשות בתחנה הערבית של הטלוויזיה הישראלית?

שתי כתבות שפורסמו בשני הגליונות האחרונים של העולם הזה, הביאו את מימצאי החקירה שערכה כתבת הטלוויזיה של העולם הזה בנושא זה, מתוך מטרה להעלות את הנושא כבעייה הטעונה פיתרון בפני הממונים על הטלוויזיה.

הגילויים בכתבות אלה לא עוררו הדים בחוגים רחבים. האזרח הישראלי שאינו דובר ערבית וממילא אינו צופה בתוכניות התחנה הערבית של הטלוויזיה, אינו מרבה להתעניין במה שמתרחש בתחום זה. גם אלינו הופנו טענות בנוסח: „מה זה העסק שלכם?" או „למי איכפת בכלל מה קורה בשידורים בערבית?"

רבים נוטים לשכוח כי שידורי הטלוויזיה בערבית הם מכשיר התעמולה מיספר אחד של ישראל כלפי ערביי המדינות השכנות, כלפי תושבי השטחים המוחזקים וכלפי המיעוט הערבי בישראל. נשכחה גם העובדה כי הטלוויזיה הישראלית הוקמה למעשה תחילה לצורך זה, ולצורך זה בלבד: לשידורים לערביי השטחים המוחזקים. השידורים בעברית צורפו תחילה כניספחים עד שהורחבו והשתלטו על התחנה.

השידורים בערבית מציירים את תדמיתה של מדינת־ישראל בעיני מיליוני ערבים במרחב. הישראלים המופיעים בשידורי טלוויזיה אלה הם נציגיה של ישראל כלפי המוני הצופים הערביים. משום כך יש חשיבות ציבורית ראשונה במעלה למה שמתחולל סביב שידורים אלה, אפילו לגבי אלה שאינם צופים בהם.

אם שתי הכתבות האמורות לא עוררו הדים בקרב הציבור הרחב, הרי בבניין הטלוויזיה בירושלים הם חוללו סערה. אופיינית לסערה זו היא תגובתו של מנהל מחלקת החדשות בערבית, יוסף בר־אל, כלפיו הופנו הטענות העיקריות בכתבות אלה. השבוע שיגר בר־אל למערכת את המיכתב הבא:

„בתגובה לשתי הכתבות שהתפרסמו אודות מחלקת החדשות בערבית בטלוויזיה ואודותי כמנהלה, ברצוני לציין:

„אין בדעתי להתווכח מ־על דפי שבועון זה על כל הכזבים שנתפרסמו בו ב־מגמתיות כה מובהקת, ב־חוסר יושר עיתונאי בסיסי, תוך התעלמות מכוונת מן האמת הפשוטה. אני סבור שהמיסגרת הנאותה להפ־רכתם של כזבים אלה עד תום היא בבית־המישפט.

„רבים יעצו לי שלא לנ־קוט בצעדים מישפטיים. אמרו לי: ,הרבה כזבים כבר נתפרסמו ואיש ממי־לא לא יתייחס באמון לאשר נאמר אודותיך בהעולם הזה'. אינני מקבל גישה זו, לדעתי יש לתבוע את ה־משמיעים כזבים לתת את הדין, כדי להשמיט אותה הנחת יסוד הרווחת כנראה בקירבם כי לא יהא עליהם לעמוד במיבחן האמת.

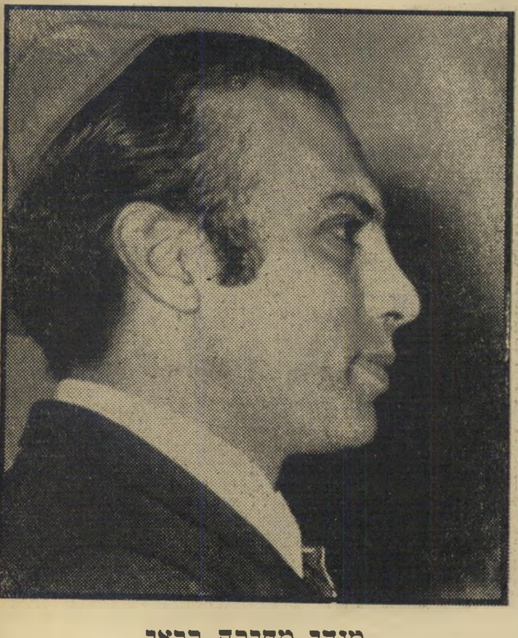

מנהל מחלקה בראל
שקרים, כזבים, סילופים

„למען הסר ספק הריני מדגיש כי בין היתר:

„הבדותה אודות הדייל הדרוזי — שקר. הדברים שיוחסו למנכ"ל הרשות — סילוף ושקר. הדברים שיוחסו לסמנכ"ל הרשות — שקר וכזב. הדברים שיוחסו לי אודות מיספר עובדים במחלקה — מסולפים. סידור עבודתו של האחראי לקריינים סעיד קאסם — סילוף ושקר. הופעת פירסום חודשי מטעם המימשל בגדה לפי התיאור בכ־תבה — חסר שחר. התנהגותם של טכנאי האולפן — השמצת שווא. וכן הלאה שקרים, כזבים, סילוף עובדות."

✱ הופעה תמורת שתיקה

מיכתבו זה של בר־אל, שפירסמנו אותו כאן במלואו, בא אחרי ששבוע קודם לכן ניסה בר־אל באמצעות עורך־דין למנוע מאיתנו את המשך פירסום הגילויים על הנעשה במחלקתו. לא היה זה הלחץ היחיד שהופעל למניעת הפירסום.

מספרת כתבת הטלוויזיה, יונית מנור:

מרגע שהתפשטה במיסדרונות בניין הטלוויזיה השמועה על הכתבה העומדת להת־פרסם בהעולם הזה, לא הפסיקו הטלפונים לצלצל בביתי. למרות שאיש מאנשי המחלקה לא ידע מה אני עומדת לכתוב, הזדרזו רבים מהם לאיים עלי במישפט.

כשהתקשרתי עם יצחק הלוי, לשעבר עובד המחלקה וכיום עובד הרדיו, כדי לבקש ממנו תגובה על הדברים שבר־אל אמר עליו, הוא הודיע לי שדובר הרשות אסר עליו לדבר איתי אלא בנוכחות אדם שלישי.

אחד מאנשי המחלקה הגיע אפילו עד ביתי שבתל־אביב רק כדי לשכנע אותי שאינני צודקת בדיעותי על המחלקה (למרות שמעולם לא דיברתי איתו על התרשמותי מה־מחלקה) ושזוהי אחת המחלקות היותר מוצלחות בטלוויזיה.

קיבלתי אפילו הצעה שיעשו עלי כתבה מצולמת (המסכנים לא ידעו שאני מפחדת להצטלם בגלל חוסר ביטחון עצמי). למחרת נודע לי שאותו אדם חזר למחלקה בצהלה רבה, וטען באוזני חבריו שהצליח לשכנע אותי, ושהכתבה לא תתפרסם.

במיסגרת האופנסיבה הנגדית של קבוצת עובדים מתוך המחלקה, הושמעו באוזני השמצות רבות על יריביו ומתנגדיו של בר־אל. הם תוארו באוזני כקבוצה מחתרתית שכל מגמתה להפיל את בר־אל מכיסאו. לצורך זה, כך סיפרו לי, הם נפגשים בלילות וחורשים מזימות. אחת התוצאות של התכנסויות אלה, היא הכתובות החרוטות על קירות בניין הטלוויזיה בגנותו של בר־אל. אותם חורשי מזימות, הם שהפכו אותי מכשיר ל„ציד המכשפות" על המנהל האומלל.

הצעתי להפגיש יחד את שני הצדדים, כדי שללהקת המטלפנים תהיה הזדמנות להגיד את כל מה שיש להם להגיד על הצד השני באוזניו, לא זכתה לתגובה.

עד כאן סיפורה של יונית. עד כאן גם טיפולו של העולם הזה בפרשה. ראוי שהנושא יובא עכשיו לטי־פולו של גורם ממלכתי שיפעל לטיהור האווירה במח־לקת החדשות, המרבה לייצר חדשות בעצמה.

טכס בחירת
מלכת המים
1972

מטעם העולם הזה

בהיכל התרבות, תל־אביב

ביום ג' 17.10.72 בשעה 8.30 בערב

בתוכנית האומנותית

מיטב אומני ישראל

מנחה דודו דותן

במה מרהיבה ביופיה

מתוכננת על־ידי

פרחים כץ

תמונות ענק של המועמדות

תוקרנה על־ידי שרותי תאורה

כרטיסים בכל המישרדים

א.אריאלי | גלי הוס

תשקיף

דיין לוטש עין אל שירותי הביטחון

מקורביו של שר־הביטחון משה דיין ה־חלו במערכה במאמץ לנסות להעביר את שירותי־הביטחון לשליטתו ופיקוחו של שר־הביטחון.

שירותי־הביטחון וזרועות אחרות של קהילת המו־דיעין הישראלית כפופים כיום למישרד ראש־הממ־שלה ולשר־הביטחון אין כל שליטה או גישה ישירה אליהן. בשנים האחרונות עברו שירותים אלה תהליך יסודי של א־פוליטיזציה ואין כימעט אפשרות להפ־עילם למטרות פוליטיות פנימיות.

דיין, שמזמן לטש את עינו להכללת ה־שירותים בתחום פיקוחו, מנסה לנצל את המשבר בעקבות שואת מינכן כדי להו־ציא את שירותי־הביטחון משליטתם של ראש־הממשלה וסגנה והעברתם למישרד־הביטחון.

מקורביו של דיין מנסים להרגיע את כל החו־ששים מניצול בלתי חוקי של שירותי־הביטחון, כש־יהיו בשליטתו של דיין, שממילא טעונה כל פעולה שלהם אישור של הממשלה כולה.

ירידה ניכרת בטיסות ישראליים לחו"ל

ירידה ניכרת מורגשת בשלושת השב־בועות האחרונים במיספר הישראליים ה־יוצאים לחו"ל, כנראה בעקבות גל הטירור נגד ישראלים בחו"ל וכתוצאה מהאווירה הכללית.

נוסף לירידה העונתית של יציאות לחו"ל בעונה זו, מציינים במשרדי הנסיעות ביטול ניכר של נסי־

עות מתוכננות, בעיקר אצל אלה המנצלים בדרך כלל את מחירי החורף המוזלים בחברות הטיסה שכבר נכנסו לתוקפם.

כמו כן דחו סטודנטים ישראליים רבים, הלומדים באוניברסיטאות באירופה, ושששהו הקיץ בישראל, את החזרה למקומות לימו־דיהם.

מונעים מינויו של כתב צבאי בטלוויזיה

ועד עובדי־החדשות בטלוויזיה מנסה למנוע את מינויו של נחמן שי ככתב הצב־אי של הטלוויזיה, כדי לקבל הטבות ולי־הפעיל לחץ על הנהלת הטלוויזיה למילוי תביעות שונות של העובדים, שאין להן כל קשר במינויו של הכתב הצבאי.

נחמן שי, שהיה עד כה הכתב הצבאי של שידורי ישראל, הועבר על־ידי הנהלת רשות השידור מה־רדיו לטלוויזיה, בעקבות מינויו של הכתב הצבאי הקודם, רון בן־ישי, ככתב הטלוויזיה בגרמניה. אבל העובדים בטלוויזיה מאיימים לא לשתף פעולה עם נחמן שי ולא לאפשר לו למלא את תפקידו, כל עוד לא תתמלא שורה של תביעות של העובדים.

ההתנגדות אינה ישירה לנחמן שי, אבל עובדי הטלוויזיה מתנים את הסכמתם לעקרון של העברת עובדים מהרדיו לטלוויזיה בכניעה לדרישותיהם.

ידלין יפרוש מ„חברת העובדים"

מזכיר „חברת העובדים" אשר ידלין, הודיע למזכ"ל ההסתדרות יצחק בן־אהרון, כי הוא עומד לפרוש בראשון לינואר מתפ־קיד מזכיר „חברת העובדים".

בשבועות האחרונים נמתחה ביקורת על־כך שיד־לין ייבחר גם לתפקיד מנכ"ל קופת־חולים במקומו של משה סורוקה שנפטר, במקביל לתפקידו בחברת העובדים. זאת הסיבה להתפטרותו של ידלין שיס־תפק רק בקופת־חולים.

בלשים היכו כתב טלוויזיה

הנהלת הטלוויזיה עשויה לפנות בתביעה לשר־המישטרה להקים ועדת חקירה פנימית כדי לחקור כיצד אירע שאנשי מישטרה היכו את כתב הטלוויזיה אורי גולדשטיין, בעת שכיסה את מעצרו של עמיחי פגלין, החשוד בנסיון הברחת נשק לחו"ל.

כשניסה גולדשטיין עם צלמו להתקרב למכונית אליה הוכנס פגלין ליד המטה ה־ארצי של המישטרה, התנפלו עליו בלשים, היכו אותו ואת הצלם, קרעו את חוט ה־מיקרופון שלו וחיבלו במסרטה.

במקרה נכח במקום המפכ"ל המנוח של המישטרה, אהרון סלע. הוא הזמין מייד את גולדשטיין למישרדו, שוחח עימו שעה ארוכה והבטיח לחקור בפרשה ולהעניש את האשמים כדי שהתקרית לא תוזכר בטל־וויזיה. סלע לא הספיק למלא את הבטחתו ועתה יתבעו מיורשו את מילויה.

מדוע מפזר ספיר הבטחות על הקלות?

הפירסומים בשבועות האחרונים, שמקורם ב־מישרד־האוצר, על הקלות רבות הצפויות במס ההכנסה החל מחודש אפריל 1973, אינם אלא מוקש שנועד להרגיע את הרוחות ולמנוע סערות במשק.

התוכניות השונות, המבטיחות הכ־נסה פנויה נוספת עד לסכום של 250 ל"י לחודש לבעלי הכנסות של כ־2000 ל"י לחודש, לא נועדו אלא למנוע דרישות להעלאת שכר בקרב שכבות בעלי ההכ־נסה הבינונית ובעיקר אצל האקדמאיים. מישרד־האוצר לא יוכל אומנם להתחמק מהקלות אלה, אולם הוא ייאלץ להטיל מיסים נוספים בצורות שונות שיעקרו את עודף ההכנסה הפנויה העלול להגביר את הלחצים האינפלציוניים.

התוכניות על ההחמרות הצפויות לצד ההקלות, החל מאפריל 1973, נשמרות בסוד כמוס.

ערבים מהשטחים בשירות המדינה

הממשלה משתמשת באיום של העסקת ערבים מהשטחים המוחזקים בשירות ה־מדינה, כדי לרסן תביעות של עובדי־מדי־נה להעלאת שכר.

בישיבה שהתקיימה השבוע בין מנכ"ל משרד התיקשורת לבין חבר ועד עובדי המישרד, בו הועלו תביעות שכר חדשות של העובדים, הודיע המנכ"ל, שמחה סורוקור, כי אם לא ירסנו העובדים את תביעו־תיהם, הוא לא יהסס לגייס לשירות המישרד עוב־דים ערבים מהשטחים.

אתיקה עיתונאית – נושא למאמר

הנסיעה של העיתונאים הירושלמיים לכיסוי מע־רכת הבחירות בארצות־הברית, משמשת נקודת מוצא למאמרו של כתב הארץ מתי גולן על בעיות אתיקה מיקצועית.

המאמר יופיע בספר העיתונאים הבא. גולן מתכונן להשתמש במעשה זה כדוגמה לניצול לרעה של מקצוע העיתונאי.

הודח צלם שנחשד בהפרת אמון

צלם העיתונות הישראלי שבתאי טל, המייצג בישראל את השבועון הגרמני שטרן, הודח השבוע מחברותו בתא כתבי־החוץ בישראל, אחרי שברוב קולות הורשע על־ידי הנהלת התא בהפרת אמון.

טל צורף כנציג הצלמים הזרים בישראל לפשיטת צה"ל בלבנון ערב יום הכיפורים כ„פול־מן", שתמונותיו ישמשו את העיתו־נות הישראלית והזרה כולה. מאחר שהפעם ניתנה לעיתונות נציגות נכבדה בכוח ה־פושט, ולא פחות מ־15 עיתונאים, צלמים ואנשי טלוויזיה צורפו לפשיטה, החליטו העיתונאים לא להפר הפעם שום תקנה כדי להצדיק את האמון שנתן בהם צה"ל.

אולם בתום הפשיטה האושם טל כי לא מסר את כל הפילמים שצילם ל„פול" וכי חלק מצילומיו נמ־כרו כבלעדיים על ידו. ועד עיתונאי החוץ מצא אותו אשם והפסיק את חברותו באירגון.

היה גבר חבוש קסדת מגן

זכור! בנובמבר 72'
תכנס לתוקפה
התקנה המחייבת
חבישת קסדת מגן
גם בדרכים עירוניות
אל תחכה
לרגע האחרון
רכוש קסדה היום!

צילום: י. זילברגוליט

משרד התחבורה · המועצה הלאומית למניעת תאונות

מכתבים

■ התרשמות

טובה

כמה מחברי כאן, וכן אני עצמי, התרשמנו מאוד מהופעתו של אורי אבנרי בטלוויזיה הגרמנית אמש (ערב רצח הספורטאים הישראלים במינכן). הישראלים האחרים שדיברו (בטלפון מתל־אביב וישר בטלוויזיה) באותו ערב, השאירו רושם קשה מאוד על השומעים כאן בגלל ההשוואה הבלתי פרופורציונית שעשו בין רצח ששה מיליון יהודים על־ידי המישטר הנאצי, ורצח הספורטאים על־ידי כמה פושעים בלתי־שפויים מארצות־ערב.

הופעתו של אבנרי תיקנה קצת את הרושם הקשה ותודה לו על כך. חבל שעלי לכתוב לו דווקא בשעה קשה זו.

פרופ' יהויכין ברנר,
אוניברסיטת אוטרכט, הולנד

■ דם יהודי

לא יהיה הפקר!

אני כותב מכתב זה מייד אחרי הופעתו של אורי אבנרי בטלוויזיה, כדי לומר לו: יישר כוחך.

זאת משום שבפעם הראשונה שומע אני ממנו את קריאת הקרב נגד המחבלים, אשר משום מה אזרחים רבים משייכים אותם לרשימה אחת עם אבנרי.

במאבקו למען השלום נוצר הרושם כי אבנרי מצדיק את מלחמתם של הערבים או הפלסטינים בכל הדרכים. אולם הפעם הוא הוכיח כי הוא דוגל בכך שדם יהודי לא יהיה הפקר.

מוטי הוכמן, בני־ברק

■ מי

אחראי?

ברור ונעלה מספק שלא כל הידוע על פרשת מינכן פורסם, ולא כל שאירע ידוע. ברור שטרם הגיע המועד לחשוב, להתבטא, לפעול בהגיון. ברור שטרם אושרה זכות היושר לאזרח כלשהו, ואף זה הגיוני, במסגרת הטירוף, אליבא דשקספיר.

כרמי

אפס, נתונים עובדתיים אחדים כבר פורסמו וידועים ואין לצפות שהכל נוקטים בשיטת ההמנעות ממחשבה. והרי מפקד משטרת מינכן אף הבהיר שננקטה מדיניות, מתוך ידיעה שהיא תיכשל.

בלא להמעיט ולו במשהו את אשמתם־אחריותם של גורמים שונים, כגון: ספטמבר השחור, פת"ח, משטרת בוואריה, השרותים החשאיים הגרמנים, שליטי ערב, וכו', וכל גורם ברמת אשמה ו/או אחריות שונות, הרי מן הדין לשאול:

מתי יקום שר אחד, ולו גם אחד, בממשלת־ישראל ויטול אחריות חלקית, רסיס של אחריות, ויתפטר? כלום 11 קורבנות לא מצדיקים מעשה זה, ולו גם התפטרות פורמלית?

מ פ. כרמי, ראשון־לציון

■ החוקן

שבקואליציה

11 קורבנות מינכן היו סתם פשוטי עם, לכן הפקירו אותם למוות. אני מתערב שאילו הם היו הבנים של שרי ממשלת־ישראל לא היתה נופלת אף שערה אחת משערות ראשם! לא רק שהיו מצמידים לכל אחד מהם שלושה שומרי־ראש מזויינים, אלא היו משחררים עבורם את כל החבלנים הכלואים בארץ — עד האיש האחרון.

אך כל זה ישכח עד יום הבחירות וכולנו נצביע בכניעה גמורה, כרגיל, בעד אותה כנופיית גנגסטרים. לי יהיה התענוג להצביע בעד המפד"ל: לתושבי ישראל לא מגיע אורי אבנרי. מגיע להם החוקן שאותו הם כל־כך אוהבים — חוקן ארוך ושמו קואליציה.

חנן גולדגרט, חולון

(המשך בעמוד 6)

מכתבים

השחמטורף

הקדוש

„העולם הזה" 1828, „רוצח ב־שחור לבן", ניתוח הסיבות לטירוף השחמת של בובי פישר, על־ידי הפסיכולוג דוד רודי.

כל הכבוד לדוקטור רודי!

סוף־סוף מישהו שיורד בלי בושה ויורד את כבוד על המיפלצת המקודשת — בובי פישר.

לי, אמנם, אין הכשרה לפתח את כל התאוריות של רודי על השחמטורף האמריקאי. אבל בקווים כלליים היתה דעתי עליו חופפת להלוטין לדעתו של הפסיכולוג הידוע.

אורי חצבני, טבריה

למה חשובים

ימי־הביניים?

„העולם הזה" 1829, „אל תתנו להם מתים", על האווילות שבהוצאת מחבלים להורג.

קראתי על השיטות הנפלאות שהמוח האנושי העלה כדי לאבד ולהשמיד בני־אדם. אחרי שגמרתי הרגשתי שמשהו חסר לי. חשבתי, חשבתי ופתאום תפשתי, שדילגתם על תקופה של שיגשוג ופריחה בימי האנושות. על אחת התקופות הפוריות ורבות היצירה בהיסטוריה. על ימיהם היפים ביותר של התליינים.

על ימי־הביניים.

ניגשתי לאנציקלופדיה, ואחרי שגמרתי להנות בעצמי, שלחתי לכם תמונה זו,

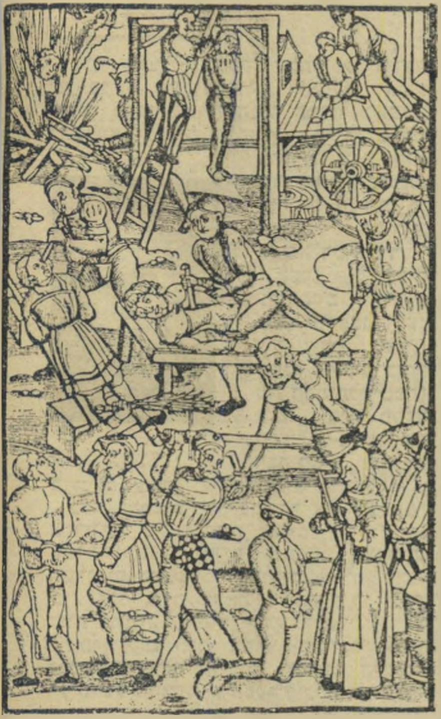

מיתת בית־דין בימי־הביניים
איך להוציא את הנשמה

שתהנו גם אתם קצת משלל ההמצאות והדמיון, שאיפיינו אותה תקופה.

פלא שלא היה להם זמן לשום דבר?

עמוס חרובי, תל־אביב

מתח

ביטחוני

„העולם הזה" 1829, "אם מותר לשר — למה אסור לסגן־אלוף?" על התפוטרותו של איש־העתיקות של משה דיין בצה"ל.

מעניין מה אומרים עכשיו אלה שטענו כי יש להרשות לשר־הביטחון משה דיין להמשיך בפעילותו הארכיאולוגית הבלתי־חוקית מפני שבכך הוא מתפרק מהמתח הביטחוני המוטל עליו.

הרי אותו טיעון חל גם על סא"ל יוסף יפת. גם עליו היה מוטל מאמץ ביטחוני ניכר וגם הוא היה צריך להתפרק ממנו.

(המשך בעמוד 8)

עם בישראל - ברכת חג שמח

ם מפעלי הסיגריות בישראל: דובק בע"מ · החברה הישראלית לסיגריות בע"מ · אסקוט, חברה לסיגריות בע"מ · סיגריות לוד בע"מ

משתפי פעולה

מי אמר שאין שיתוף־פעולה בין ישראל והערבים?

ישנו שיתוף־פעולה נהדר — בין כמה ישראלים וכמה ערבים.

■ ■ ■

יש, למשל, שיתוף־פעולה בין אנשי ספטמבר השחור ובין הימין הקיצוני בישראל.

כאשר אנשי „ספטמבר השחור" מבצעים מעשה־זוועה — משגשגים הרב מאיר כהנא, ח"כ שמואל תמיר ודומיהם.

הטירוריזם הוולגארי של כהנא נראה, לפתע, כדבר טוב ורצוי בעיני רבים. הדמגוגיה הזולה של תמיר לובשת גלימה שחורה מכובדת ומופיעה לעיני הטלוויזיה. עמיחי פגלין צץ מתהומות הנשייה, וחוזר בדמיונו לימי עלומיו.

וכאשר ה"ה כהנא, תמיר ופגלין פורשים כנפיים ופותחים פה — משגשגים אנשי „ספטמבר השחור".

כל נאום חוצב־להבות על הצורך הקדוש לספח את השטחים, לדכא את הפלסטינים, להישאר בדרום־לבנון, יוצק מים על טחנות הפידאיון. הם מצטטים

אותו, מדפיסים אותו, מפיצים אותו ברחבי העולם, כמודעת־גיוס לאירגוני הטירור.

אין פירוש הדבר שאנשי ספטמבר השחור הם סוכנים חשאיים של מאיר כהנא, ומקבלים את הוראותיהם הסודיות משמואל תמיר. גם ההיפך אינו נכון.

אבל שיתוף־הפעולה קיים. הוא אוטומטי, ואינו זקוק להידברות. הוא נובע מן האופי המשותף, המנטליות המשותפת והמגמות הדומות.

ארץ־ישראל השלמה מכאן, פלסטין המשוחררת מכאן.

בדם ואש יהודה (או פלסטין) נפלה, בדם ואש פלסטין (או יהודה) תקום.

■ ■ ■

אבא אבן הוא אדם הרבה יותר מתוחכם ממאיר כהנא הפרימיטיבי. יאסר עראפאת הוא הרבה יותר מיושב מאנשי ספטמבר השחור.

טבעי, על כן, ששיתוף־הפעולה בין אבא אבן ויאסר עראפאת יהיה הרבה יותר מתוחכם ומורכב מאשר זה הקיים בין הטירוריסטים הקטנים משני הצדדים.

אבל הוא הרבה יותר מסוכן.

ערב צאתו מן הארץ, כדי להגן על תואר־האליפות שלו באולימפיאדת הנאומים השנתית באו"ם, מסר אבא אבן הודעה לעיתונאים.

היתה זאת הודעה חשובה ביותר, כי היא ביטאה את הקו החדש של הדיפלומטיה הישראלית — קו שנקבע, בלי ספק, על־ידי גולדה מאיר. אבן כבר הספיק לחזור עליה כמה פעמים בארצות־הברית.

וזהו הקו החדש:

כל עוד נמשך הטירור, אי־אפשר לטפל בהשגת השלום. קודם־כל צריכים לחסל את הטירור, ורק לאחר־מכן ניתן לחזור לנסיונות להשיג הסדר.

■ ■ ■

למראית עין, יש הגיון פשוט בפסוקים אלה — כמו בכל פסוקיו של אבא אבן. למעשה יש בו היגיון שונה לגמרי מזה הנראה לעין.

אל מי מופנה האיום הזה?

קודם כל: אל אנשי הפלג הקרוי ספטמבר השחור.

אבא אבן אומר להם: או שתפסיקו את מערכת־הטירור נגדנו, או שנפסיק לנהל משא־ומתן לשלום.

משא־ומתן — עם מי?

עם המלך חוסיין, למשל.

אולם אנשי ספטמבר השחור שונאים את המלך חוסיין יותר מאשר את ישראל. ולראייה: עצם השם של אירגונם הוא קריאת־קרב נגד חוסיין, ולא נגד ישראל. בחודש ספטמבר השחור ערכו המלך חוסיין וחייליו את השחיטה הגדולה בפידאיון ובפליטים הפלסטיניים.

לאנשי ספטמבר השחור אין סיוט גדול יותר מאשר הסכם־שלום שיושג בין ממשלות ירושלים ועמאן — הסכם שאחת ממטרותיו הגלויות תהיה לחסל את „המהפיכה הפלסטינית" ואירגוני הפידאיון.

והנה אומר להם אבא אבן: או שתפסיקו את מעשיכם, או שנפסיק כל משא־ומתן להשגת ההסכם שאתם מתנגדים לו.

הרי זה כאילו אמר שר־המישטרה לעולם התחתון: „או שתפסיקו לשדוד את הבנקים, או שנסיר כל שמירה עליהם!"

■ ■ ■

יתכן כי אבן אינו חושב רק על אנשי ספטמבר השחור, אלא על תנועת הפידאיון כולה. ספטמבר השחור שייך, לדעת רבים, לאירגון פתח. יתכן שזהו פלג מתמרד ועצמאי, אך יתכן גם שיש ליאסר עראפאת השפעה כלשהי על אנשיו.

אם כן, מופנה האולטימטום של אבא אבן אל עראפאת.

האם עראפאת הזדעזע? האם הזעיק את עמיתיו, כדי לשים אחת ולתמיד קץ לפעולות ספטמבר?

לא. הוא מחה כפיים.

כי כל תנועת הפידאיון, ועראפאת בראשה, הציבו להם מטרה עליונה אחת: להחניק באיבו כל נסיון להגיע להסכם־שלום בין ישראל ומדינות־ערב.

עראפאת מתנגד להחלטת מועצת־הביטחון 242, מפני שהיא מכירה בקיום ישראל ומבקשת להבטיח את שלומה. הוא קם אפילו נגד עבד־אל־נאצר המהולל כאשר זה קיבל את רעיון הסדר־השלום עם ישראל. הוא הכריז על המלך חוסיין כעל בוגד.

אי־אפשר להעניק ליאסר עראפאת מתנה יותר גדולה מאשר ההודעה שישראל לא תנהל שום משא־ומתן עד אשר יפסיק הוא, עראפאת, את פעולות־הטירור.

הדבר נותן ליאסר עראפאת, ולאנשי־הטירור הלאמוניים של ספטמבר השחור, זכות־ויטו על כל פעולה להשגת שלום.

אם מאמינים הפידאיון במשיח, הם בוודאי סברו השבוע שימיו הגיעו.

■ ■ ■

אפשר לטעון כי האולטימטום של אבא אבן אינו מכוון אל עראפאת, אלא אל „מדינות ערב". לאמור: או שאתם תפסיקו את פעולות הטירור או שלא ננהל איתכם משא־ומתן להשגת השלום.

האמנם? האם יכולות מדינות־ערב להפסיק את הטירור?

אין מומחה בעולם המאמין בכך. האגדה, שהיתה שגורה פעם בישראל, כאילו הפידאיון אינם אלא „שכירי חרב" של „הרודן המצרי" ו/או של „השליטים הסוריים", מתה מזמן.

אירגוני הטירור אינם מקבלים את מרותה של שום ממשלה ערבית. הם נמצאים בסיכסוך סמוי או גלוי עם רוב הממשלות הערביות. התעמולה והספרות שלהם רווייה שינאה, בוז ואיבה לכל הממשלות הערביות, ש„הפקירו את המהפכה הפלסטינית".

גמאל עבד אל־נאצר, בשיא זוהרו והשפעתו, לא הצליח להפסיק את פעולות הפידאיון — אף כי שרצה בכך מאוד־מאוד. הרעיון שאנשים כמו חוסיין, אל־סאדאת או בורגיבה יוכלו לצוות על הפידאיון להפסיק את מעשיהם — מגוחך.

אבא אבן יודע זאת, כמובן, היטב.

■ ■ ■

אילו רצה אבן רק להגיש אולטימטום מוגבל, ולשכנע את מדינות ערב להפסיק במתן סיוע לפידאיון?

אם כן, חבל שלא אמר זאת.

הוא לא אמר, למשל: „ישראל לא תנהל משא־ומתן כלשהו עם מדינה ערבית המגישה סיוע למחבלים."

פסוק כזה יכול להיות הגיוני. אתה רוצה לחיות עימי מחר בשלום — אל תעזור היום לאירגונים הרוצים לרצחני נפש.

אבל אבן לא אמר זאת, ולא במיקרה לא אמר זאת.

אילו אמר זאת, היה צריך לפתוח מחר בבוקר משא־ומתן עם המלך חוסיין.

חוסיין אינו מגיש שום עזרה לפידאיון. את מעשה מינכן גינה בלשון חד־משמעית. הפידאיון הודיעו פומבית על כוונתם להוציאו להורג.

חוסיין התחנן פומבית לשלום נפרד. ממשלת ישראל אינה רוצה בכך — מפני שאינה מוכנה להעביר לידי חוסיין את הגדה המערבית ורצועת־עזה.

מה ביחס למצריים?

האם מוכנה ישראל לנהל משא־ומתן לשלום עם מצריים, כפי שביקש אנוואר אל־סאדאת בחשאי, אם מצריים תפסיק כל סיוע לפידאיון? למשל, אם תפסיק את שידוריהם ברדיו קאהיר?

אבן לא אמר זאת.

הוא דיבר על כ ל מדינות־ערב.

כלומר, עם האמיר של כוויית, המלך של סעודיה והמטורף של לוב ימשיכו לממן את הפידאיון — לא תנהל ישראל משא־ומתן עם מלך ירדן ונשיא מצריים.

(ואין צורך להוסיף: קל וחומר לא תנהל ממשלת ישראל משא־ומתן עם מנהיגי העם הפלסטיני בשטחים הכבושים, לשם כינון מדינה פלסטינית חופשית, אנטי־פידאינית, שתוציא את הדגל הפלסטיני מידי אנשי־הטירור.)

■ ■ ■

האולטימטום המחוכם של אבן קובע שיש ליאסר עראפאת זכות־ויטו על המשא־והמתן עם חוסיין, ולמועמר קדאפי זכות־ויטו על המשא־והמתן עם אל־סאדאת.

כלומר: מטרת האולטימטום אינה לשים קץ לטירור, אלא לשים קץ למגעי השלום.

אין פירוש הדבר שהממשלה אינה רוצה להילחם בטירור. היא בוודאי תפעל נגדו עד כמה שזה ניתן מבלי לפתור את הבעייה המדינית, המצמיחה את הטירור.

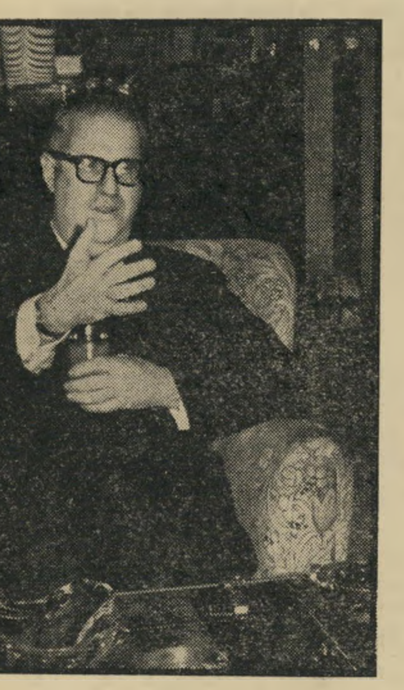

אבל פירוש הדבר הוא שמטרה זו היא לעין־שיעור פחות חשובה בעיני הממשלה מאשר החזקת השטחים שהיא רוצה לספחם לישראל: חלק גדול מסיני, רצועת־עזה, שארם־אל־שייך וחוף ים־סוף, חוף ים־המלח, ביקעת־הירדן, חלקים מן הגדה המערבית, רמת־הגולן.

מכיוון שלא יתכן שום הסכם־שלום שיאפשר לממשלת ישראל לבצע סיפוח נרחב כזה, אין היא מעוניינת כיום בהסכמי־שלום.

■ ■ ■

זהו הרקע לשיתוף־הפעולה המתוחכם בין אבא אבן ויאסר עראפאת.

שניהם מתנגדים בחריפות להסכם־שלום שישים קץ למצב הנוכחי.

עראפאת — מפני שההסכם יכיר בקיום ישראל ויבסס אותה לנצח. אבן — מפני שההסכם ישים קץ להחזקת השטחים, שרוב חברי ממשלתו רוצים בהישארותם בידי ישראל.

לכן משרתות פעולות „ספטמבר השחור" את מגמות ממשלתנו. היא מזדעזעת למראה הפעולות, מגנה אותן כמעשי־תועבה, אך אינה מהססת לרגע לנצלן לצרכיה.

■ ■ ■

תפילה לעת־מצוא:

מי יתן ובין שוחרי־השלום במרחב יקום אותו שיתוף־פעולה הקיים מאז ומתמיד בין כוחות־המילחמה!

מאת אורי אבנרי

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

זה לא צחוק להסתובב בשטחים כדי לח־פש עתיקות. זה מאוד מסוכן.

אז למה אילצו אותו לפרוש מצה״ל ולמה דיין הירשה זאת?

משה ניר, רמת־גן

■ גזענות ישראלית

לאחרונה עיינתי באחד מספרי הלימוד של בתי־הספר העל־יסודיים בארץ. אני מפנה את תשומת ליבכם על אחד מה־מיקרים שבהן הגזענות היא חלק ממערכת הלימודים בארץ „שוחרת השלום״ ישראל.

באחד הספרים כתוב כדלהלן:

בחירת עם ישראל:

„עם ישראל הוא בחיר העמים על־פי גזעו, חינוכו ואקלים הארץ בה התפתח.״

„הגזע של עם ישראל הוא המשובח שבגזעים, מפני שהתהווה על־ידי בחירת הטוב ביותר בכל דור ודור.״

השפה העברית:

„השפה העברית היא הטובה בשפות, כי אנו רואים שהנביאים ביטאו בה את רג־שותיהם ורעיונותיהם העמוקים. אם הנבי־אים בחרו בה למכשיר הבא, אות הוא,

מכתב השבוע

נגד

„העולם הזה״ 1829, „לבנון לכפרה״, ו„העם — שימחה שלא במקומה״, על פעולת צה״ל בלבנון.

קוראי העולם הזה עלולים לקבל את דברי עיתונם כפשוטם, כשהם קור־אים על פעולת צה״ל בלבנון כי „העם כולו היה מאוחד בדיעה שאין מנוס מפעולה כזו, במיסגרת העימות עם אירגוני החבלה הפלסטיניים...״ או „...אם קיים ויכוח סביב נושא זה (פעולת צה״ל בלבנון, ובוודאי גם ההפצצות על סוריה ולבנון, שהעיתון מתעלם מהן משום־מה) הרי הוא נטוש רק על שיטות־הפעולה...״

הקוראים עלולים לטעות ולסבור כי העיתון מבטא עמדה מדינית מוסמכת של תנועת העולם הזה — כוח חדש.

כחבר מרכז התנועה, ההנהלה המ־דינית שלה והוועדה המרכזת, אני מבקש לפרסם כי עמדותיו המצוטטות של העיתון, לא סוכמו ולא הוכרעו בשום מוסד מוסמך של תנועה זו.

לי, למשל, ישנו ספק רב אם באמת לא היה מנוס מפעולה כזו, כמו שבוצ־עה ערב יום־הכיפורים, ואם אמנם הו־שג „הניצחון... במראה הנשים הלב־נוניות המחזיקות את תינוקיהן בידי־הן... תוך ידיעה שלא יאונה להן רע.״

השאלה — שהניצחון יושג או לא יושג על פיה — היא מה יעשו ילדים אלה כשיגיעו לגיל בו יהיו כשרים לגיוס לאירגונים, שהעיתון העולם הזה מכנה אותם בביטחון כוללני כזה אירגוני טירור, או „יתושים״ שכל אשר יש לעשות הוא לייבש את הבי־צה בה הם מבקיעים מביציהם.

אם תמשיך ממשלת־ישראל במדי־ניותה, מדיניות של כיבוש, סיפוח ו־נישול — מדיניות מוצהרת של בי־סוס, כביכול, של זכויות לאומיות צודקות של העם היהודי בארץ־ישראל בדרך שלילת זכויותיו המקבילות של העם הפלסטיני, יהפוך המיזרח התי־כון כולו לביצה אחת גדולה. סיווגם של כל אירגוני־החבלה לאירגון טירור אחד גדול, מזכה את ממשלת־ישראל למעשה, מהאשמה הרובצת עליה, אשמה שלא תוכל לכפר עליה במיב־צעים נוסח זה של ערב יום־הכיפורים, נוסח הפצצות האוויר של ערב ראש־השנה. כל מיבצע צבאי, שלא תהיה עימו — ולפניו — הכרזה ברורה ומ־פורשת של הכרה ישראלית רישמית בזכותו של העם הפלסטיני להגדרה עצמית, ומימוש זכותו זו בשטחים הכבושים של הגדה המערבית, הר־חברון ורצועת־עזה, על בסיס הכרה

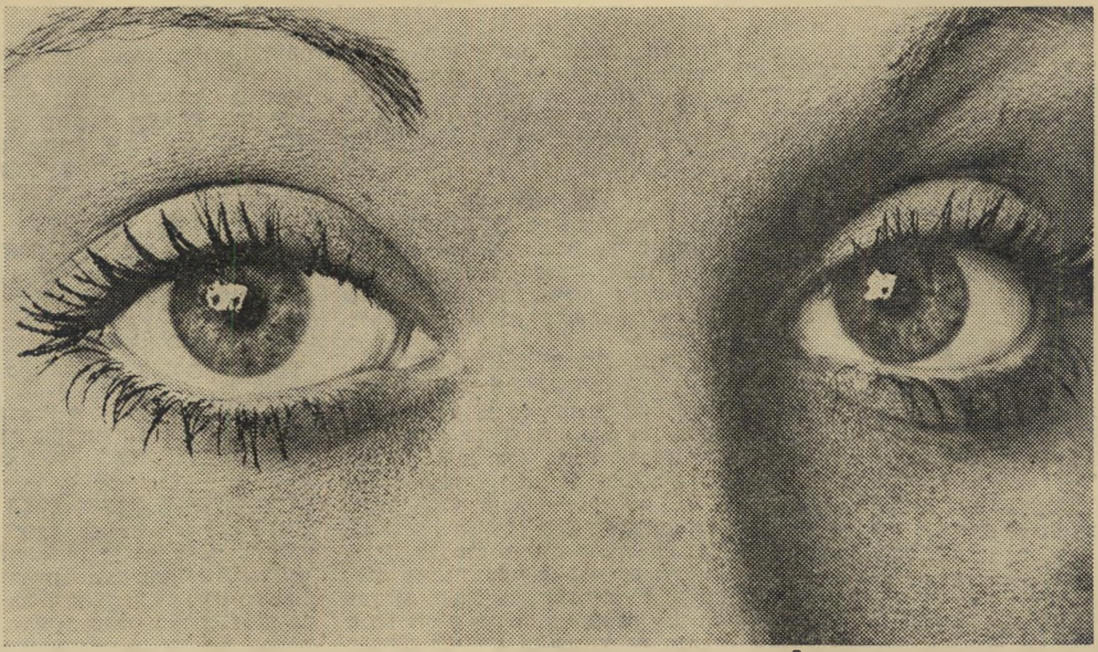

חני פרי*, מנין לך עיניים כאלה?

עיניים יפות,
עיניים רעננות עם סטילה
STILLA
טפות עיניים כחולות
אב־ין

סטילה מסיר
אדמומיות
מעיניים מגורות
וצורבות
ומרענן
עיניים עיפות.

מחיר הבקבוקון
4.05 ל״י
להשיג רק
בבתי המרקחת

*חני פרי, דוגמנית צמרת בעלת מוניטין בינלאומי, אשר בריאות ויפי עיניה יקרים לה.

באור-ורשבסקי

נתגלה טבק המועיל לגבר

האם יש טבק שאינו מזיק — אלא להיפך — מועיל? על שאלה זו עונים גברים בחיוב מוחלט, והם מתכוונים ל„טבק אוריגינל״. „טבק אוריגינל״ — מוצרי איכות עולמיים להדגשת הגבריות ולטפוח ההופעה של הגבר: אפטר שייב, קצף גילוח, סבון תפנוקים, מי קולון, מי שיער, דיאודורנטים ועוד ועוד.

מוצרי „טבק אוריגינל״ בעלי הניחוח הגברי המיוחד מעניקים לך רעננות ומרץ, מטפחים את הופעתך ופותחים בפניך דרכים חדשות להצלחה. מה הפלא שזהו ה„טבק״ היחיד שגם הרופאים מסכימים (נוסף לבת זוגך) שהוא טוב עבורך...

טלוויזיות אמקור

מחצית כספך בחזרה- ביום המזל שלך! במבצע

פרטים אצל אמפא וסוחרים מורשים

■ למות מאהבה

„העולם הזה" 1828, „אנו אוהבים — ומצפצפים על כולם!", פרשת המורה שהתחתן עם תלמידתו בנתניה.

פרשת המורה שהתחתן עם תלמידתו, באה להזכיר לנו בפעם האלף, שאנו חיים בעולם מכוער ומטונף. שוב ושוב אתה נתקל בפרצופו ה„אנושי" ו„התרבותי" של האדם — ומגיע למסקנה שאין תקנה לאדם תחת השמש, פרט למבול.

בינתיים, עד שיבוא המבול, בא לי רעיון נחמד בקשר לחידוש עונש־המוות בארץ: אני אציע את עצמי לתפקיד תליין. בטוחני שאזכה במיכרז, כי הצעתי תהיה הזולה ביותר, אש"ל ונסיעות יהיו על חשבוני, ואהיה מוכן אפילו להוסיף כמה לירות על כל ראש לכיסוי ההוצאות.

גם נסיון יש לי: אני הורג את הז'וקים בבית.

אדם טרף, חולון

כי היא המכשיר המשוכלל ביותר."

קטעים אלה ועוד מספר קטעים שאינם מובאים בזאת. כלולים בספר זה הנקרא: ספר הכוזרי מאת יהודה הלוי, או בשנוי קטן: ספר הגזענות (עיין מיין קאמפ).

הספר יצא על־פי הצעת מחלקת החינוך של כנסת ישראל בארץ־ישראל, ומאושר על־ידי משרד־החינוך־והתרבות.

אורי גרינברג, חיפה

■ שאלה משונה

„העולם הזה" 1829, „האם מותר לשגריר לעשות חאלטורה?", על האפשרות להזמין את יצחק רבין להרצאות בשכר.

רבינוף

אתם שואלים שאלה משונה מאד. מה זאת אומרת האם מותר לשגריר לעשות חאלטורה? ודאי שמותר!

תראו לי בן־אדם אחד בארץ הזאת שחי רק מהמשכורת שלו. אולי תימצאו כזה בבית־מחסה לנזקקים.

ש. רבינוף, ירושלים

קוראים השולחים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמרנות למכתביהם.

הפשיטה בלבנון

הדדית בריבונות שתי המדינות, ישראל ופלסטין, חוזה שלום וערבויות מדיניות וצבאיות הדדיות — יהיה ויכוח סביבו ולא תהיה אחדות־דעות להצדקתו. ממשלה ישראלית שתפעל על בסיס מדיני כזה, רק לה תהיה הזכות המוסרית הלאומית לפעול פעולה צבאית, נגד הארגונים הצבאיים הרוצים להקים „פלסטין דימוקראטית"

אלכס מסים
הנצחת המילחמה

ושלדעתם רק „ליהודים שעלו ארצה לפני 1917" יש בה זכות ישיבה.

עמדותיהן המדיניות של ממשלת־ישראל מחד, והאירגונים הצבאיים הפלסטיניים מאידך, מתקזזות אלה באלה. ממשלת־ישראל, השוללת זכותו של העם הפלסטיני להגדרה עצמית, והאירגונים הפלסטיניים השוללים את זכותו של העם היהודי לעצמאות מדינית ולאומית בארץ־ישראל — אלה ואלה מנציחים את המלחמה, את סיבותיה, מרחיקים את השלום ומערערים את הבסיס מתחת לקיומה המוסרי הלאומי של מדינת־ישראל, כשם שהם מערערים ומרחיקים את סיכויין של העם הפלסטיני למדינה ובית לאומי משלו. לדיעות אלה שותפים רבים וטובים במפלגת העבודה, במפ"ם ואפילו במפלגות „ימניות" יותר. שותפים להם אלפי אזרחים בלתי־מפלגתיים. מה הוא ההבדל בין כל השותפים־לדיעה זו, לבין אלה התומכים ושיתמכו בתנועת העולם הזה — כוח חדש?

ההבדל מונח באי־הרצון האקטיבי להיגרר אחרי מעשיה, מהלכיה, טכסיסיה ומיבצעיה של ממשלת־ישראל. אנו נאמנים לזכויותיו של העם היהודי, לעצמאותה וריבונותה של ממשלת־ישראל, הרבה יותר מאבירי הסיפוח, הנישול והכיבוש — כי אלה, במעשיהם, משמיטים את הבסיס לקיומה של המדינה והנצחת המעשה החלוצי־לאומי, שבא לכלל הגשמה בהקמתה של מדינת־ישראל הריבונית. לנו, אין צורך להיות שותפים במקהלת „האחדות הלאומית" על כל מעשה של הממשלה, מדיני או צבאי, כי אין אנו שותפים למדיניות המוטעית, הגוררת את המדינה כולה לשרשרת בלתי־פוסקת של אירועים טראגיים, פעולות תגמול, פעולות כפרה ופעולות סתם.

אנו, אנשי תנועת השלום הישראלית, החברים בתנועת העולם הזה — כוח חדש, מהווים נקודת מישען לעתידה של מדינת־ישראל, מחוץ למימסד הממשלתי. לנו יש ספקות רבים, אצלנו מתנהל ויכוח — כמו זה שאני פותח בו במכתבי זה — לנו לא ברור הכל, כשם שהוא ברור כל־כך אצל ממשלת הליכוד הלאומי, המבצעת הלכה למעשה את מטרותיהם המדיניות של מפלגות גח"ל שעזבו אותה בטעות.

מי שמאמין בעתיד טוב יותר של המיזרח התיכון, בו שוכנות מדינות האיזור בשלום, זו בצד זו, מי שיודע כי שלום כזה לא יבוא עד שלא יוחזרו ויובטחו זכויותיו הצודקות של העם הפלסטיני, כשם שהובטחו זכויותיו של העם היהודי עם הקמתה של מדינת־ישראל — אלה לא יוכלו לענות אמן אחרי הרפתקאותיה של ממשלת־ישראל, הנערכות בכל פעם בצילה של קוניונקטורה מדינית זו (הבחירות לנשיאות בארצות־הברית) או אחרת (מעשי הטירוף של קבוצת ספטמבר השחור במינכן).

אלכס מסים, תל־אביב

● אין צורך להדגיש שוב כי **העולם הזה** אינו ביטאון מיפלגתי המבטא „דיעות מוסמכות" של מוסד כל שהוא. **העולם הזה** מדווח על מאורעות, על דעתה ועל אחריותה של המערכת בלבד.

אשר לדיעותיו של הקורא מסים, לא ברור ממיכתבו כיצד הוא מציע להתגונן בפני הטירור הרצחני, המאיים על כל אזרחי המדינה, כי עוד שולטת בישראל ממשלה שאינה מנהלת את המדיניות המוצעת על־ידי תנועת העולם הזה — כוח חדש.

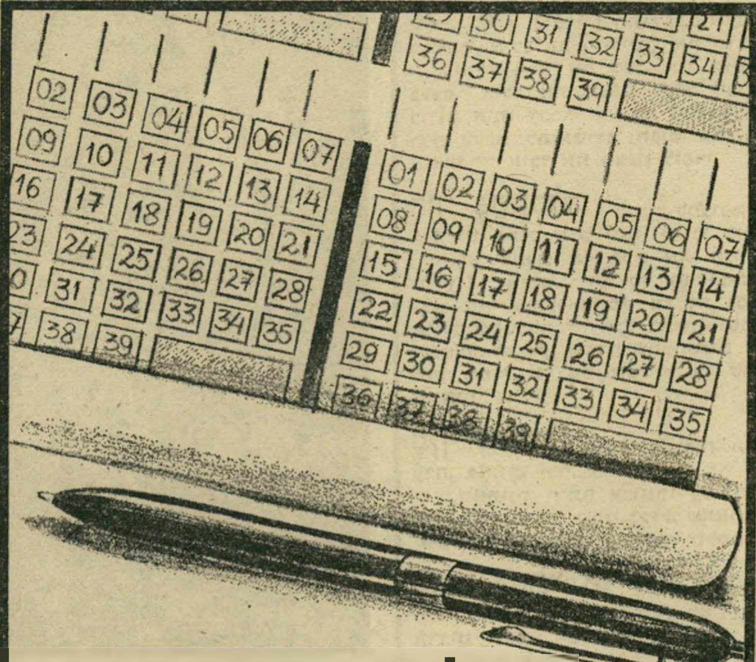

זה כל כך פשוט...

מה יותר קל מלהשתתף בהגרלת הלוטו. תמורת 50 אגורות תוכל לסמן 6 מספרים בכל אחד משתי הטבלאות שבטופס.

עשה חישוב פשוט פעולה בת שניות ספורות, מביאה לך סיכויי השתתפות בזכיה בת 75,000 לירות בפרס הראשון ואלפי לירות ביתר הפרסים.

זה כל כך פשוט..

לוטו
זו השיטה

סיקורת

השחקן אל פאצ׳ינו (בנו הקטן של „ה־סנדק״), טוען שאין לו כלל בעיות עם משקאות חריפים. „וויסקי הוא משקה ש־אין מעריכים נכונה את תכונותיו. נוכחתי בזאת אישית. ביקרתי אצל פסיכיאטרים רבים, אבל אף אחד לא הצליח להרגיע אותי יותר מכוסית הגונה אחת של וויסקי.״

בידור

הטעם הטוב של חווהלה

„בצוותא עם חווה אלברשטיין״ — ערב שירים בביצוע הזמרת עם אלי עדשי בפסנתר.

מכל הזמרות המקשטות את נוף הבידור הישראלי בפיזמוניהן, חווה אלברשטיין היא אולי הקפדנית ביותר בבחירת הרפר־

זמרת חווה אלברשטיין
סוף־סוף קצת תרבות

טואר שלה, ובתשומת הלב שהיא מעניקה לביצוע של כל אחד מן השירים שהיא בוחרת.

אותם ההופעות במיצעד הפזמונים אינן תכופות כל כך, אך לעומת זאת, הקהל שמח תמיד לבוא ולשמוע קצת שירים תרבותיים, בכל פעם שהיא מופיעה.

ערב השירה בו יצאה לאחרונה עם רביעייה בהנהלת אלי עדשי, מוכיח שוב עובדות ידועות אלה. עם זאת יש כאן רמז לבעיה אחרת: כנראה שפזמונים טובים קשה באמת למצוא, ולכן מורכב כמעט כל הערב מפזמונים שכבר השמיעה בהזדמנויות קודמות, רובם במסגרת תוכ־נית היחיד שלה בתיאטרון בימות.

ובכל זאת, שירים כיום הולדת, טעות, מ־שירי ארץ אהבתי, ממשיכים להקסים את ה־

עברית מדוברת לא נורמלית

נואת דן בן־אמוץ ונתיבה בן־יהודה

מדור זה הוא תוספת למלון המפורסם של דן בן־אמוץ ונתיבה בן־יהודה. הקוראים מוזמנים לשלוח למערכת מלים וביטויים משלהם.

קַפַּץ מֵעַל הַבֵּיצִים

ביטוי המתאר מצב שבו אדם עושה מעשה שהוא מעל ומעבר ליכול־תו, ואומנם נכשל.

„בסוף השנה הראשונה פיקשש את כל הבחינות. כולם אמרו לו שלא ילך ללמוד פי־סיקה. אבל הוא היה בטוח שהדוקטורט אצלו בכיס. זה בדיוק לקפוץ מעל הביצים.״ ✱ „רק את ג׳יין פונדה, הא? לא פחות ולא יותר? תסלח לי, אתה לא חושב שאתה קופץ מעל הביצים?״

לא־נחמד

צְמִיגִים

ש׳, כינוי גנאי לשומנים המצטברים לאדם סביב מותניו, ירכיו, צווארו וכו׳.

„הגיע הזמן שתעשה משהו ותתחיל להוריד את הצמיגים.״ ✱ „יש לה גוף — דבר נורא. הכל צמיגים־צמיגים. ככה, בבגדים של היפי, אתה לא חושד בכלום.״

שְׁבִיתָה פְּרָאִית

ש׳, שביתה של עובדים נגד מעבידים, כשהיא אינה חוקית, או שלא קיבלה את אישורם וברכתם של ההסתדרות והאיגוד המקצועי.

„בזמן האחרון — רק עם שביתות פראיות משיגים משהו.״ ✱ „ברם, לעובדים במשק ההס־תדרותי לא נותר אלא לאחוז בנשק השביתה הפראית.״

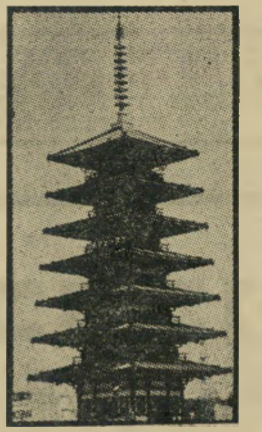

מפסוט עד הגג

יוֹתֵר יָפֶה מִיָּפֶה

וכן: יותר חכם מחכם, יו־תר טיפש מטיפש, יותר עגול מעגול, יותר רותח מרותח, וכו׳ וכו׳: צורת ביטוי המדגישה את דרגת המופלג, הטוענת למירביות.

א: „מה אתה אומר על הקריינית החדשה בטלוויזיה?״ ב: „אח, עזוב אותי. יותר מכו־ערת ממכוערת.״ ✱ „המחורא הזה תמיד מוצא לו חתיכות, יותר שאפות משאפות.״ ✱ „הטיול היה יותר חרא מחרא.״

אִבֵּד אֶת הַצָּפוֹן

התבלבל, איבד את עש־תונותיו, איבד את השליטה, את הדרך.

„איזה חרא של ספר. אני חושב שהמחבר בעצמו איבד את הצפון מרוב גיבורים. וכולם בדיוק אותו דבר.״ ✱ „בא ללונדון ודבר ראשון רצה ללכת לתיאטרון. הביט ברשימה של ה־הצגות — איבד את הצפון לגמרי.״

הוא לא כל־כך אי־אי־אי...

חוֹר בַּהַשְׂכָּלָה

בניגוד למצופה מאדם מש־כיל, יש תחום שלם שאין לו בו מושג מינימלי.

„לא שמעת אף פעם את המילה ,פרתנו־גנזיס׳?! אדוני! יש לך חור בהשכלה.״ ✱ „לא גמר אפילו עממי. אז זה נכון, שיש לו חורים בהשכלה — אבל בתור אוטודידקט הוא מתמצא לא רע. עובדה שהעיתונים הפסיקו לצ־חוק ממנו. אז מה אם יש לו שגיאות כתיב איומות?״

סֶלְף־סֶרְבִיס

שיטת השירות העצמי, במס־עדה, בחנות, וכו׳.

„החתונה היתה עצומה. עשירה מאוד. רק מה? לא מצא חן בעיני בכלל, שהאוכל היה סלף־סרביס. זה משפיל. אין בזה קלסה.״

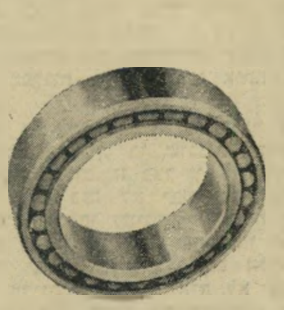

אם זה כך, אז אני קונגר

סַדְנָא דְּאַרְעָא חַד הוּא

ביטוי שמש־מעותו: בכל מקום מצב גרוע, לא רק אצלי; צרת הרבים היא; הכל סובלים מנגע זה.

„מה לי להילחם על דרגה? כפי שידוע לך, כך הוא גורלם של כל העובדים. סדנא דחרא חד הוא.״ ✱ „לכל גרז׳ שתלך ידפקו אותך. סדנא דחרא חד הוא.״

אוזן גם בשמיעה המי־יודע־כמה, ואילו תו־ספות כמו הגברת עם התוכי לאברהם חלפי ואלי עדשי, או אמא שלי מנגנת ואלס של נורית זרחי ומישה סגל מתקבלים בברכה בחבורה זו של רפרטואר מובחר.

העיבודים והנגינה של אלי עדשי, הם דוגמא ומופת לטעם טוב, לרגישות ולהבנת תפקיד המלווה.

אשר לחווה — לה עצמה, סיגנון השי־רה שלה מוכר עד כדי כך שאין עוד צורך להתעקב עליו. מי שאוהב אותה, משוגע אחריה, ואילו האחרים, ממילא לא יילכו לשמוע אותה.

במה שנוגע לעמידתה על הבמה, אין ספק שהיתה נשכרת אילו המשיכה לעבוד עם מדריך, כפי שעשתה זאת בפעם ה־קודמת.

זוהי תכנית לא חדשה אבל בהחלט לרוחם של אוהבי פיזמונים טובים. חבל שכל מיני חאלטוריסטים אינם לומדים ממנה מה כדאי לשיר ומה לא.

ספרים

לילות בצנורת

“Stay with me till morning” — John Braine.
„הישאר עימי עד הבוקר״, מאת ג׳ון בריין בהוצאת Pan, 221 עמו־דים, 4.90 ל״י.

ג׳ון בריין, הוא האיש שהיתמחה בתיאור

סיקורת

אורח חייהם של בני העשירים באנגליה. למי שאינו זוכר: מקום בצמרת וחיים בצמרת הם פרי מאמציו של סופר זה. כאן, הוא ממשיך להתבונן בדיוק באותו חוג. הפעם ללא שאפתנות של בן דלת העם הרוצים להגיע אליהם, כי אם כאחד מהחבורה על החבורה.

גיבורי הסיפור, קלייב ורובין להדריק, זוג נשוי בגיל העמידה, יפים, משגשגים ומצליחים. הם אמנם התחתנו מתוך הסכם הדדי יותר מאשר מתוך אהבה לוהטת, אבל חיו בסדר מופתי עד אשר הגיעו לגיל המסוכן, שנות הארבעים, כאשר ה־ילדים עוזבים את הבית, הבעל רוצה לחטוף אהבה בלתי צפויה אחרונה והאשה נזכרת ברומן של ימי נעוריה.

מכאן והלאה, טור רכילות של מי שוכב עם מי ולמה, עם סוף בורגאני שיספק את רצון כולם.

אחת התכונות הפחות סימפאטיות של בריין, היא נטייתו להחליק על פני בעיות ולראות רק את מה שמעניין אותו. גבריו עושים חיל בעסקיהם, נשותיו כולן סק־סיות, ולמזלם של כל אלה, אין להם כל בעיה אחרת שמעסיקה אותם, חוץ מבעיות המיטה.

אמנם מתקבל על הדעת שיש אנשים כאלה, ויכול אפילו להיות שהם מתנהגים בדיוק כפי שמתאר אותם ג׳ון בריין, אבל קשה לומר שהם מרתקים במיוחד.

ההגיון של הפחד היהודי

“Counting my steps” — Yakov Lind.
„בצעדים ספורים״, מאת יעקב לינד, בהוצאת Panther, 1972, 153 עמודים — 7.90 ל״י.

ספרים על השואה אינם מהווים חידוש. ואף־על־פי־כן, ספר זה שונה מן האחרים. וזאת משום שסיפורו האוטוביוגראפי של יעקב לינד, אינו מתרחש במחנות־ריכוז אלא דווקא מחוצה לו. לינד, יליד וינה שהיה בן 14 בפרוץ המלחמה, הצליח איכשהו להימלט מידי הגרמנים, להסתתר תחת זהות של נער הולנדי ולהישאר בחיים במשך כל ימי המלחמה, כשהוא נמלט דווקא לתוך גרמניה ולא מתוכה.

אחרי המלחמה היה בישראל ונשאר בה עד 1949, אבל לא הצליח להתאקלם (בין היתר היה המאפר של יוסי ידין ברק אתמול נולדה). הוא נסע ללונדון, שם התגלה בשנים האחרונות כמספר מוכשר שאחד מספריו, נשמת עץ, זכה לביקורות נלהבות.

מרתקת במיוחד בספר זה הדרך בה מנסה לינד להתחקות, ללא כל רגשנות או רחמים עצמיים, על מה שעבר עליו במלחמת העולם השנייה, כשהוא משתמש בלשון סארקאסטית בדברו גם על עצמו וגם על אחרים.

תאור סולם הערכים של היהדות במזרח־אירופה, ערב המלחמה, או חיי המשפחה שם, אין בו שום דבר מן הנוסטאלגיה האופפת בדרך כלל תקופה זו.

ככל שמתקדם הסיפור לתוך המלחמה, הופך הקורא לחברו־לדרך של נער, אשר מנסה בכל כוחותיו לשמור על שפיותו בעולם מטורף לחלוטין, ואם לשם כך הוא צריך לשנוא את כל היהודים, שהרי עובדת היותם יהודים ובני עמו, הביאה עליו כל כך הרבה צרות, אין הוא נרתע כלל לעשות זאת. זוועות המלחמה יוצרות מושגים והתנהגויות משונות, וכאמור, לינד עוקב בדקדקנות רבה אחרי תופעות אלה.

ייתכן ורבים ימצאו את התנהגותו של לינד לבלתי סימפאטית, ואת וידויו קרו־בים לחילול קודש. אולם כבר בתחילת הסיפור הוא קובע שככל בני דורו, הוא גדל על ברכי הפחד. האימה לא משה מעצמותיו לעולם. ופירושו של הפחד, ל־דברי לינד, הוא שאתה מודה כי הזולת חזק יותר, הזולת מנצח, ומרגע זה והלאה אין עוד מה לפחד, כי ממילא הכול אבוד. וזהו סוג ההגיון שהינחה את מי שרצה להמשיך ולחיות בתוך השואה.

למרבה הצער זהו ההגיון שממשיך להנ־חות עד היום חלק גדול מן האנושות.

(המשך בעמוד 12)

אנשים

הפקודה שנתן אלוף להט: "לחנוק אותו!"

■ כתב גלי צה"ל **יוסף פריאל** נלווה לכוחות צה"ל בפשיטה ללבנון. כשחזר לתחנה, הבחינו חבריו לעבודה כי בגדיו מגואלים בדם. החשש הראשון כי הכתב נפצע במהלך הפשיטה, התבדה, אך במהרה התברר כי רק בנס ניצל מפגיעה. בעת שראיין את אחד מחיילי צה"ל, נפתחה לפתע לעברם אש צלפים והחייל המרואיין נפגע באחד הכדורים, צנח על הכתב וזה נשאו במהירות למקום מיסתור וניסה להשיב את רוחו. אך החייל מת מפצעיו ומילותיו האחרונות הוקלטו במכשיר ההקלטה.

■ חבר קיבוץ גבעת־חיים, מזכ"ל ההסתדרות **יצחק בן אהרון**, נכנס ביום השישי האחרון לחנות ספרים ועיתונים בצפון תל־אביב וקנה קופסה מלאה קישוטים לסוכה. לשאלת בעל החנות בשביל מה הוא צריך כל־כך הרבה קישוטים, השיב בן־אהרון: „אני עומד לחלק אותם לכל ילדי הקיבוץ."

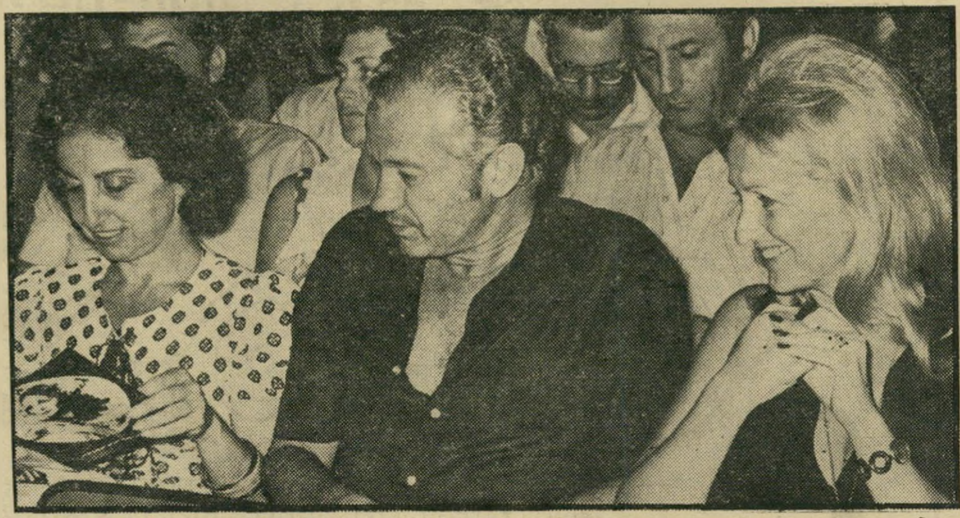

פרופסור מוריס לוי

מנתח הלב הישראלי, בחברת אשתו (משמאל) ולאה מרכוס, לשעבר לחוביץ, אשתו של העיתונאי יואל מרכוס, באו יחדיו לבכורת **הגברת עם הקמליות** וקנו במשותף תוכנייה ממנה קראו לפי התור.

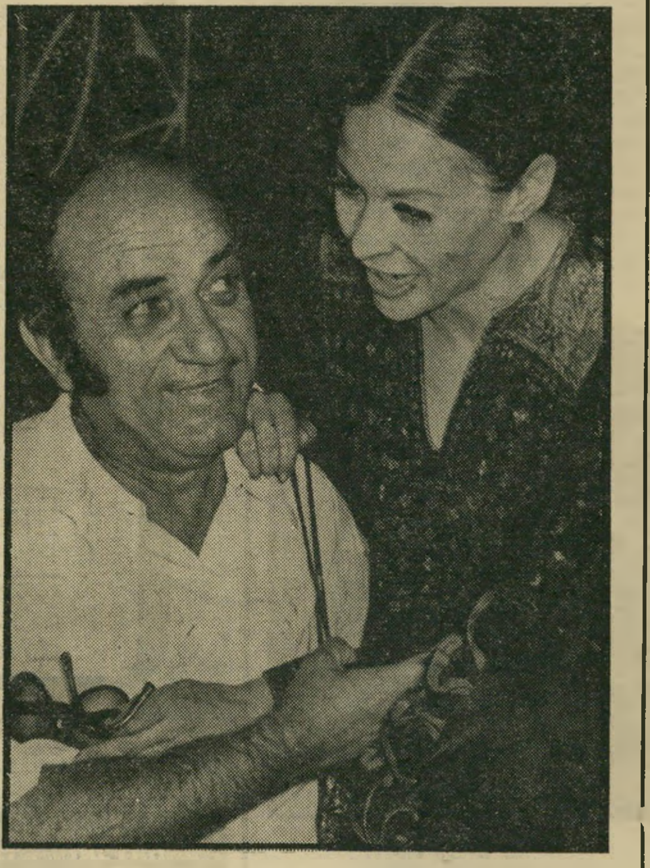

גילה אלמגור

שנפצעה בפניה לפני כחודש בתאונת־דרכים עלתה לבמה בהצגת **הגברת עם הקמליות** כשהיא מאופרת על־ידי דיילת־יופי שנשלחה במיוחד על־ידי מנהל חברת **הלנה רובינשטיין**, משה ברוך (לידה). השניים נפגשו אחרי הצגת הבכורה במסיבה שנערכה במסעדת **נאש**.

■ גם כמה מקיבוצי השומר הצעיר, החליטו לחזור בתשובה: מהשנה הבאה הם מתכוננים להפוך את יום־הכיפורים לחג רישמי. חברים שלא ירצו לעבוד באותו יום, לא יעבדו ומי שירצה יוכל לצום. בין הקיבוצים שקיבלו את ההחלטה: קיבוצו של **אבא קובנר**, עין־החורש.

■ לבלאגאן שלם גרם השבוע יו"ר הנהלת תנועת החרות **עזר וייצמן** כאשר נעצר עם מכונית האלפא רומיאו שלו ברמזור שמול קפה אקסודוס בתל־אביב. מחלון המכונית ראה עזר את מכרתו **אתי כספי**, אשתו של עורך־הדין **רם כספי**. הוא החל משוחח איתה, למרות צפירותיהם של נהגי המכוניות שעמדו מאחוריו ונאלצו לחכות עד שהאלוף (מיל.) יגמור את שיחתו ויפנה את הכביש.

■ עם פרישתו מצה"ל גילה מי שהיה ראש אגף כוח אדם במטה הכללי, אלוף **שלמה** („צ'יץ") **להט**, את ההוראה החמורה ביותר שנתן במילחמת השיחרור. היה זה בעת פינוי הרטוב. צ'יץ היה צריך להעביר את המפונים בדרך בה נמצאו אלפים מחייליו של **עבדול־קאדר אל־חוסייני**. „הבעייה שלי," סיפר להט, „היתה להעביר את האנשים בלי שישמעו אותנו. הלבשתי לכל האנשים גרביים על הנעליים והתחלתי לשגר אותם. אנחנו הולכים, דומיית מוות. אני מרגיש איך חייהם של מאה לוחמים ועוד חמישים אזרחים מהרטוב, מונחים על כפות־המאזניים. ולפתע, מתוך הדומייה הזאת, פורץ קול בכי צווחני, בכל המרץ, בכל הרצינות, מפיו של תינוק בן כמה חודשים. מיותר להגיד שבתנאים שונים חושב אדם ימים, אולי שבועות, אולי חודשים, על מה שעשיתי כהרף־שנייה. נתתי פקודה להשתיק אותו, לחנוק אותו, כדי להציל את 150 האנשים. הפקודה בוצעה מייד. אלא שהתינוק הזה היה תאב־חיים, לאושרי. מייד נשתתק, בלחיצה הראשונה, והוא בריא עד עצם היום."

■ בספר זיכרונות בו מוזכרות כמעט כל הנשים המפורסמות בעולם, מספר ספר האצולה הצרפתי **אלכסנדר**, על ביקורו בארמון **המלך חוסיין**, לפני מלחמת ששת־הימים. כשנמאסו עליו בילויי הסקי־מים והטיסות עם המלך במטוסו הפרטי, ביקש אלכסנדר משליש המלך שיקח אותו לביקור בארמון הנשים. השליש הסכים אך הסביר לספר את חוקי הביקור: או שיסרסו אותו לפני, או שיערפו את ראשו אחרי. „ויתרתי מייד על הרעיון," כותב אלכסנדר.

■ במכתב ששלח לידיד בארץ, מספר איש הסיפורים והמיסתורין **יוסף ג'י** המבלה עתה חופשת החלמה בשווייץ, על תוכניותיו לעתיד: „בחודש הבא אצא לאנגליה, משם לארצות־הברית ואחזור ארצה דרך מוסקבה. אבוא יחד עם אשתי **יהודית**, על־מנת להקים בארץ אולפן להסרטת סרטים. אכניס לארץ את שיטת הדיאליסקופ שעולה לדעתי בהרבה על הסינמסקופ. הסרטים שלי יוסרטו רובם ככולם ב־70 מ"מ ומיועדים לייצוא בלבד. רוב השחקנים יבואו מצרפת, אנגליה וארה"ב. את הצוות ארכיב ברובו מישראלים, כולל כמובן עולים מארצות־הברית ומברית־המועצות."

■ ישראלית אחרת שכתבה מחו"ל, היא זמרת חיל־האוויר לשעבר **כרמלה קורן**. על־גבי גלוייה מצולמת של גמלים במרוקו, מספרת כרמלה, שעמדה להשתתף בסרט טלוויזיה שיצולם במרוקו: „אנחנו במרחק של יום אחד מאגאדיר (מרוקו) וכבר סידרנו עם צלמי הטלוויזיה שיצלמו תמונות מאגאדיר. לצערי הודיעו לנו לפני דקות ספורות כי מטעמי ביטחון האונייה לא תעגון שם. כרגע גם שוחחתי עם הבמאי ורב־החובל ומסתבר שישנה סיבה לדאגה וחוששים מפצצה על האונייה. זו הסיבה שלא עוצרים באגאדיר. אולי אני ברת־מזל?" יומיים אחרי קבלת הגלוייה הגיעה כרמלה לארץ מבלי שתבקר במרוקו.

בני מהרשק

הפוליטרוק של הפלמ"ח יחד עם בתו מרי, חברת קיבוץ גבעת־השלושה שאירגנה השנה את הקייטנות של הקיבוץ. כששמע בני מפי מנהל תיאטרון **בימות** יעקב („יענקל'ה") אגמון, כי הוא עומד לסגור את תיאטרונו בגלל קשיים תקציביים וחוסר עידוד ממשלתי, אמר: „מחר אני הולך ליגאל (אלון) ועושה לו סקאנדל. איך הוא נותן שיסגרו את התיאטרון." הכתם הלבן בעין של מרי, בגלל הבזק הפלש.

■ בין מאות האלפים שחזו במחזה הטלוויזיה גן עליזה מאת **יהונתן גפן**, שהוקרן ביום השישי האחרון במיסגרת תיאטרון שידורי ישראל, בהשתתפות **לבנה פינקלשטיין**, **זאב רווח** ו**גדעון שמר**, היתה גם אמו של גדעון, **רחל שמר**. למראה בנה ששיחק את תפקיד הבעל המזדקן, נזכרה רחל במקור החליפה בה הופיעה בנה על־גבי המסך הקטן. היתה זו החליפה הראשונה של גדעון והיא נתפרה לפני 23 שנים אצל חייט ברחוב נחלת בנימין בתל־אביב. על ביטנת החליפה שנשתמרה יפה עד היום, תפורה פיסת בד עליה כתוב: „ההסתדרות הכללית של העובדים העבריים בארץ־ישראל. קבוצת קואופרטיב עתיד." חליפה זו נחשבה אז לשיא האופנה בארץ.

■ השידור הבא של תוכנית הטלוויזיה הפופולארית חיים שכאלה, בהפקתו של **עמוס אטינגר**, יהיה על **חצקל איש־כסית**, בעליו של קפה הבוהמה לשעבר, כסית, ברחוב דיזנגוף בתל־אביב. לצורך הקלטת התוכנית שוחזר בית־הקפה בתפאורה מיוחדת שנבנתה באולפני הסרטה בהרצליה, שם הוצבו כסאות, כך שהצופים יוכל לקבל את הרושם כאילו צולמה התוכנית בקפה. להקלטה הוזמנו עשרות אנשים שאמורים היו להשתתף בתוכנית אולם רק חלק מהם הצליחו להתראיין, כיוון ש**אורי זוהר**, **אריק לביא** ו**דידי מנוסי** הפליגו בשבחיו של חצקל עד שלא נותר לאחרים פנאי לדבר. בסיום ההקלטה מחה הצייר **משה ברנשטיין**, מוותיקי האמנים של כסית, שהוזמן לתוכנית ולא רואיין, בצעקה גדולה: „הבדרנים השתלטו על התוכנית!"

פסוקי השבוע

● **מנכ"ל רשות השידור, ואלטר איתן** על ההצעה להנהיג עונש־מוות לחבלנים בישראל: „לא תיתכן חברה בריאה מבחינה נפשית ואמוציונאלית במדינה הגוזרת דין־מיתה ומבצעת את גזריי הדין."

● **כתב „מעריב" אורי דן**: „עוד מעט תהיה מחצית האוכלוסייה קציני ביטחון שייגנו על מחציתה השנייה."

● **תת־ניצב יחזקאל קרתי**, ראש המחלקה לתפקידים מיוחדים במשטרת־ישראל, על מכתבי־הנפץ, שישראל השתמשה בהם בשעתו במלחמה נגד המודיעין המצרי בעזה ונגד המדענים הגרמנים במצרים: „שיטה מכוערת, אכזרית, ובלתי־מוסרית של מלחמה."

סיקורת

(המשך מעמוד 10)

מר קהנלכנר היה עד לפני כשנה, אחד האנשים החשובים בגרמניה המערבית, שותף גדול וחבר הנהלת חברת המו״לות **ברטלסמן**, חברה בעלת מחזור שנתי של כ־800 מיליון לירות. הכנסתו השנתית ה־אישית התקרבה ל־2 מיליוני לירות.

והנה, ביום בהיר אחד, עזב מר קהנל־כנר את כל עיסוקיו, נסע להונג־קונג כדי ללמוד את מדע הריפוי על־ידי דקירות מחט (אקופונקציה), המפותח במיוחד אצל הסינים, וחזר עתה לגרמניה, מוכן ומזומן לרפא את החולים והדווים.

„הרגשתי שבתפקידי הקודם איני חיוני עוד. אם הצלחתי, היה זה אולי 25 אחוז בזכותי. 25 אחוזים נוספים צריך לזקוף לזכות המזל, ועוד 50 אחוז לזכות שות־פים מוכשרים.״ ומה עכשיו? מאה אחו־זים של הצלחה או כשלון, יהיו שייכים רק לו. אבל עם כמות מניות כמו שיש לו בכספת, הוא לא צריך לדאוג.

תקליטים

נוסטאלגיה בקצב „רוק״

„רוקינ׳״ — להקת „נחש מי״ — אר.סי.אי. 4602.

לאחר שטעמו, הריחו והתנסו במשהו מכל סיגנון פופ מקובל בשוק, יצאו חברי להקת נחש מי במסע אל העבר. אל אותם ימים פרהיסטוריים של רוק׳נרול, שהיו כידוע ימי הזוהר האמיתי של הטיפש־עשרה. (היום בגיל כזה כולם כבר מהפ־כנים ומתקנים את העולם, ואיש אינו מעז לקרוא להם טיפשים).

אך במסעם העתיק חדש לפגוש מכ־רים ותיקים (חוץ מן הדב הרץ וים של

להקת „נחש מי״
חזרה אל הזוהר

אהבה, האחרון נשמע רק כרקע לשיחה אפיינית של בני הימים ההם).

פיזמונים חדשים של חברי הקבוצה, מנ־סים לחקות את תור הזהב של ביל היילי, אלביס פרסלי, פאטס דומינו ואחרים, ב־תוספת מלים משמעותיות על אקולוגיה, או פארודיות על שירי אהבה (אהרוג את אביך / ארצח את אחותך / אמרוט את ריסיך / אשחוט את עדריך / אשרוף את יבוליך / אם תרקדי עם אחר). עד כדי כך שחיקוי סווינגי, המזכיר קצת את סי־נאטרה, מוקדש כולו לתחתונים נוסח נאשוויל עליהם מונצחת פרשת אהבה.

כל זמן שמאזינים לתקליט עם אוזן אחת ובשניה מנסים להיזכר במה שהיה פעם ולעשות השוואות זה די משעשע. אולם למרות הכל, קשה לומר שנחש מי מצלי־חים היום, במה שנוגע לקצב ומוסיקה, לעורר בתקליט זה את ההתלהבות הבלתי מסוייגת שסחפה בזמנו את מעריצי היילי או פרסלי.

למרות כמה פירורים של „רוק קשה״ המפוזרים פה ושם, נדמה לא פעם, כי נחש מי אינה להקה מודרנית המחקה אופ־נה ישנה, אלא להקה ישנה, ומן הפחות מוצלחות.

מגור היא החברה היחידה בישראל המעניקה שרות כולל לנהג ולמכונית, בכל חלקי הארץ 24 שעות ביממה כולל שבתות וחגים.

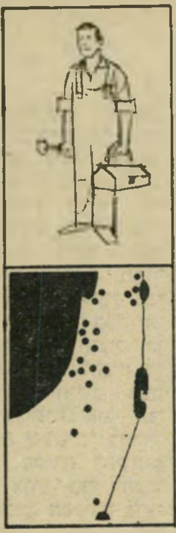

תקשורת אלחוטית
עזרה מהירה תוזעק אל המנוי מיד עם הגיע קריאתו למוקדי התפעול של "מגור"

אנשי שרות מעולים
ואדיבים יעניקו למכונית טפול מעולה - שרותי עזרה ראשונה בדרכים שרותי התנעה, אבחנה ויעוץ.

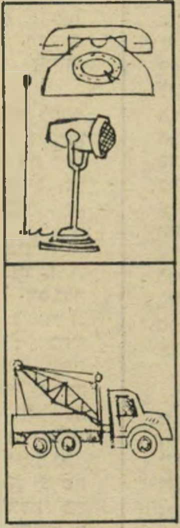

עשרות גוררים
ממותקנים באלחוט לרשות המנוי 24 שעות ביממה (גם לאחר תאונה) הגרירה חינם מכל מקום. לכל מקום.

תחנות שרות לעשרות
פזורות בכל רחבי ישראל ומבטיחות למנוי שרות נאמן בכל מקום ובכל זמן

פרטים והרשמה:
כל יום גם בשבתות ובחגים 24 שעות ביממה:
תל-אביב: רח׳ רמז 35, טל. 263974, 256168
כל יום בשעות העבודה הרגילות:
ירושלים: שמואל הנגיד 15, טלפון 02-222503
חיפה: ככר ההגנה 6, טלפון 04-525262
באר שבע: רח׳ ההסתדרות 78, טל. 057-3654

מגור
שרותי רכב (ישראל) בע״מ

סע בבטחון - סע עם „מגור״ !

פרסום פ.ב.ס

התיאטרון הקטן מציג:
דליה פרידלנד (הבימה) זאב רווח (הקאמרי)

בוטיק השקרים

כתב וביים: יואל זילברג
עפ״י י. וולטר

חיפה — שביט,
יום ד׳ 27/9 ב־9.00.
כפר־סבא — עמל,
יום ו׳ 29/9 ב־9.00.
תל־אביב — בית־המורה,
מוצ״ש 30/9 ב־7.30 וב־9.30.
בת־ים — עצמאות,
יום ב׳ 2/10 ב־9.00.
אשדוד — אשדוד,
יום ג׳ 3/10 ב־9.00.
תל־אביב — בית־ארלוזורוב,
יום ד׳ 4/10 ב־8.30.
חיפה — התיאטרון העירוני,
יום ה׳ 5/10 ב־8.30.
כרטיסים: תל־אביב, „לאן״ ו„רוקוקו״ וביתר המשרדים.
חיפה, „קופת־מכבי״ ו„גרבר״.
הפצה ראשית:
„לאן״, טלפון 231655.

מפיק: יצחק בן-ניסים (ניטו), טל 244044

החל את השנה

עם מכשיר־בזק. הכן ללילות החורף הארוכים, מכשיר בזק. מבחר גדול במחירים ללא תחרות, אצל „פוטו־ברנר״. מבחר מקרני שקופיות ומק־רנות סרטים, גדול. צלומי פספורט בן־רגע! העתקת מסמכים בו־במקום!

פוטו ברנר
חיפה, רחוב החלוץ 31

ביטוח שנתי לטלוויזיה
30.— ל״י
כולל מנורת המסך, כולל מיסים
סיגנל
אלקטרוניקה
רח׳ החשמל 4, תל־אביב,
טל. 625459, 615362

ITT
SCHAUB-LORENZ

מחלקה מיוחדת
לשרות ולמכירה
לעולים חדשים
פטורים ממס.
הסוכן הבלעדי
לישראל:
כנורי בע״מ
ת.א. רח. פרץ 4

העובדות שצוות החקירה לא יחקור אותן

מה עשתה הממשלה

ביום בו נטבחו ה־11 במינכן

שלושה שבועות בלבד אחרי שואת מינכן עברה דעת־הקהל בי־ שראל לסדר־היום על שערוריית המחדלים, שהביאו להפקרתם של אחד־עשר בני־ערובה ישראליים. צוות החוקרים בראשותו של פנחס קופל, שמונה על־ידי ראש־הממשלה לחקור את האספקטים השונים של הפרשה, עוסק — כפי שהיה צפוי מראש — בחקירת פרטים שוליים ובלתי מחייבים של הפרשה, כמו: איזה ראש מחלקה בשירותי־הבי־ טחון החליט שלא לשלוח אבטחה למשלחת האולימפית הישראלית שיצאה למינכן? הנושא העיקרי של החקירה: אחריותה ומחדליה של ממשלת־ישראל למה שאירע במינכן, אינם משמשים כלל נושא לחקירה, למרות שהם מהווים את גולת הכותרת של כל הבזיונות שאירעו בפרשה זו. ככל שחולפים הימים, נוספים פרטים חדשים המצ־ ביעים על חוסר האונים והחידלון הנורא של ממשלת־ישראל ב־5 בספ־ טמבר השחור, היום בו נתפסו בני־הערובה הישראליים במינכן ונטבחו בידי טירוריסטים ערבים. להלן אוסף הפרטים והעובדות שנחשפו עד כה על מה שאירע בממשלת־ישראל ביום ג׳ השחור, המצטרפים יחד לכתב־אישום חמור ביותר.

יום ג׳, 5 בספטמבר

שעה 05.30

לפי שעון ישראל

8 אנשי חוליית ספטמבר השחור, לבו־ שים בבגדי אימון ונושאים עימם תיקי ספורטאים, מדלגים מעל גדר הכפר האו־ לימפי במינכן, עושים את דרכם לעבר הבניין מיספר 31 ברחוב קונולי בתוככי הכפר, בו מתאכסנים, במיספר חדרים נפ־ רדים, חברי המשלחת האולימפית היש־ ראלית למינכן.

שעה 05.45

יריות ראשונות נשמעות מכיוון הבית מיספר 31 ברחוב קונולי. אנשי שירותים ראשונים בכפר האולימפי מתקבצים ליד הכניסה לבית. מבעד לחלונות וחלק מ־ כניסות הבניין, חומקים החוצה כמה מ־ אנשי המשלחת האולימפית הישראלית.

שעה 06.03

קריאה טלפונית ראשונה מגיעה לתח־ נת המישטרה הגרמנית בכפר האולימפי. נמסר בה על יריות שנשמעו מהבית ברחוב קונולי. שוטרים ואנשי ביטחון חשים לעבר הבניין.

שעה 06.30

הבניין בו התאכסנה המשלחת היש־ ראלית מוקף כולו בכוחות מישטרה גר־ מניים. מפקד מישטרת מינכן, ד״ר מנפרד שרייבר כבר שוהה במקום, מקבל דיווח מהשוטרים במקום על המצב: כנופיית חבלנים פלסטיניים השתלטה על שני חד־ רים של המשלחת הישראלית. אחד מחב־ רי המשלחת, משה ויינברג, נורה ונהרג וגופתו הוצאה אל מחוץ לבניין. החב־ לנים הודיעו כי הם מחזיקים בבני־הערו־ בה הישראליים ותובעים מממשלת ישראל לשחרר 200 חבלנים העצורים בישראל, לפי רשימה שתוגש להם, תמורת שיחרור בני־הערובה. החבלנים החמושים בנשק מאיימים להרוג את בני־הערובה אם ייעשה נסיון לחלצם.

מחדרו באותו בניין מצליח שמואל ללקין, ראש המשלחת האולימפית היש־ ראלית להתקשר עם העיתונאים הישרא־ ליים השוהים במינכן, למסור להם על ההתקפה שנערכה. הוא מתקשר גם אל יריב אורן, מנהל רשות הספורט היש־ ראלית, המתגורר במלון שרתון במינכן, מוסר לו על תפיסת בני־הערובה.

שעה 07.00

סוכנויות הידיעות בעולם מתחילות להעביר ידיעות ראשונות, בלתי ברורות, על תפיסת עשרה בני־ערובה ישראליים בכפר האולימפי במינכן. עיתונאים יש־ ראליים במינכן מדווחים למערכות עיתו־ ניהם בישראל ידיעות ראשונות על מה שאירע.

בבניין ברחוב קונולי מופיע טירוריסט ראשון כשעל פניו מסיכת כובע גרב. למטה, בפתח הבניין מתקבצים אישים גר־ מניים רמי־מעלה שהוזעקו למקום. ביני־ הם: שר־הפנים הגרמני גנשר, שר־הפנים של בוואריה ואנשי שירות־הביטחון הגר־ מני. צלפים חמושים מקיפים את הבניין בנסיון לדבר עם החבלנים שהציגו אול־ טימטום למילוי תביעתם לשיחרור 200 החבלנים העצורים בישראל: שעה 9 לפי שעון גרמניה, שעה 10.00 לפי שעון יש־ ראל.

בבניין מינהלת הכפר האולימפי, לשם התקבצו ראשי הוועד האולימפי הישראלי במינכן, ראשי המשלחת הישראלית, כולל שמואל ללקין שהצליח להיחלץ מהבניין בו מחזיקים המחבלים את בני־הערובה, מנסים להתקשר טלפונית עם ישראל כדי לדווח ולקבל הוראות מה לעשות.

שעה 07.30

דיווחים ראשונים על מה שקרה במינ־ כן מגיעים לשירותי־הביטחון, לשרי־הממ־ שלה, למשרד־החוץ. במינכן נודע לרא־ שונה כי החוטפים שהשתלטו על בני־ הערובה משתייכים לאירגון ספטמבר השחור.

בישראל לא ננקטת כל פעולה. כל הגורמים להם נמסרו דיווחים מבקשים מידע נוסף על־מנת להיות בתמונה.

שעה 08.10

קשר טלפוני ראשון נוצר בין ממשלת־ ישראל למינכן. סגן ראש־הממשלה יגאל אלון, משוחח טלפונית עם יריב אורן, מנהל רשות הספורט, המספר לו ממקור ראשון על מה שאירע. אלון מבקש לדבר גם עם שמואל ללקין. בשיחה זו נותן

מחכים, מחכים

תמונה זו אופיינית לאווירה ששררה בכנסת בירושלים, ביום הארוך ביותר בו הוחזקו בני הערובה הישראליים בידי חוטפיהם מאנשי „ספטמבר השחור" בכפר האולימפי במינכן. בתמונה נראים (מימין לשמאל): ח״כ מפ״ם שלמה רוזן, הלוחץ את ידו של סגן ראש־הממשלה יגאל אלון. מזכ״ל ההסתדרות יצחק בן־אהרון (עם הגב למצלמה) מול שר המסחר־והתעשייה חיים בר־לב החובק ידיים; שר המישטרה שלמה הילל מול שר־המיש־ פטים המתפטר־חוזר יעקב שמשון שפירא. משמאל נראה ח״כ העבודה ישראל קרגמן. אותה שעה, בכפר האולימפי במינכן ניהלו נציגי ממשלת בוואריה (תמונה למעלה משמאל) משא־ומתן עם מפקד קבוצת הטירוריסטים שהחזיקו את בני הערובה הישראליים.

(המשך מעמוד 13)
אלון הוראות ראשונות לאנשי המשלחת הישראלית בכפר האולימפי כיצד לפעול. „לסחוב זמן במשא־ומתן,” פוקד אלון, „לברר אפשרויות איך אפשר לפעול כדי לחלץ את בני־הערובה.”

שעה 08.30

שלוש שעות אחרי ההתפרצות האלימה לבניין המשלחת האולימפית הישראלית, התייעצויות טלפוניות ראשונות בין שרי ממשלת־ישראל על הצעדים שיש לנקוט. מאחר שלאותו יום נקבעה ישיבת כנסת לשעה 10.00 בבוקר, מוזמנים כל השרים בדחיפות לישיבת ממשלה שתתקיים תוך חצי שעה, בשעה 09.00.

נוצר קשר טלפוני ראשון בין שגריר ישראל בבון, אלישיב בן־חורין, לבין משרד־החוץ בירושלים. ניתנת הוראה לבן־חורין לטוס מייד למינכן.

שעה 09.00

בכפר האולימפי במינכן מתכנסים מאות אנשים מסביב לבניין הנצור של המשלחת הישראלית. שוטרים ואנשי ביטחון מנסים להרחיק את הסקרנים. בכמה מיגרשים בכפר מתחילים ספורטאים להתאמן לקראת התחרויות. איש אינו תופס עדיין את משמעות התקרית שאירעה.

בבניין הכנסת בירושלים מתכנסים חברי סיעת המערך ושרי ממשלת־ישראל. ישיבת סיעת המערך נקבעה מראש, כהקדמה לדיון העומד להיערך בכנסת על החזרתו לממשלה של שר־המישפטים יעקב שמשון שפירא. וכן לקביעת קו לגבי הצעת גח״ל וסיעות אחרות להביע אי־אמון לממשלה על רקע זה.

הח״כים כבר יודעים על מה שאירע במינכן. ראש־הממשלה, גולדה מאיר, עצבנית ומעשנת ללא הרף, נכנסת לאולם הסיעה, מבקשת את סליחת החברים ומודיעה שתיעדר בגלל אירועי מינכן.

שר־התיקשורת, שמעון פרס, מצליח לארגן טלפון ישיר מהכפר האולימפי במינכן לחדר הממשלה, שיישאר פתוח כל הזמן ובו תימסר אינפורמציה ממינכן ויועברו לשם הנחיות והוראות.

שעה 09.30

בחדר הממשלה בבנין הכנסת נערכת ישיבת הממשלה. השרים המומים מהידיעות המגיעות באמצעות הטלפון במינכן. מציעים לגולדה לבטל את ישיבת הכנסת בענין שפירא. גולדה מסרבת לשמוע להצעות. השרים מביעים דיעות מה יכולה הממשלה לעשות.

בנקודה זו מציע יגאל אלון שהוא עצמו יטוס מיד לגרמניה בחשאי, בתור השר האחראי על הספורט והמשלחת האולימפית, וכן בגלל קשריו הטובים עם וילי בראנדט. הוא הציע לקחת עימו אישיות ביטחונית בכירה כדי לפקח על תוכנית המבצעים של הגרמנים.

מתחיל ויכוח על הצעתו של אלון. כל שר מעלה את טיעוניו נגד או בעד נסיעתו של אלון. רק חיים בר־לב תומך בנסיעת אלון מתוך נימוק שאסור לבזבז זמן וכל רגע יקר. אבל שרים אחרים, כולל שר־הביטחון משה דיין וישראל גלילי, מעלים את הטיעון שישראל אינה צריכה להתערב כלל בנעשה במינכן. „אסור להסיר את האחריות מהגרמנים,” אמר אחד השרים. „לא יתכן שנעמוד מהצד כצופים בלבד בלי שנוכל להתערב,” מנמק דיין את התנגדותו לנסיעת אלון.

הוחלט לא לעשות דבר, מלבד העברת עמדת ממשלת ישראל לידיעת הגרמנים. גולדה מאיר חוזרת לעסוק בפרשת החזרתו של יעקב שמשון שפירא לממשלה. השרים יוצאים למזנון, עוקבים אחרי ההודעות ממינכן ברדיו.

שעה 10.00

הגיע מועד ישיבת הכנסת, בה עמדה גולדה להודיע על צירוף שפירא לממשלה. באולם המליאה יושבים כמה עשרות ח״כים. היציעים מתחילים להתמלא אבל הישיבה אינה מתחילה. נמסר כי בגלל התרחשויות מינכן נדחית הישיבה ל־11.00.

בו במקום יוזמים הצעה לערוך דיון מיידי בכנסת במתרחש במינכן. גח״ל, העולם הזה וסיעות אחרות מגישות הצעה לדיון דחוף.

נקודת הכובד עוברת למזנון הכנסת. בין הח״כים, כולל הח״כים של המערך, מורגשת התמרמרות כללית על קשירת ענין שפירא לענין מינכן. מועלית הדיעה שגולדה רוצה לנצל את הקורה במינכן כדי להעביר את צירוף שפירא לממשלה בלי ויכוח כללי במליאה.

שעה 11.00

גולדה וישראל גלילי נפגשים עם מנחם בגין כדי להגיע עימו לנוסחה מוסכמת על הדיון שייערך בכנסת. בגין מציע לא להעלות כלל בכנסת את ענין שפירא אותו יום, לדון רק במתרחש במינכן. גולדה סבורה שאין מקום לוויכוח כלל. היא תמסור בכנסת שתי הודעות: על צירוף שפירא לממשלה ועל פרשת מינכן ובזה יסתיים המושב.

ישיבת הכנסת נדחית שוב.

בחדר הממשלה (בקומה ב׳ של הכנסת, קומה מתחת לאולם המליאה) נערכת ישיבת ממשלה נוספת. אנשי ביטחון מגינים על הכניסה מפני צוותות טלוויזיה המתרוצצים במיסדרון.

יגאל אלון מציע שוב לאשר את יציאתו המיידית לגרמניה. הצעתו נופלת שוב, בעיקר בגלל התנגדות דיין. בין השרים שוררת אווירה שזה רק עניין של זמן עד שיחולצו בני־הערובה מידי שוביהם. ההרגשה היא אופטימית, על סמך נסיון העבר בישראל. מתלחשים שדיין אינו רוצה שאלון יחזור ממינכן עם זרי־הדפנה של החילוץ. דיין רוצה לנסוע בעצמו, עוברת השמועה, אבל הוא חושש להציע זאת אחרי שהתנגד לנסיעת אלון.

הממשלה מסכמת לשלוח לגרמניה „אישיות ביטחונית בכירה” שלדברי העיתונות הגרמנית היא האלוף צבי זמיר, שתואר בעיתונות הגרמנית כ„ראש המוסד לביון” הישראלי.

שעה 12.00

בכפר האולימפי במינכן פג מועד האולטימטום הנוסף שנתנו החבלנים. הגרמנים מנסים למשוך את המשא־ומתן, מציעים לאנשי ספטמבר השחור דמי־כופר בלתי מוגבלים ויציאה חופשית מגרמניה תמורת שיחרור בני־הערובה. החבלנים דוחים את ההצעה, נותנים אולטימטום נוסף לשחרור 200 עצורים בישראל עד לשעה 14.00.

בירושלים מבררים מתי עומד לצאת המטוס הבא לגרמניה, כדי לשגר בו את ה„אישיות הביטחונית הבכירה” ועוזרו למינכן. מסתבר שמטוס לופטהנזה עומד לצאת בשעה שתיים.

שעה 13.00

חברי הכנסת נכנסים שוב לאולם המליאה לישיבה שעמדה להתחיל. בין הח״כים נפוצה שמועה שגולדה החליטה למסור הודעה על צירוף שפירא לממשלה, שאחריה ייערך דיון וכן תמסור הודעה על מינכן ללא דיון. אורי אבנרי משגר מיכתב דחוף ליו״ר הכנסת, ישראל ישעיהו, תובע לדחות את ענין שפירא ולבטל גם את הדיון בפרשת מינכן, כדי לא להזיק לעניין.

בישיבת ועדת הכנסת בקומה א׳ של בניין הכנסת מחליטים לדון על עניין מינכן אחרי הודעת ראש־הממשלה בעניין זה ואחר לדון גם בעניין שפירא.

שרי הממשלה יושבים במזנון הכנסת. דיין יושב בחברת אלוף־מישנה. פרס מאזין לרדיו ליד שולחן אחר. שפירא יושב עם אנשי־מישרד הפנים ליד שולחן שלישי. דיין עוזב את המזנון ומציע לגולדה שהוא עצמו יסע למינכן. הסיבה: הדאגה הגוברת לגורל בני הערובה. כיצד מסביר דיין את נכונותו לנסוע אחרי שהתנגד לנסיעת אלון? ובכן מסביר דיין, הוא לא יסע כשר־הביטחון או כנציג רשמי של ממשלת ישראל אלא כ„מומחה” למנטאליות של הערבים והחבלנים בעיקר. אולי יצליח להוליך אותם שולל כמו שעשה בפרשת מטוס סבנה.

גולדה מאשרת לדיין את הנסיעה. מחליטים לעכב את טיסת „האישיות הביטחונית הבכירה” עד שיגיע דיין לנמל־התעופה בלוד. שוב, אין איש מעלה בדעתו לשגר מטוס צבאי מיוחד לגרמניה.

איש־מיסתורין זמיר
אישיות ביטחונית בכירה

שעה 14.00

משה דיין יוצא מהכנסת בלוויית שר־התחבורה שמעון פרס ושלישה הצבאי של ראש הממשלה.

ישיבת הכנסת נדחית שוב.

שעה 14.30

ארוחת צהריים מובאת בארגזים אל בניין המשלחת הישראלית בכפר האולימפי במינכן. אנשי־הביטחון הגרמנים קיוו כי מיספר חבלנים יצאו ליטול את המזון. ניתנה הוראה לצלפים לירות בהם במידה שיהיו ארבע או יותר. אבל מפקד הכנופיה מסכל את כל התוכניות. במו ידיו הוא מכניס את ארגזי המזון אל הבניין. במשא־ומתן מסכימים החבלנים להאריך את האולטימטום שלהם בשעה.

בבניין הכנסת נפוצה שמועה שגולדה הסכימה סוף סוף לוותר על הדיון וההודעה בכנסת בפרשת שפירא. היא תמסור רק הודעה בפרשת מינכן ובכך תסתיים הישיבה. אנשי גח״ל מתנגדים. מספרים כי לחיים לנדאו יש נאום מוכן והוא אינו מוכן לוותר ולא להשמיעו. מחפשים את מנחם בגין שעזב את הבנין.

גולדה נמצאת בישיבת ועדת־החוץ והביטחון. מחליטים שם לדרוש מהגרמנים ומהוועד האולימפי להפסיק מייד את המישחקים האולימפיים. הגרמנים מנסים להתנגד לבקשה זו. אחד הנימוקים: אם יופסקו המישחקים יהיה צורך לבטל את שידורי הטלוויזיה, כיוון שלא הוכנו תוכניות אלטרנטיביות.

גולדה וגלילי מתחילים בניסוח הודעת ראש הממשלה בכנסת.

שעה 15.30

בגרמניה מבטלים את שידורי הטלוויזיה כדי לנתק את המחבלים מהעולם. ראש־ממשלת גרמניה, וילי בראנדט, ממריא מבון למינכן. פג מועד האולטימטום הנוסף שנתנו החבלנים. הם מסכימים להאריכו שוב עד לשעה 18.00. אולם מודיעים שזו הארכה האחרונה. אחריה יוציאו להורג את בני־הערובה אחד אחד, בהפסקות קצרות, עד מילוי תביעותיהם.

משה דיין מגיע לנמל־התעופה בלוד. הוא מופתע לראות שם כתבים וצלמים. מסתבר כי הידיעה על יציאתו לגרמניה, שהיתה צריכה להיות סוד כמוס, כבר מועברת בכל סוכנויות הידיעות בעולם. בו במקום מחליט דיין לבטל את נסיעתו. „האישיות הביטחונית הבכירה” עולה למטוס בלוויית עוזרה בלבד. לפי אחת הידיעות היה זה דווקא אחד הכתבים המקורבים לדיין, ישעיהו בן־פורת, שעקף את הצנזורה, העביר בשיחה טלפונית ישירה את הידיעה על יציאתו של דיין לחו״ל. דיין אינו חוזר עוד לירושלים. הוא אומנם ממשיך בשעות הבאות לעמוד בקשר טלפוני עם ביתה של ראש־הממשלה, אולם משחק את „הברוגז” אחרי שנוכח שממעטים להיוועץ בו.

מנחם בגין חזר אל בניין הכנסת, מסכימים עימו שלא יהיה דיון בכנסת על פרשת מינכן והוא משכנע את חבריו לסיעה בכך. ישיבת הכנסת נקבעת לשעה 16.30.

שעה 16.30

גולדה מוסרת הודעה בכנסת הישיבה ננעלת.

בכך נסתיימה למעשה הפעילות של ממשלת ישראל בפרשת מינכן. הממשלה התפזרה. מטה מצומצם הוקם בביתה של גולדה. יושבים שם, מלבד גולדה ויגאל אלון, גם השרים ישראל גלילי ואבא אבן. מדי פעם מתקשרים טלפונית עם דיין ועם חיים בר־לב. אבל התחושה הכללית היא של חוסר אונים.

שעה 18.00

תם מועד האולטימטום הנוסף של החבלנים. הם משנים עתה את תביעותיהם. נראה כי הגיעו למסקנה כי מנסים לטמון להם מלכודת ולהתישם. במקום שחרור מאתיים אסירים ביטחוניים בישראל הם דורשים לאפשר להם לצאת במטוס מגרמניה יחד עם בני־הערובה לקאהיר. הם נותנים שעתיים זמן למילוי תביעתם זו.

בירושלים עוזבת גולדה מאיר את ביתה, יוצאת למישרד ראש־הממשלה. שם היא נושאת ברכה בפני עובדי המישרד, ושותה עימם לחיים לחיי השנה החדשה. כשהיא חוזרת לביתה נמסר לה על דרישתם החדשה של החבלנים.

לפני שגולדה נותנת את הסכמתה לגרמנים, היא מבקשת באמצעות שיחה בין יגאל אלון לשגריר בן־חורין במינכן, לברר את פרטי הפרטים של ההעברה. רק אחרי שהגרמנים מודיעים לישראל שהם אינם מוכנים לקחת על עצמם אחריות שבני־הערובה שיוטסו לקאהיר אומנם יגיעו לשם חיים, מבקשת גולדה שווילי בראנדט יפנה לקאהיר.

שעה 21.00

„האישיות הביטחונית הבכירה”, שלדברי העיתונות הגרמנית היתה האלוף צבי זמיר, ראש המוסד הישראלי לביון, הגיעה למינכן. הגרמנים מביאים לידיעת האישיות את פרטי תוכניתם. לא נותר עוד זמן לשינויים. השגריר בן־חורין מדווח לגולדה כי הוחלט לפעול בכוח לשיחרור בני־הערובה.

שר־הביטחון משה דיין משתתף בחתונה הנערכת ליד ביתו בצהלה.

שעה 23.06

החבלנים ובני הערובה הישראליים מועברים באוטובוס למסוקים שיקחו אותם לשדה־התעופה הצבאי במינכן.

שעה 23.45

בנמל התעופה הצבאי פיסרטנפלדברוק נפתח קרב היריות.

בירושלים מתנתק הטלפון הישיר בין מינכן לביתה של ראש־הממשלה. שעה ארוכה חולפת עד שמתחדש הקשר.

ההמשך כבר אינו שייך לתחום החקירה, על מחדליה וכשלונותיה של ממשלת ישראל בשואה זו.

במדינה

העם

הצנטוריון והשברולט

המדינה כולה זועזעה השבוע מתמונה אחת

חוויה מזעזעת עברה השבוע על מרבית אזרחי ישראל.

הגילויים על מחתרת הטירור הנגדי בישראל היו מפתיעים, אך לא מזעזעים. מותו הפתאומי של מפכ"לה החדש של המישטרה, אהרון סלע, היה מעציב ומצער כמו הידיעות שהגיעו מברית־המועצות על הגברת רדיפות היהודים שם. אבל את הזעזוע העמוק ביותר גרמה סצינה קטנה אחת, ששודרה ביום השישי האחרון ב־טלוויזיה הישראלית.

במסגרת הכתבה על פשיטת צה"ל ב־לבנון בשבוע שעבר, שידרה הטלוויזיה סצינה קצרה בה נראו חיילי צה"ל כשהם מגלים באחד הכפרים בלבנון מכונית פאר, מדגם שברולט, שבתוך תא המיטען שלה הוסתרו כלי־נשק ומוקשים. אחר־כך הוצגה פעולת התגמול של צה"ל שנמשכה שניות ספורות: טנק צנטוריון עלה על המכונית ומעך אותה בשרשרותיו.

היתה זו תמונה שנחרטה בליבותיהם של רבבות, שימשה נושא לשיחה כמעט בכל בית. לא היה זה רק בגלל מקומה של המכונית כסמל של סטאטוס בחברה ה־ישראלית.

יותר מכל סצינה קולנועית מבויימת אחרת, שיקפה תמונה אכזרית זו את חוסר התכלית של האלימות בכל צורה שהיא, מבלי להתחשב במניעיה.

שירות דב

תקלה בדיווח על הפשיטה בלבנון

בעוד שלא היה צופה טלוויזיה שלא תפס את משמעותה של תמונת מעיכת המכונית על־ידי הטנק, תפסו רק צופים מעטים משמעותה של סצינה אחרת ש־שודרה בטלוויזיה במסגרת הדו"חות ה־מצולמים על הפשיטה בלבנון.

היתה זו סצינה ששודרה בתחילת ה־שבוע, מיד אחרי הפשיטה. נראה בו כוח צה"ל הנכנס אל אחד הכפרים, שם מקדם את פניו ערבי ישיש, המצביע על מקומות המיסתור של החבלנים ומוביל את חיילי צה"ל אליהם.

אפשר היה להבין את הרצון להוכיח בצילום את שיתוף הפעולה של האוכלוסייה הלבנונית עם חיילי צה"ל. אבל הצגה מעין זו עלולה לעלות בחיי אדם, אם לא עלתה כבר לאותו ערבי בחייו. קשה לצפות שבפשיטות הבאות ימהרו כפריי לבנון להראות לחיילי צה"ל את מקומות המחבוא של החבלנים, תוך ידיעה שאחרי נסיגת כוחות צה"ל, יוכלו החבלנים ה־חוזרים לראות את שיתוף הפעולה שלהם בטלוויזיה הישראלית.

קלות דעת פושעת זו הועלתה השבוע בדרג בכיר ביותר. לא נמסר אם האחראי לבזיון יתן את הדין על כך.

דעות

הצד השני של המטבע

הדרך למילחמה בטירור היא להציע לפלסטינים פיתרון פוליטי — קובע עיתון פרו־ישראלי

בישראל — זוהי דיעת מיעוט קטן. בעולם — זוהי דעת רוב הוגי־הדיעות, ובכללם מיטב ידידיה של ישראל.

כתב השבוע ניו־יורק טיימס הפרו־ישראלי, במאמר ראשי המוקדש לטירור:

„...חיסול כוח־המחץ הפלסטיני לא יפתור את הבעייה האמיתית. ישראל חייבת להראות שהיא מוכנה להסתכן בזירה ה־מדינית כמו בזירה הצבאית — ומוטב מוקדם מאשר מאוחר.

„כצד השני של המיבצע האנטי־טירוריסטי שלה, על ישראל להציע אלטרנטיבה פוליטית לפלסטינים העקורים, שהתמרמרותם נשארת, ושעד כה לא ראו דרך אחרת להשגת יישות מאשר האלימות."

(המשך בעמוד 18)

בגלל חיבתו לאנשי חב"ד התפתה זלמן שזר לעשות מעשה שגבל בבזיון המישפט

הנשיא מעודד את אנשי הטרור הדתי

הטלפון צילצל השבוע אצל כמה אנשים במדינה. המטלפן היה זלמן שזר, נשיא המדינה. אחרי כל שיחה נשאר בן־שיחו של הנשיא המום ונבוך.

כי הנשיא עשה שורה של מעשים שלא ייעשו — מעשים שבגללם הולכים אנשים פשוטים לבית־הסוהר. אולם איש לא העז להגיד לו זאת. מה גם שהכל היו בטוחים שהוא הסתבך בעניין בתמימות.

הכל בגלל חולשתו של שזר לחסידי חב"ד, כת הקרובה לליבו, ושעימה הוא מתפלל לעיתים קרובות (ראה תמונה למעלה). הרבי מלובאביץ', אותה דמות קנאית, המבקשת לנהל את המדינה ב־טלפון מברוקלין, התקשר עם שזר ותבע את התערבותו כדי לשחרר ערב יום־הכי־פורים את שני האברכים שהציתו את חנות ארוס בתל־אביב.

זאת היתה השיחה הראשונה. השנייה היתה ממישכן הנשיא לגולדה מאיר.

גולדה יכלה להגיד לנשיא: „זלמן, אלה הם שני טירוריסטים, ואסור לעודד את הבירייונות והטירור." אבל היא לא אמרה זאת. היא הפנתה את הנשיא אל שר־המישפטים.

צום עם אברכי־הטירור

זה היה המגע השני. שלישו הצבאי של הנשיא — שהתגייס למיבצע צבאי זה — הביא איגרת ליעקוב שמשון שפי־רא, דרש את שיחרור השניים.

שפירא יכול היה להשיב: „אדוני הנשיא, אשה אחת נשלחה לא מכבר לבית־הסוהר, מפני שכתבה מיכתב פרטי תמים לאשתו של שופט וביקשה את התערבותה למען בנה הנאשם, פנייתך פסולה."

אבל שפירא נמצא במצב עדין, כמועמד כמעט־מוצהר לכהונתו של שזר. הוא הסביר לשליש שאין כל אפשרות מישפטית להתערבות: השניים הורשעו בדין, אך עונשם טרם נגזר. משום־כך אינם יכולים עדיין לקבל חנינה, וגם נציב בתי־הסוהר אינו מוסמך לשחררם, אלא בפקודת שופט. בית־המישפט העליון סירב ב־פירוש לשחרר את השניים בערבות.

הנמען הבא היה שר־המישטרה, שלמה הילל. הוא קיבל הודעה מרעישה מאוד: נשיא המדינה עומד לבוא לבית־הסוהר, להיכנס לתאם של שני מציתי „ארוס", ולצום עימם ביום־הכיפורים.

הילל הזדעזע. הוא הבין היטב את משמעות המעשה: בשעה שהמישטרה נערכת בכוחותיה הדלים למילחמה בבירייונות ובטירור הפנימי, יהווה מעשה הנשיא הפגנת־יחיד מהדהדת למען שני אנשים ש־הורשעו במעשה־טירור פוליטי נתעב לא פחות משליחת איומי־הרצח לפאתולוגים, הצתת מערכות העיתונים והטלת פצצות־התבערה לבתיהם של אישי־ציבור.

מאחורי הקלעים הופעל לחץ כביר. הפעם הוסבר לנשיא בצורה נוקבת יותר, כי מעשה כזה יהווה חריגה מתפקידו, הגובל בעידוד הטירור ובביזיון ביהמ"ש.

ברור כי הצטרפות הנשיא לשני פושעים, שהורשעו בדין והממתינים לגזירת עונשם — היתה מהווה לחץ לגזור להם עונש מינימלי.

ברגע האחרון ממש נשא מאמץ עצום זה פרי. הנשיא ויתר על תוכניתו.

מבחינה אחת היה אולי חבל שזלמן שזר נכנע.

אחת הסמכויות המעטות הנתונות בידי נשיא מדינת ישראל היא הסמכות לחון אסירים שפוטים, על־פי המלצות מתאימות.

יתכן שהנשיא היה משנה את כל גישתו לבעיות החנינה אילו היה סגור במשך 24 שעות בתא של בית־סוהר.

הוא היה שומע את תלונות האסירים ועומד בעצמו על המצב השורר בכלא ה־ישראלי — הצפיפות הבלתי־אנושית, הטירור של החזקים כלפי החלשים, ההומוסכסואליות הכפוייה, ושאר קללות של שיטת־מאסר מיושנת, המגבירה את הפשיעה ומגדלת פושעים בסרט־הנע.

לא מכבר לקח הנשיא לעצמו יום־חופשה, ויצא לדוג בשפת־הים. ברוכבו על קומנדקאר נסע לאורך החוף וחיפש מקום המתאים לדייג. הוא נדהם לראות מה ש־יודע כל אזרח בישראל: ששפת־הים היא מוזנחת, מזוהמת ומושחתת.

את תוצאות הביקור הזה ראו כל אזרחי ישראל שצפו בטלוויזיה. כאשר ערך שר־התיירות משה קול טכס צנוע במישכן הנשיא, לשם מסירת תעודות לתיירנים מצטיינים, לעיני המצלמות ולאוזני המיקרופונים, סטה הנשיא לפתע מן הנושא ושטף את ראשו של שר־התיירות הנדהם במיקלחת קרה. הוא האשים את משה קול בהזנחת תפקידו, פחדנות וחוסר־מעש.

אילו בילה שזר את יום־הכיפורים בתא בכלא, יתכן מאוד שעל שר־המישטרה היה להדיר להבא את רגליו ממישכן הנשיא. כי כי הזדמנות הפומבית הראשונה היה שזר עלול לרחוץ את ראשו של שלמה הילל, כפי שעשה לעמיתו קול, מטיל עליו אחריות אישית למצב הבלתי־נסבל השורר בכלא הישראלי.

זה מתחיל נגד ערבים — זה יימשך נגד יהודים!

צרעת ושמה טרור

נגד מי?

מאיר כהנא, מוקף מעריציו, צולם כשהתכונן למנוע בכוח הפגנה חוקית שקטה למען עקורי בירעם ואיקרית. הוא ויתר על הרעיון כשראה את אלפי המפגינים החסונים. כמו פעולות אחרות, הוכיחה פעולה זו שעיקר מחשבותיו של כהנא נתונות להפרת סדרי השילטון בארץ, לא למילחמה בטירור הערבי.

הדוגמה הגרמנית

אנשי „האוגדות החופשיות" הגרמניות, שקמו כדי להילחם נגד „הטירור הפולני" בגבול, הפכו במהרה לפלוגות־רצח ל„דיכוי האוייב הפנימי". מימין: מפקד אחת האוגדות העיקריות, הקפיטן ארהארד (בעל הזקנקן בצד השמאלי). משמאל: חברי האוגדות מניפים דגל לאומני בימי „הפיכת קאפ" ב־1920 בברלין, שנועדה לחסל את הדימוקרטיה. חברי האוגדות לבשו מדים צבאיים מלאים, מעודפי המילחמה, והיו חמושים.

...ישראל מטילה את האחריות לטי־רור על כל ממשלה המאפשרת לטירוריס־טים להשתמש במדינתה כבסיס לפעולו־תיהם...

...ישראל קובעת שכל ממשלה יכולה לדכא את הטירוריסטים המרוכזים בגבו־לותיה. אולם הממשלות הערביות אינן מעזות לפעול נגד הטירוריסטים, מפני שהם פופולריים בקרב ההמונים...

...הטירוריסטים שביצעו פשעים על אד־מה ערבית — כמו רצח וספי טל בקא־היר — לא נכלאו, אלא אוכסנו בבתי־מלון מפוארים...

...ראשי הטירור ידועים היטב לממ־שלות ערב, אבל הם מסתובבים חופ־שיים...

...ממשלות ערב נושאות במלוא האח־ריות לפעולות הטירוריסטים ברחבי ה־עולם, הפוגעות בריבונות של מדינות רבות ובכל הנורמות המקובלות של ה־חברה התרבותית...

דברים אלה ודומיהם נאמרו בחודשים האחרונים פעמים ללא־ספור על־ידי שרי ישראל ונציגיה ברחבי העולם.

השבוע הפכו כל הסיסמאות האלה כתב־אישום נגד ממשלת ישראל עצמה. היא עשתה את כל המעשים והתחייבה בכל המח־דלים שבהם היא האשימה את הממשלות הערביות.

היה זה כאילו סוכן ערבי גאוני משל בישראל, והכריח אותה להתנהג בצורה שרוקנה מתוכן את דברי־ההסברה היעי־לים ביותר שלה.

סעד ומחסה לטירור

בישראל נתגלתה רשת מסועפת של קבוצות טירוריסטיות מזויינות.

● האיש שקיבל על עצמו פומבית את האחריות לרשת זו — מאיר כהנא — לא נאסר, ואף לא נעצר לחקירה. הת־ייחסו אליו בכפפות־משי, מתוך פחד גלוי מפני תגובה שלילית של דעת־הקהל ה־לאומנית. האיש המשיך להסתובב חופשי.

● אדם שהואשם בהשתתפות פעילה בהכנת מעשי־טירור — הובא בפני שו־פט. אך זה ציווה לשכן אותו בבית־מלון, שם הפך את שילטונות־הביטחון למגוחכים.

● שר־הביטחון הודיע שלא אמר ש־הוא „ישבור" את הקבוצה הטירוריסטית, שהסיתה לאלימות בין ערבים ויהודים.

● עשרות חברי האירגונים הטירו־ריסטיים הוסיפו להסתובב חופשיים במדי־נה, גם אחרי שנתגלה שכבר שלחו לחו"ל לפחות ארבעה מישלוחים קודמים של כלי־נשק, לביצוע פעולות־טירור על אד־מת מדינות ידידותיות, תוך הפרת ריבו־נותן וחוקיהן, ותוך קשר עם העולם ה־תחתון הפלילי בהן.

כל זה פורסם בהרחבה בחו"ל, לנוחיות כל שופרות־התעמולה הערביים, שיכלו להסתמך על כך כאוות־נפשם.

תוך כדי כך נשמטה הקרקע מתחת למאמץ המדיני וההסברתי הישראלי נגד הטירור, בדיוק ב־רגע בו התחיל סוף־סוף לקבל תנופה רבתי.

הנשק - למי?

הפרשה שגרמה לפיצוץ היתה סתו־מה מאוד.

שילטונות־הביטחון תפסו מישלוח של נשק, שנועד לאמריקה.

נסתבר שכבר קודם לכן נש־לחו מישלוחי־נשק כאלה והגיעו לתעודתם — למרות סידורי־הבי־טחון ה„אבסולוטיים", כביכול, ב־נמל־התעופה לוד.

הנשק נשלח לאמריקה על־ידי הגוף הקרוי הליגה להגנה יהודית — גוף שכבר הודה בביצוע שורה ארוכה של פעולות טירור והטרדה נגד גופים שונים, בעיקר סובייטיים, בארצות־הברית. בין השאר נח־שדה הליגה במעשה־טירור שגרם למות אדם חף־מפשע, במישרד של אמרגן אמ־ריקאי־יהודי.

בשביל מה צורך בנשק מיובא זה ב־ארצות־הברית?

זוהי תעלומה.

ארצות־הברית מלאה נשק פרטי. מכי־רת הנשק היא חוקית. עודפי־מילחמה ו־נשק־שלל מצויים בידי העולם התחתון בכמויות עצומות, ואפשר להשיגם באותה קלות כמו אצבעות־חאשיש בישראל.

יתר על כן — הליגה להגנה יהודית קשורה בגלוי לעולם התח־תון האמריקאי. מאיר כהנא עצמו הופיע לצידו של מנהיג אחת מ־שלוש כנופיות־המאפייה הגדולות של ניו־יורק, קולומבו — אדם שלרשותו עומדים מחסני־נשק בל־תי־מוגבלים, ושאנשיו הרגו אנשי כנופיות מתחרות.

אם כן, לשם מה הנשק המיובא מיש־ראל?

באחת מהופעות־הראווה שלו באמצעי־התיקשורת הישראליים, שהזכירו את הו־פעות הטירוריסטים הערביים בטלוויזיה הערבית, טען מאיר כהנא שאין בידי ה־ליגה כסף לקניית נשק באמריקה, ועל כן היה צורך להביאו מישראל.

זוהי שטות גמורה. הליגה משופעת ב־כספים. עומדים מאחוריה אילי־הון יהו־דיים, וביניהם איל־בורסה מולטי־מיליונר שהכריז לא פעם שהוא מוכן לתרום ביד נדיבה לפעולה „לאומית" כזאת.

אין פיתרון קל לתעלומה זו. אחת הסברות שהועלו: ששולחי הנשק התכוונו לסחור בו לצורכי ביזנס, ולספק לגורמים אמרי־קאיים המעוניינים בנשק שהבו־לשת הפדרלית (אף.בי.איי.) לא תוכל לגלות את מקורו.

המישטרה לא עצרה

בשעת־הגילוי, התנהגה המישטרה בצורה המוזרה ביותר.

אילו היה מדובר בכל גוף פוליטי־פלי־לי אחר, היו כל חבריו נאסרים בו במקום ומושלכים לכלא לתקופות ארוכות. הגוף עצמו היה מוכרז מייד כגוף בלתי־חוקי, שעצם החברות בו מהווה עבירה פלילית. בישראל נזרקו פנתרים שחורים לכלא,

ולא שוחררו במשך שבועות — אחרי ש־השתתפו בהפגנה בלתי־חוקית. פנתר אחד נורה ונהרג על־ידי שוטר, כשניסה להי־מלט. מפגינים שמאליים בלתי־אלימים הוחזקו במעצר במשך ימים ארוכים, „ל־השלמת החקירה". שום שופט לא ראה בכך פסול.

לא כן בפרשת הליגה.

במשך כמה ימים אחרי הגילוי לא אסרה המישטרה איש מן ה־מעורבים — אף שכבר ידעה הי־טב מי הם.

לאחר־מכן, באיחור שאיפשר לו לטש־טש את כל העקבות (כפי שטען פרקליטו עצמו) נעצר האיש החשוד בהכנת המיש־לוח. השופט ציווה לשחררו. כשהוגש על כך עירעור מטעם המדינה, ציווה שופט מחוזי להחזיקו במעין מעצר־דה־לוכס ב־בית־מלון — דבר שאין לו תקדים לגבי חשוד בפשע כזה.

ראש הליגה לא נעצר כלל. הרדיו וה־טלוויזיה, המחרימים כל גוף אופוזיציוני קיצוני על פי פקודה מגבוה, התחרו על חסדיו, ריאיינו אותו עד בוש, הפכוהו לגיבור לאומי.

האיש הציע למדינה בשחצנות חוצפנית „עיסקות", היה בטוח שאיש לא יעז לפעול נגדו כחוק.

עשרות חברי הליגה המשיכו לפעול כאוות נפשם, בביטחון דומה.

מה גרם לייחס זה?

מזה כמה שנים, מטפלת ממשלת יש־ראל, וגולדה מאיר עצמה, בכפפות־משי בימין הקיצוני ובכנופיות האלימות. הדבר נבע, בלי ספק, מן ההרגשה שמדיניות ה־ממשלה עצמה הולכת בכיוון המוצע על־ידי גופים אלה, אם כי באיטיות רבה יותר.

אך הגורם העיקרי לייחס הסל־חני היה בדיוק אותו גורם שהביא את ממשלות לבנון ומצריים ליחס דומה: העובדה שהטירוריסטים מופיעים באיצטלה של „גיבורים לאומיים", ושחלק מדעת־הקהל תומך בפעולתם „נגד האוייב".

שום שר ישראלי, מצרי או לבנוני לא היה מוכן להתייצב בפה מלא, ללא גימ־גום, נגד הטירוריסטים, או להצדיק פעו־לה חד־משמעית נגדם.

נגד „האוייב הפנימי"

הסכנה הכרוכה ביחס סלחני זה היא עצומה — הן במישור הפנימי, הן במישור הבינלאומי.

הליגה להגנה יהודית — והגו־פים המתחרים בה — לא הסתי־רה מעולם שיש להם מטרות פו־ליטיות בתוך ישראל עצמה.

אין זה גוף הקיים בישראל, אך המכוון את פעולותיו רק כלפי חוץ. כמו הטירו־ריסטים הערביים, פועלים אירגונים אלה גם בבית וגם בחוץ.

אירגונים אלה מזלזלים במדינת־החוק ובמישטר הדימוקרטי בכלל, מטיפים לאידיאולוגיה לאומנית ניאו־פאשיסטית, מדביקים תואר של „בוגדים" לבעלי דיעות אחרות, ומבטיחים „הדכא" בוגדים אלה.

הם לא הסתירו שהבוגדים אינם רק אנשי תנועת־השלום, אלא גם „יונים" כמו אבא אבן, פינחס ספיר ולובה אליאב.

כמה מפעולות הליגה:

- ניהול מערכת־הסתה נגד ערביי חב־רון, במגמה ברורה לגרום לשפיכות־דמים במקום. בעיקבות פעולה זו הוצאו נגדם צווים האוסרים את כניסתם לשטח — אולם השילטונות נתנו להם לחזור למקום כדי „להתפלל", ומשה דיין הכחיש, ב־פחדנות בלתי־רגילה, כאילו אמר ש„יש־בור" את הליגה. הוא גם היה מוכן לקבל את כהנא לשיחה, אחרי שזה כבר גרם לתקריות בחברון, ביקש רק הבטחה ש־יחדל מפרובוקציות בשטחים. דיין לא התנגד, כנראה, לפרובוקציות בישראל.
- פיצוץ ועידה של מיפלגה חוקית (רק"ח), אחרי שהליגה הודיעה מראש על כוונה זו. למרות זאת לא נקטה המיש־טרה בכל פעולה נגד המאיימים.
- נסיון להפריע להפגנה חוקית ל־מען עקורי בירעם ואיקרית, תוך הודעה שחצנית ש„לא ניתן לה לצעוד". כשראו קומץ אנשי הליגה את חמשת אלפי המפ־גינים, הסתלקו מן המקום בבושת־פנים.
- פעולות אלימות נגד מופעי־תרבות גרמניים בארץ, נגד חנויות דתיות נוצ־ריות, נגד הכושים „העבריים" בדימונה.
- אימונים אלימים, שצולמו לצורכי תעמולה. התצלומים פורסמו ברבים.

אין כל ספק כי יש לראשי הגו־גה אמביציות מרחיקות־לכת ביש־ראל עצמה — וכי זוהי מעין מח־תרת בעלת כוונות בלתי־חוקיות. יש מקום לחשוד שהפעולה החיצו־נית — נגד ערבים, סובייטים ואחי־רים — מהווה במידה רבה אליבי לכינון גוף מזויין, שמטרתו לשנות את פני המישטר במדינה.

אמנם הבטיח כהנא, כשעלה לארץ, שלא יפר את החוקים כאן. אולם פרשת השבוע גילתה שלא חלם לקיים הבטחה זו, וכי כבר עסק בארץ בפעולה בלתי־חוקית מזויינת בממדים נרחבים. ערך הבטחו־תיהם החדשות של אנשי הליגה השבוע הוא כקליפת השום. הליגה מתכוונת לפ־עול בישראל.

הסכנה הכרוכה בהתפתחות כזו ברורה לכל הבקי בנסיבות לידתו של הנאציזם הגרמני.

לידת הנאציזם

פלוגת־הסער הנאציות (ס"א), שה־קימה כעבור שנים את מחנות־הרי־כוז והשליטה את הטירור ברחבי המדינה, נולדה בראשית שנות ה־20' במינכן. היא גייסה את חבריה מבין שורה של איר־גונים מזויינים מחתרתיים־למחצה, שקד־מו לה, שנקראו „אוגדות חופשיות".

„אוגדות" אלה הוקמו למחרת מילחמת־העולם הראשונה, בידי קצינים משוחר־רים, שעולמם נחרב עליהם בפרוץ הש־לום. הם חיפשו עיסוק, ומצאו אותו ב־גבולה המיזרחי של גרמניה.

לאורך אותו גבול התנהלה אז מעין מילחמה־זעירה בין פולנים וגרמנים, על איזור־מריבה ששני הצדדים דרשו אותו.

באמתלה של מאבק פטריוטי נגד „הטירור הפולני", ובתמיכה מוסווית של הצבא הגרמני, קמו „אוגדות חופשיות" — צבאות פרטיים, שפעלו נגד הפולנים בדר־כי טירור.

„אוגדות" אחרות פעלו בארצות הבאל־טיות, והביאו משם לגרמניה את סמל צלב־הקרס.

„האוגדות" משכו אליהן טיפוסים מופ־רעים, אוהבי־מילחמה שלא יכלו להסתדר בחיי־שלום, וצעירים שוחרי־הרפתקות ש־לא הספיקו להיות חיילים.

כך נוצר עולם תחתון פוליטי מזויין, שהתיימר להיות פטריוטי, אך שהיה עויין למישטר הדימוק־רטי וזמם להפילו.

חברי אירגונים אלה עסקו במשך שנים ברציחת מנהיגים דמוקרטיים — וביניהם המדינאי היהודי הנודע, ואלתר ראטנאו, רוזה לוכסמבורג האגדתית, ורבים אחרים. הם הטילו את חיתתם על גרמניה כולה, בידעם שהשופטים יתייחסו אליהם בסל־חנות, השוטרים יעלימו עין והצבא יתמוך בהם בחשאי. השופטים, השוטרים והקצי־נים היו, בדרך כלל, אנשי הימין הלאו־מני, ששרדו מימי הקיסר.

במארס 1920 הגיע יומם הגדול של ה־אירגונים. הם חוללו הפיכה בברלין, הקי־מו דיקטטורה בראשות פקידון אלמוני

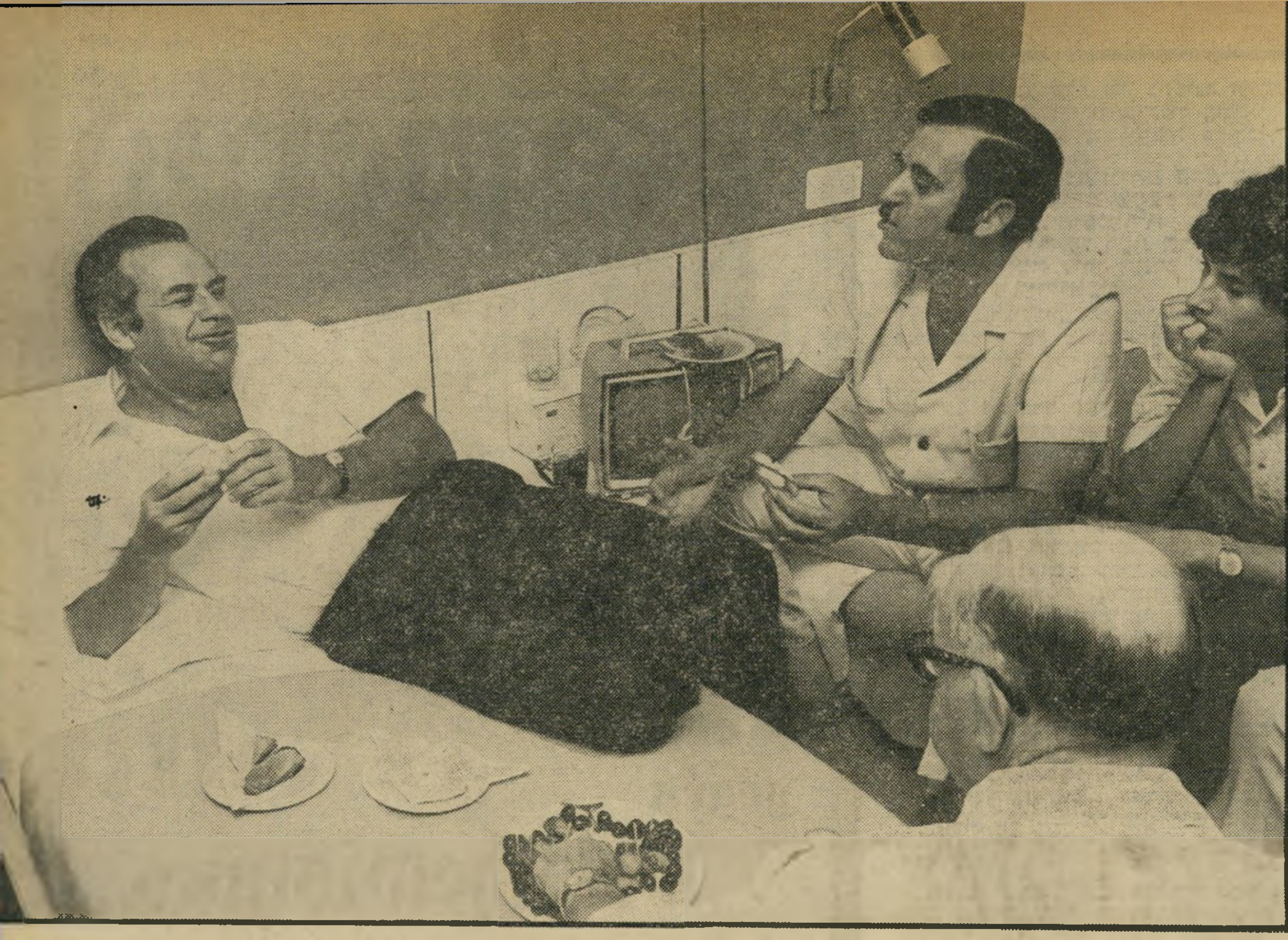

מעצר דה־לוכס

שימחה ושביעות־רצון על פניו של עורך־הדין שמואל תמיר, כשהוא שרוע על המיטה בבית־המלון ואוכל עם לקוחו „העצור", עמיחי פגלין. למטה משמאל: תמיר מטלפן, כשפגלין ובנו מקשיבים. למטה מימין: פגלין מספר סיפורים משעשעים לתמיר. הפרשה עזרה לשניהם לחזור לזרקורי הפירסומת, והשימחה על כך ניכרת בהבעותיהם המאושרות, בהיותם בטוחים שהשילטונות לא יעזו לנקוט באמצעים תקיפים נגד אנשי הליגה היהודית.

„חבר, עזור לי!"

מודעת־גיוס אופיינית של אירגון טרום־נאצי גרמני, אחרי מילחמת־העולם הראשונה. הנוסח אומר: „חבר, עזור לי! נגד הבולשביזם, סכנת הפולנים ומצוקת הרעב! התגייס מייד לחטיבת־הקלעים הגרמנית." חטיבה זו היתה אחת מיחידות פרטיות רבות שהוקמו כדי להילחם, כביכול, נגד הפולנים באיזור־המריבה שבין גרמניה ופולין, אך היוו למעשה מחתרת מזויינת נגד הדימוקרטיה הגרמנית. רוב חבריהן הצטרפו לפלוגות־הסער של היטלר.

(המשך מעמוד 17)

בשם וולפגאנג קאפ. אולם כאשר הכריזו הפועלים על שביתה כללית למען הצלת הדמוקרטיה, התמוטטה דיקטטורה זו, והדיקטטור הגדול ברח.

באותו זמן קם במינכן הדמגוג הגדול, אדולף היטלר, והכריז שאין טעם להילחם באוייב החיצוני, כל עוד שולט בגרמניה „האוייב הפנימי". קודם כל יש לעסוק ב„דיכוי בוגדים".

הוא הקים את הצבא הפרטי הגדול ביותר — פלוגת־הסער. שאר האיגדות התפרקו ואנשיהן הצטרפו לגוף החדש.

כך מוביל קו ישר מן „האוגדות החופשיות" „הפטריוטיות" של 1919; אל פלוגות־הסער הרצחניות, שהטביעו את הדמוקרטיה בגלי טירור ומהומות־רחוב ב־1933 — ואל אנשי הס"ס, שהפעילו את כיבשני אושוויץ ב־1944.

גידי התגעגע לנעורין

בגופים הטרום־נאציים הגרמניים הסתבכו הרבה אנשים תמימים, שהתכוונו לשרת את מולדתם, ולא מעט דמגוגים חסרי־מעצורים, שביקשו לבנות לעצמם קאריירה פרטית. טיפוסים כאלה לא חסרו גם בישראל.

במרכז פרשת השבוע עמד אדם תמים ביותר — קצין־המיבצעים (מיל.) של אצ"ל, עמיחי („גידי") פגלין. אין ספק שנוצל לרעה על־ידי כנופיית כהנא.

פגלין בן ה־50 לוקה במחלתם של רבים וטובים בישראל — הגעגועים לימי נעוריו, בהם עסק בפעולות שהיכו הדים בעולם. מאז הוא עוסק בעסקים כלכליים אפורים — אך הוא לא יכול היה להיפרד מן הזיכרונות, לחלום על היום שבו יהיה שוב צעיר, חשוב ומנצח על פעולות חובקות־עולם.

מבחינה פוליטית, פגלין הוא ילד מגורל. אפילו חבריו ממיפקדת אצ"ל לא מצאוהו כשר לתפקיד מדיני רציני, לא הכניסו אותו לכנסת. מרוב תיסכול הצטרף אל שכנו לבית, שמואל תמיר, כשזה חולל את פילוג־הנפל בתנועת־החרות. אולם גם תמיר לא העמידו במקום ריאלי ברשימה לכנסת.

אם יוכח שפגלין אמנם אשם בפשע המיוחס לו, אפשר יהיה לחפש את הסיבה לכך בתיסכולו של האיש. אולי ראה בפיתויי הליגה הזדמנות לחזור לימי־הזוהר שלו. ברור שפגלין כלל לא יכול היה לדעת למה ולמי מיועד הנשק שנשלח לחו"ל „למילחמה בטירור".

על מצב רוחו מעידה העובדה שהטריד את שירותי־הביטחון בהצעות להתגייס לשורותיהם. מובן שלא זכה בתשובה חיובית — שירותי־הביטחון מורכבים מאנשי־מיקצוע צעירים, שלמדו שיטות מתוחכמות.

הם לא יכלו להתייחס ברצינות לגבר בגיל העמידה שעסק בטירור בתקופה טרום־היסטורית — כשם שלא היה עולה על דעת הרמטכ"ל למסור חטיבה לידי האיש שפיקד על פעולת דיר־יאסין.

ההנאה העיקרית ממעשיו של פגלין נפלה בחלקו של שמואל תמיר — אדם שהיה גם הוא אחוז געגועים — אם כי מסוג אחר. תמיר עלה בשעתו לגדולה על רקע מישפטים פוליטיים, בהם הצליח להפעיל את כישרונו המיוחד: שילוב יחסי־ציבור ותעמולה־אישית בפעולות מישפטיות.

ההליכים נגד פגלין איפשרו לתמיר לדמות לעצמו שהוא חוזר לימי זוהרו שלו — ואכן מסר הכרזות, שלח מחאות, נתן ראיונות, נאם נאומים פוליטיים בבית־המישפט והופיע בהרחבה באמצעי התיקשורת. כשנפסל ראיון עימו בטלוויזיה, מטעמים מישפטיים, הרעיש שמיים וארץ מרוב התרגשות.

בשביל תמיר היתה זאת הזדמנות זהב לחזור למרכז החדשות, שנה לפני הבחירות. אך לא היתה זאת ברכה בלתי־מהולה. כי באופק אורבת הסכנה שיקרה לו מה שקרה לגופיפים לאומנים־קיצוניים בגרמניה, כשהופיע היטלר על הבמה: הם נבלעו על־ידי התנועה האלימה.

אם יופיע מאיר כהנא בבחירות הבאות לכנסת, הוא עשוי להרוס את המרכז החופשי ולפגוע קשה בגח"ל. יתכן שסכנה זו עמדה לנגד עיני ראשי חרות, כאשר יצא עזר וייצמן השבוע להסתייג מכהנא.

„הטירור הנגדי", המכוון להדכה נגד הערבים, נושא בחובו סכנות חמורות ביותר למיבנה הדימוקרטי של ישראל.

פידאיון יהודיים?

האם יכול „הטירור הנגדי", נוסח כהנא, לפגוע לפחות בטירור הפלסטיני?

אזרחים רבים התפתו, מתוך תיסכול, להאמין בכך. אולם אין לתיקווה זו שחר.

גם מי שמצדיק עקרונית „טירור נגדי", מוכרח להכיר בכך שהוא יכול להיות יעיל רק כשהוא פוגע בטירוריסטים עצמם. זוהי פעולה מתוחכמת ביותר. יש צורך להסתנן לתוך אירגוני־הטירור, לאתר את חבריהם הפעילים, לעקוב אחריהם, לפגוע בהם ביעילות, להקדים את פעולותיהם.

כל זה מחייב מערכת־כיוון מסועפת ויעילה, החובקת ארצות רבות. הרעיון שכנופייה פרימיטיבית, המורכבת מחובבנים מופרעים, תוכל לבצע זאת — הוא אבסורדי.

זהו אבסורד מסוכן. כי כנופייה יהודית כזאת תפעל מטבע הדברים בדרך אחרת לגמרי: בפעולות־טירור ללא אבחנה נגד ערבים סתם, רציחת פלסטינים ברחבי העולם, פיצוץ שגרירויות ערביות וחיקוי שאר מעשי־הזוועה של הפידאיון. ברוב המיקרים יהיו הקורבנות חפים מפשע — כמו קורבנות הטירור הערבי עצמו.

פעולה כזאת לא תפגע בטירוריסטים, אלא להיפך — תחזק אותם. היא תשמש הצדקה מלאה לפעולותיהם של הפידאיון, תגייס להם אוהדים בקרב האומות, תדחוף לזרועותיהם את כל הפלסטינים העומדים עדיין מן הצד, ותביא לפעולת שירותי־הביטחון העוינים נגד ישראלים.

במילחמת־כנופיות כזאת יהיו כל היתרונות לפלסטינים — וכל הנזקים לישראל.

„טירור נגדי" או מילחמה בטירור?

מעבר לחיזוק אירגוני־הפידאיון, יש בפעולה כזאת סכנה חמורה עוד יותר.

„הטירור הנגדי" (להבדיל מן המילחמה בטירור) מוכרח לערער

(המשך בעמוד 27)

במדינה

(המשך מעמוד 15)

זוהי כימעט חזרה מילולית על דבריו של אורי אבנרי בכנסת (ראה מדור קריעות ביניים). היא פורסמה באותו יום בו השמיע דברים דומים נשיא צרפת, ז'ורז' פומפידו.

הממשלה

המלכה עומדת מעל לחוק

תחרות החנופה של חשרים על חסדי גולדה מנעה את הקמתה של ועדת־חקירה בפרשת מינכן

מדוע לא הוקמה ועדת־חקירה מישפטית, בהתאם לחוק ועדות־החקירה, לחקירת מחדלי־הביטחון הישראליים במינכן?

ההדלפות המכוונות יצרו תמונה מוזרה. גולדה מאיר ויגאל אלון, כך נאמר, היו בעד הקמת ועדה כזאת. שניהם הם האחראים העיקריים — גולדה כאחראית לשירותי־הביטחון, אלון כאחראי למישלחת

חוקר קופל
מי יחקור את גולדה?

האולימפית. אולם דווקא רוב חברי הממשלה, שכלל אינם נוגעים לעניין, מנעו את הקמת הוועדה.

החלטה במיטבח. למראית־עין זה מוזר. אך יש בכך הגיון, הזורק אור חזק על הנעשה מאחורי הקלעים של ממשלת גולדה.

מייד אחרי האסון הרגישו גולדה ואלון שהקרקע בוערת מתחת לרגליהם. גולדה כינסה כמה שרים במיטבח המפורסם שלה, ושם הסכימה עם אלון להקים ועדה. היועץ המישפטי לממשלה, מאיר שמגר, שהיה אז מעין שר־מישפטים בפועל, כבר הכין את הטיעון המישפטי לכך.

אך כשהתכנסה ישיבת הממשלה, קרה משהו מוזר.

גולדה הציעה ועדה. אלון שתק, תוך הסכמה. אבא אבן ויוסף אלמוגי תמכו בהצעה. חיים בר־לב רמז שזוהי גם דעתו.

ואז אמר מישהו את המילים הנוראות: מינוי ועדה כזאת יתפרש כאילו יש מקום לביקורת כלשהי על ראש־הממשלה. מכיוון שאין שום מקום לביקורת כזאת, אין צורך למנותה.

דיין כובש לב. ברגע שנאמרו המילים, התפתחה תחרות פרועה של חנופה למלכה.

ישראל גלילי ששלל את ההצעה מכל וכול. משה דיין, שראה בכך הזדמנות טובה לכבוש את לב גולדה, הצטרף לשלילה. בזה אחר זה קבעו זרח ורהפטיג,

(המשך בעמוד 22)

20 לספטמבר 1972

„על ראש הגנב בוער הכובע!"

„מישהו צריך לעוף - ומהר!"

מה קרה לש.ב.?

להלן תנאום להנמקת דרישת סיעתנו למינוי ועדת־חקירה פרלמנטרית בקשר עם מחדלי הביטחון במינכן:

אורי אבנרי: כבוד היושב־ראש, כנסת נכבדה. **מה קורה לשירותי־הביטחון שלנו?**

מטוס סבנה נחטף ומובא ללוד. לשירותי־הביטחון אין מידע על כך מראש. היה צורך במיבצע חילוץ שהיתה כרוכה בו סכנה נוראה לעשרות בני־ערובה.

מתאבדים יפאנים עורכים טבח בלוד. אין מידע מראש על אפשרות זו. בית־הנתיבות חשוף מכל שמירה.

מישלחת אולימפית משוגרת למינכן, כ־פיתיון זוהר למעשה־טירור ראוותני, ללא שום שמירה ראוייה לשמה. הספורטאים אינם מזויי־נים. אין שמירה מזויינת על מעונם. אין שום מידע מוקדם על תוכניות המחבלים.

כאשר הם נחטפים, אין תוכנית ישראלית לשיחרורם. שום כוח ישראלי אינו משוגר למינכן תוך שעה־שעתיים. איש אחד, שאינו מומחה למילחמה בטרור, יוצא למינכן כעבור 12 שעות, ומגיע כעבור 17 שעות. אין לו שום תפקיד אלא להיות „עד למתרחש". השר משה דיין מגיע ללוד כדי לטוס למינכן — ונעצר שם, ונוסע תחת זאת לחתונה. המישלחת מופקרת — אין מילה אחרת — לחסדי החוטפים ולנסיונות החובבניים של המישטרה ה־גרמנית.

שליח ישראלי בבריסל נפגש עם סוכן ערבי בקפה פומבי, חשוף לכל התקפה, ללא כל סידורי־ביטחון מת־אימים, ונפצע.

דיפלומט ישראלי פותח — בבניין השגרירות — חבי־לת־נפץ, שעברה (או לא עברה) מיון ובדיקה, ונהרג.

כל זה בשעה שאנחנו נמצאים במצב של כוננות־שיא מול פני הטירור.

שיגרה וזילזול באוייב

מה מתרחש כאן?

האם איבדו שירותי־הביטחון את כושרם, האם המפקדים והאנשים הפכו לפקידים עמו־סי־שיגרה, כפי שטוען שבועון צרפתי?

האם אירגונם וחלוקת תפקידיהם התיישן, ושוב אינו מתאים למאבק הגדול שאנו נתונים בו?

האם נתפסו לשאננות שמקורה בזילזול באוייב, כאגדה שהערבים הם פחדנים ועלו־בי־חיים, שאינם מוכנים להתאבד, שאינם מסו־גלים לבצע דבר?

האם סובלים השרותים מחוסר כוח־אדם ותקציב? האם מושקע חלק מן הכוחות בתפקידים מייותרים ובל־תי־חוקיים, כגון ההאזנה לטלפון של אנשי־ציבור שאי־נם מקובלים על ראש־הממשלה (כמוני, למשל) והבילוש אחרי תנועות פוליטיות חוקיות?

האם ירד כושרם של שירותי־הביטחון מפני שהם משוחררים מכל פיקוח ומכל אחריות, מפני שהשר היחידי האחראי עליהם הוא שר שאינו קיים — השר שהיה צריך להיות אח־ראי למישרד ראש־הממשלה?

חקירה ללא רחמנות!

כל זה צריך להיחקר.

דרושה חקירה ללא־רחמנות, כדי לקבוע מי ומה נושאים באחריות לכל אחד מן המחדלים והכישלונות. מי שאינו מתאים לתפקידו צריך לעוף — ומהר.

אבל לא די בכך. יש לחשוף את מלוא הסיבות לכישלונות ולתבוסות, כדי להיערך מחדש בחזית זו — ש־היא כפי הנראה החזית הביטחונית העיקרית בשלב הקרוב.

יתכן שהפיתרון הנכון היה מינוי ועדת־חקירה ממלכתית, על־פי חוק, מורכבת מאנשים בעלי המעמד והכושר הדרושים כדי לחקור את חברי הממשלה ואת גדולי מערכת־הבי־טחון וקהיליית־המודיעין. אנשים כמו יגאל ידין, חיים לסקוב, ואיסר הראל.

הממשלה דחתה הצעה זו — ואין הכנסת יכולה לכ־פות עליה לשנות את החלטתה.

אולם יש בכוחה של הכנסת — על פי חוק — למ־נות ועדת־חקירה משלה, בהשתתפות חברי האופוזיציה הלוחמת, כדי לבצע חקירה זו.

זוהי זכותה — וזוהי גם חובתה, אם אינה פרלמנט־בובות של דמוקרטיה עממית.

לכן העלינו תביעה זו לפני שבוע — אך הרוב הקו־אליציוני הצביע נגדה.

שמור לי - ואשמור לך!

עצם התנגדותה של הממשלה לחקירה יעי־לה כזאת — מעידה כאלף עדים על הצורך בה. על ראש הגנב בוער הכובע. כאן פועל בין השרים הכלל הישן — שמור לי ואשמור לך — אל תחקור אותי, ואני לא אחקור אותך.

אי־מינוי ועדת־חקירה מוסמכת, הרשאית להזמין עדים, ולחייב את הופעתה, לחקור אותם בשבועה חקי־רת שתי־וערב, לעיין בכל המיסמכים הסודיים — הרי זוהי שערורייה. אחרי כל שורת המחדלים הרי־האסון, זהו המחדל המשווע ביותר.

כל ישראלי הוא קורבן מייועד לטרור. כל אחד מאי־תנו, בצאתו מתחום המדינה, וגם בתחום המדינה עצמה, הוא כתובת לפעולה טרוריסטית.

זכותנו היא לדעת — מהן הסיבות לכיש־לונות. וזכותנו להשתכנע כי סיבות אלה חוסלו. מה שעושה הממשלה במקום זה — אינו אלא מיבצע־אליבי מחוכם.

השר הורסט אמקה: שר לש.ב.

מטילים על ראש־הממשלה לאסוף מידע. ראש־הממ־שלה — שהיא האחראית הישירה לפעולות שרותי־הביטחון. היא הנושאת באחריות אישית למחדלים, בתור השר המוסמך.

ראש־הממשלה ממנה „צוות" לאיסוף המידע. מה זה צוות? מהן סמכויותיו? מהו מעמדו החוקי?

וממי מורכב הצוות הזה? ממנכ"ל המישטרה, ששוח־רר זה עתה מתפקידו מפני שהיה עדין מדי מכדי להצ־ליח בתפקיד המחייב כיום תקיפות חמורה. האם אדם עדין זה, הידוע בכישרונו לקיים יחסים טובים עם כולם, הוא האיש שיחקור שתי־וערב את ראש שירות־הביטחון־הכללי, את ראש המוסד, את שר־הביטחון ואת ראש־הממשלה?

לצידו של מר קופל מונו שני פונקציונרים ותיקים של הקבוצה השלטת במדינה, פקידים כלכליים בכירים הסמוכים על שולחן השילטון.

איני רוצה להטיל דופי באיש, ואיני מפקפק ברצון הטוב של כל האנשים הטובים האלה. אבל אין בלבי שמץ של ספק שצוות זה אינו מתאים לתפקיד הנדרש — לא מבחינת צורת המינוי, לא מבחינת המעמד, לא מבחינת הסמכויות, לא מבחינת ההרכב.

אני תובע מן הכנסת לקבל על עצמה, לפחות פעם אחת, את האחריות הנובעת ממע־מדה במישטר דימוקרטי, ולמנות ועדת־חקירה פרלמנטרית — אלא אם כן תודיע ראש־הממ־שלה כאן, היום, על נכונותה לפנות לנשיא בית־המישפט העליון לשם מינוי ועדת־חקירה, על־פי חוק.

שר לתפקידים מיוחדים

אין צורך לחכות לתוצאות החקירה המדוקדקת, כדי להסיק כבר עתה כמה מסקנות מוקדמות.

מסקנה ראשונה: על המדינה כולה להיערך לתקופה ממושכת של מילחמה בטרור, אשר ממדיו ואכ־זריותו יילכו ויגברו. הטרוריסטים לומדים מן הנסיון, ויש עלייה בכושרם האירגוני והאישי. זה מחייב מסק־נות מרחיקות־לכת לגבי כל מוסד ואדם ישראלי בחו"ל, ויש לכך גם השלכות בארץ.

מסקנה שנייה: יש לעצב כלים חדשים, או לש־נות מעיקרם את הכלים הקיימים, כדי להילחם באוייב זה. יש להעביר את התפקיד לאנשים בעלי כושר מיוחד.

מסקנה שלישית: יתכן שהאחריות הציבורית וה־פרלמנטרית לתפקיד מרכזי זה תהיה בידי שר פיקטיבי. ראש־הממשלה אינה מסוגלת לשאת באחריות זו, לא מבחינה אישית ולא מבחינה מעשית. דרוש כאן שר או סגן־שר בתפקיד מלא.

ברפובליקה הפדרלית הגרמנית ישנו איש המכונה „השר האחראי למישרד ראש־הממ־שלה" — הורסט אמקה, שהוא למעשה השר האחראי לשירותי־הביטחון. אני מציע להנהיג תפקיד כזה אצלנו. אולי זהו, סוף־סוף, תפקיד מתאים ליצחק רבין, או לחיים בר־לב.

אולם גם אם נקים את המכשירים הטובים ביותר למילחמה בטרור, ונפקיד עליהם את האנשים הטובים ביותר — אל נצפה מהם לנסים.

מי שמאמין שאפשר לחסל את הטירור באמצעות הטירור הנגדי בלבד — אינו יודע על מה הוא שח.

אל ניפול קורבן לרטוריקה של עצמנו, לזעמנו ה־מוצדק ולסיסמאות השגורות בפינו. הטרוריסטים הם פושעים — אך האמצעים הטובים לחיסול פשיעה פלי־לית רגילה אינם מספיקים כדי לחסל פשיעה פוליטית. אנשי הטרור הפלסטיני יונקים ממקורות נפשיים עמו־קים, הם ניזונים מן התיסכול והייאוש שפשט בעם הפלסטיני כולו, הם זוכים לתמיכה ולהערצה ממיליוני העולם הערבי, העומדים חסרי־אונים מול הכוח הצבאי האדיר של ישראל, והמאמינים שישראל זוממת להחזיק בכל השטחים שכבשה ולכבוש שטחים נוספים.

הטירור אינו פועל בחלל הריק. הוא פועל בחלל פוליטי ופסיכולוגי. גם המיבצעים המוצ־לחים ביותר נגד הטירוריסטים עצמם, עד כדי חיסולם הפיסי, לא יפתרו את הבעייה — אם לא נסתום באותה שעה את מקורות־היניקה המיניקים טירוריסטים חדשים, ואולי מוכשרים יותר.

יד למכה, יד לשלום

יש כאן דילמה טראגית — ועלינו להתגבר עליה. זה יהיה המיבחן הלאומי שלנו.

מצד אחד, יוצר הטרור אקלים המונע שלום. והרי זוהי — בין השאר — מטרת הטרוריסטים עצמם. הטרור משלהב יצרים אצלנו ומעורר תאוות־נקם; הטרור מעודד את הכוחות הלאומניים הקיצוניים ביותר בישראל עצ־מה; הטרור דוחף לכיבוש ולסיפוח ומספק להם תירוץ; הטרור מתנכל למישטרים ערביים מתונים המוכנים כיום לשלום והמכריזים על כך בקולי־קולות.

אך מצד שני, דווקא הטרור מחייב יוזמות־שלום גדו־לות ומכריעות, הן כלפי המישטרים הערביים השכנים, הן — ובעיקר — כלפי העם הפלסטיני עצמו.

רק אם רוב העם הפלסטיני, באשר הוא, ישתכנע שהוא יכול להגשים את מאוויו הלאו־מיים הצודקים בדרך של שלום, תוך שותפות עם ישראל, ייסתמו מקורות־היניקה הנפשיים והמדיניים של אירגוני הטירור.

רק אז יוכלו מכשירי־הביצוע שלנו לנחול את הנצ־חון המכריע והסופי על הטרור.

נשריין יד אחת למהלומות־מחץ בטירור, ונושיט את היד השנייה לשלום צודק. זוהי ה־דרך לשלום ולביטחון גם יחד.

החי הדומם
הדוגמנית פיליצ׳טס משתלבת בתנוחתו של פסל עשוי אבן בזלת שחורה. השילוב של העירום עם הפסלים זכה להערכת אנשי האמנות של המוזיאון, בניגוד לעמדת הנהלתו. התמונות צולמו ללוח שנה של משרד **אניט.**

אורגיה של פסלים

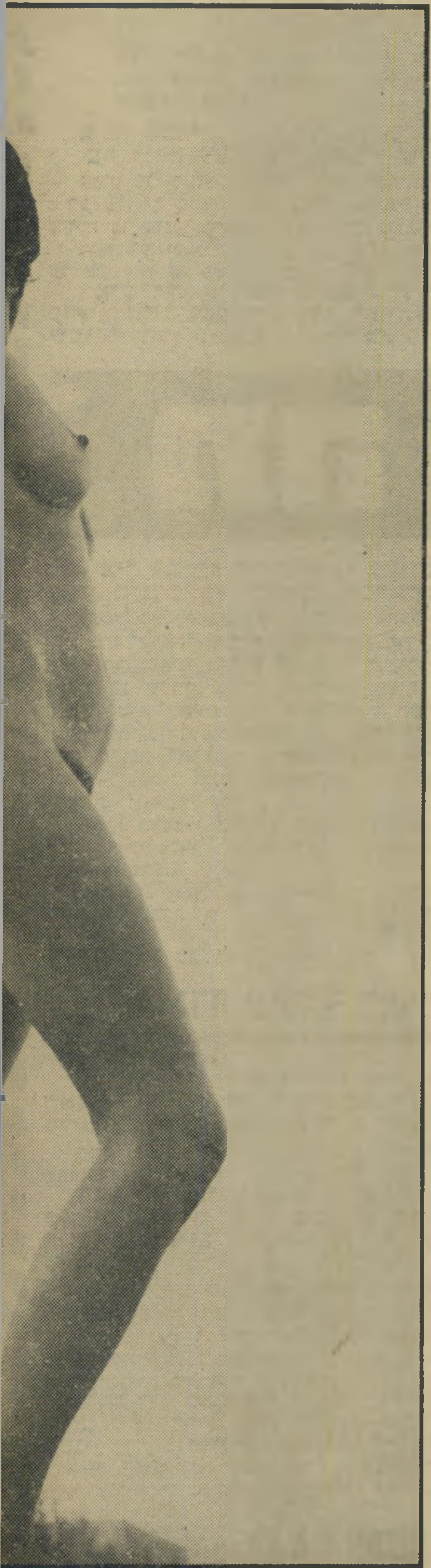

סופי טשיגהרה כינה את יצירת האמנות שלו המוצגת במוזיאון־ישראל בשם פטל. זהו אחד הפסלים המשמשים רקע לתצלומי העירום האמנותיים בהן מנסה הדוגמנית להביע בתנוחת העירום שלה, את תנוחת ההבעה של הפסל. משמאל מנסים הדוגמנית והפסל להתמתח אל־על.

זמן רב חיפש יוסי ינאי, מנהל מישרד יחסי־הציבור אניט, רעיון ללוח־שנה עבור לקוחות משרדו. הרעיון שעלה בראשו: תמונות אמנותיות של בחורה מופשטת, הניצבת ליד פסלי גן־הפסלים שבמוזיאון־ישראל, ומדגימה את התנועה הטמונה בכל פסל מופשט.

ינאי הזמין צלם ודוגמנית — ולא תיאר לעצמו מה שיתחולל.

לאחר שהיו בידיו הצילומים נסע ינאי לירושלים, הציג בגאווה את התמונות בפני מומחי האמנות של המוזיאון. אלה קיבלו אותן ברוח טובה. התמונה השתנתה כאשר הגיעו התמונות לידי אנשי המינהל של המוזיאון. אז הם הודיעו לאיש יחסי הציבור כי המוזיאון רואה בחומרה רבה צילום תמונות־עירום ליד מוצגיו, דרשו ממנו לגנוז את הלוח.

יוסי ינאי סירב, ואז הודיעו לו כי היועצים המשפטיים של מוזיאון־ישראל יפנו לבית־המישפט כדי שיאסור את הפצת־הלוח.

בימים אלה החל משרדו של ינאי להפיץ את הלוח בין לקוחותיו. „אני לא רוצה להיות האיש המגן על האמנות — דווקא מפני המוסד שתפקידו לעשות זאת, מוזיאון־ישראל,״ אמר ינאי, „אולם אם

שתי אנדרטות האחת של אירסטיד מא... הדוגמנית. בתמונה משמאל: אחת מיצירותיו

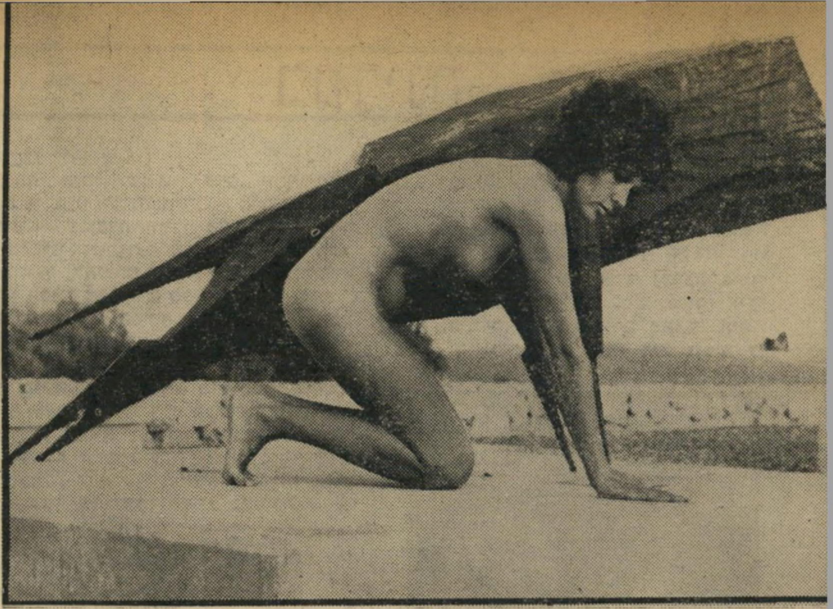

האריה השואג

יצירתו של האמן לין צ׳אדוויק; מתנת בילי רוז לגן הפסלים במוזיאון־ישראל בירושלים, זוכה להדגמה חייה של דוג־
מנית העירום. בתמונה משמאל: שתי יצירות גיאומטריות — אחת חייה, אחת דוממת.

אהיה מוכרח, אני בטוח שיהיו אנשי תר־בות ואמנות רבים, ביניהם אף עובדי ה־מוזיאון, שיבואו להעיד כי לוח זה הינו אמנות צרופה.״

כשנשאל מנהל המוזיאון, דניאל גל־מונד, לדעתו על אורגיית הפסלים — לוח־שנה מעוטר בדוגמנית־עירום ליד פסלי המוזיאון — השיב: ״כל מי שרוצה ל־צלם, יכול לצלם במוזיאון. המקום פתוח לצילומים.״

״גם בחורה עירומה?״

״אני עכשיו בבית, ואינני יודע למה הכוונה. כשאראה את התמונות — אדע במה מדובר.״

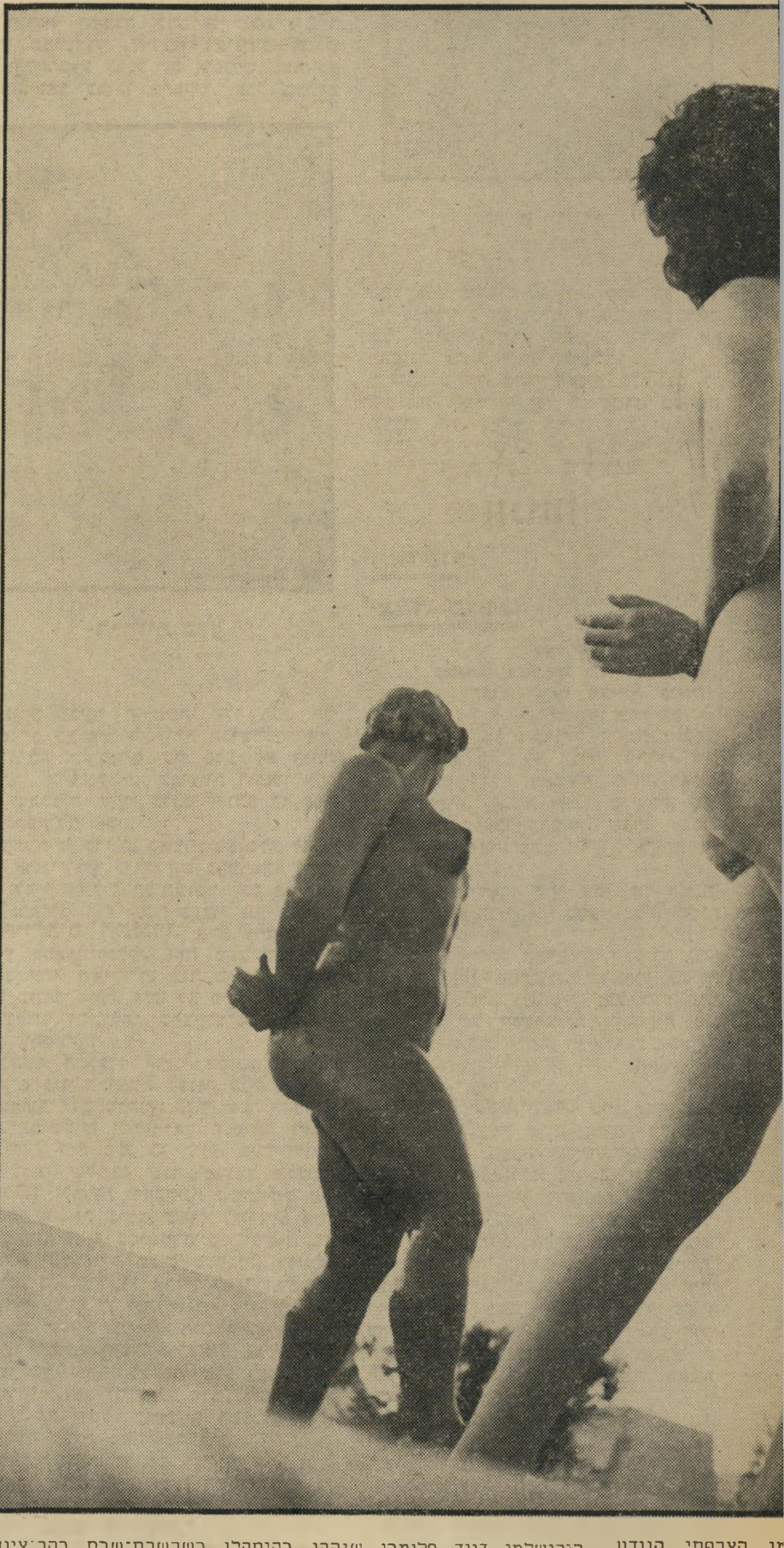

מן הצרפתי הנודע
— והשנייה של
חרונות של האמן

הירושלמי דויד פלומבו שנהרג בהיתקלו בשרשרת־שבת בהר־ציון, מתורגמת על־ידי הדוגמנית. הנהלת מוזיאון־ישראל התנגדה להפקת לוח אמנותי מעוטר בצילומיה של דוגמנית עירום ליד פסלי המוזיאון.

(המשך מעמוד 18)
שלמה הילל, שמעון פרס, יוסף בורג, מיכאל חזני ומשה קול — איש־איש בלשונו — שגולדה עומדת מעל לכל ביקורת.

אלמוגי ושמגר, שיש להם מוח ישר, המשיכו להילחם למען הקמת הוועדה, ולא הבינו מה קורה סביבם. ברגע המכריע גולדה פשוט הסירה את ההצעה למנות ועדה. לא נערכה שום הצבעה.

כך זכתה גולדה בשני העולמות: היא גם מנעה ועדת־חקירה מישפטית שתחקור את אחריותה למחדלי הביטחון, וגם יכלה להדליף שהיא תמכה בהקמת הוועדה.

למחרת היום מינתה „צוות" חסר מעמד וסמכויות ל„איסוף המידע" — וזה כמובן לא יעלה על דעתו לפגוע בגולדה.

מישטרה

לב של סלע

האם אלה שמינו קצין מישטרה חולה־לב לתפקיד המפכ"ל, לא קיצרו את ימיו?

למרות שעמדה לרשותו מכונית־שרד של המישטרה, הירבה רב־ניצב אהרון („אדי") סלע לרכב על אופניים. הוא לא עשה זאת כמובן בתפקיד. אבל בשעות

הלוויית סלע
אם למות —

המנוחה ובימי החופשה שלו רכב על אופניים כאמצעי לשמירת הכושר הגופני.

רכיבת האופניים של סלע לא היתה שגעון. היא נעשתה במיצוות רופאיו אחרי שהתגלה ליקוי בליבו שגרם לו כבר להתקפת־לב אחת.

בשבת האחרונה, כאשר יצא סלע לרכב על אופניו ליד ביתו, חש ברע. הוא הובהל לבית־החולים תל־השומר, שם אובחנה התקפת־לב. הוא נפטר כעבור זמן קצר.

הידידים התנגדו. ערב מינויו של סלע כמפקח־הכללי, היה מצב־ליבו של סלע אחד השיקולים נגד מינויו כיורשו של פינחס קופל. איש לא פיקפק ביושרו, בכשרונו וביכולתו כקצין־מישטרה בעל ידע ומסירות.

כאשר התלכדו קציני המישטרה הוותיקים נגד התוכנית למנות במקום קופל המתפטר אדם מבחוץ, אשר ינסה להבריא את המישטרה ולתקן את תדמיתה בעיני הציבור, היה סלע בן ה־53, בעל הוותק הביטחוני של 40 שנה, מועמד הקצונה לתפקיד, למרות שמבחינת הכישורים היו שהעדיפו את ניצב שאול רוזוליו. אבל סלע היה ותיק במישטרה מרוזוליו. נקבע שסלע יכהן שש שנים כמפכ"ל, רוזוליו ימונה כסגנו ויבוא אחריו למדי המפכ"ל.

אלה שהתנגדו למינויו של סלע לא היו יריביו. שכן כמעט ולא היו לו כאלה בשל טבעו הנוח. להיפך. היו אלה אנשים שידעו על התקף־הלב של סלע ועל אופיו המיוחד. „הוא לוקח כל דבר ללב," אמרו עליו. הם חששו שתפקיד המפכ"ל יהיה מעמסה כבדה מאוד על ליבו.

למרות זאת הוחלט לבחור את סלע. באחת ההזדמנויות אמר הוא אישית לידיד קרוב: „אם נגזר עלי למות, לפחות אמות כמפקד המישטרה."

המוות בא על סלע מוקדם יותר אפילו משחשש הוא עצמו. החודשיים בהם כיהן בתפקיד המפכ"ל אימתו את כל החששות. הוא רצה להוכיח את עצמו, העניק כמעט לכל נושא טיפול אישי נמרץ. כשהוא נחבא אל הכלים, החליט אדי סלע לשנות את תדמית המישטרה בדרך הקשה.

דוגמא לכך ניתנה כאשר נערכה בירושלים ההפגנה ההמונית למען עקורי איקרית ובירעם. פרובוקטורים מאנשי הימין ניסו להתגרות במפגינים. היה חשש ל־

יורש רוזוליו
— אז כמפקד

התלקחות מהומות גדולות. סלע לא סמך על המישטרה המקומית. הוא אישית פיקח על הסדר, הרחיק מתגרים וליווה את ההפגנה עד לסיומה המוצלח.

אותו טיפול אישי העניק סלע גם לפעולתה האחרונה של המישטרה בפרשת מעצרו של עמיחי פגלין. הוא נטל על עצמו פיקוח מקרוב על כל פרטי הפרשה.

תוך כדי טיפול זה כרע ונפל.

תנועות

המדענית

יצאה לקרב

את שיטות המאבק שלמדה בקרבות נגד המחבלים הפלסטיניים הביאה פנינה קרינדל לתל־אביב.

פנינה קרינדל התרגזה לראשונה לפני עשר שנים. מאז, לא חדלה להתרגז.

ההתחלה היתה במסיבת כיתה ראשונה בשישית. הבנות ישבו, כמקובל, מסביב לחדר, חיכו בהכנעה שאחד הבנים ישליך בהן את מבטו, יואיל לקחת מי מהן לריקוד.

גם פנינה ישבה כמו כולן. אך בניגוד לאחרות, לא הבינה מי קבע שעליה להיות אזרחית סוג ב'.

כיום, מקדישה המדענית הצעירה (25) ממכון וייצמן, המתכוננת להתחיל את הדוקטוראט שלה (בכימיה), כל רגע פנוי להפיכתה של הישראלית לאזרחית סוג א'. היא אחת מכמה תריסרי נשים, שהביאו את התנועה לשיחרור האשה גם לתל־אביב, סוף־סוף.

אפלייה מחורבנת. כיום, אף יותר מאשר לפני עשר שנים, חורה למשחררת התל־אביבית מצבה של האשה בישראל. „כשאסתר שחמורוב השיגה את שיאיה באולימפיאדה," היא מתקצפת, „מה כתבו עליה? שהיא ,הגבר האמיתי במשלחת'. עוד לפני שנתיים, השיבו ישראליות נאורות ומשכילות, בחיוך עצמי של שביעות־רצון, שבישראל לא קיימת תנועת שיחרור האשה, מפני ש,אצלנו אין בעייה כזו'. וזה — במדינת ישראל, עם חוקי האישות המחורבנים שלה, עם היעדר הזכויות החברתיות והמיניות של האשה, עם האפלייה בעבודה."

למדענית חומת השיער והעיניים, בעלת הפנים הנקיים מכל צל של איפור, דיעות חד־משמעיות בנושא: „להינשא?" „לא." „ילדים?" „עוד לא יודעת." „בעד יחסי־מין חופשיים?" „כמובן."

למען הגבר. היא מוכנה לדבר רק בשם עצמה („אינני מייצגת את האירגון,

(המשך בעמוד 24)

מועדון טיראן

פתוח בכל ערב.
תזמורת ותוכניות בידור
עם אמני צמרת.

בימי שני ורביעי

ערבי 25 +
במיפגשים והיכרויות

כוכב החודש:
זמר הנשמה — רוי יאנג

מתקבלות הזמנות לנשפים פרטיים
לתאריכים מיוחדים.

מיזוג אוויר מלא.

מועדון טיראן, הרצליה פיתוח,
טלפון 930650.

12 א 2 1 א
ספורט טוטו

ל־150 אלף ל"י
(כולל העברה)
עלה השבוע מינימום
הפרס הראשון
* * *
מינימום
כלל הפרסים
300 אלף ל"י
(כולל העברה)

עשה לך מנהג קבוע -
מלא טוטו כל שבוע!

מאות אלפים נדהמו למראה פניה הקפואות על המסך הקטן

והיא טוענת: זרקו אותי למים בלי אמונים

מאיה האנוסה

מאיה תבורי

התעללות באשה היפה בוצעה לעיני מאות אלפי צופים — ואיש מהם לא יכול היה להושיע.

למען האמת, ידעו רק מעטים מה מתרחש לנגד עיניהם. רבבות עם ישראל, שישבו בליל השישי האחרון מול המסך הקטן כשהם צופים, כמינהגם, ממצב של נירוואנה בתוכניות הפושרות, ראו לפתע פרצוף חדש, עם פתיחת התוכנית היום השישי, מגאזין־היוקרה של הטלוויזיה.

היה זה פרצוף נבוך, קפוא, של מגישה חדשה שלא ידעה מה לעשות עם מבטה, עם פיה, עם חיוכה, עם הבעתה. עם כלום. לב מי לא התכווץ למראה עיני האיילה המפוחדות שלה? איזהו הצופה, ויאה הקשוח בגברים, שלא נמס ליבו למראה מסכת חרדותיה מול עינה האכזרית של המיפלצת האלקטרונית?

מקסימה, יפה, משוחררת

לאלה המכירים אותה אישית, ולאותם מבין מאות אלפי הצופים שזכרו את המגישה החדשה מימים עברו, היוות מראה האנוסה שלה ביזיון כפול ומכופל, התעללות אכזרית בקורבן הף־מפשע.

שכן לוותיקי הצופים לא היו פניה של מאיה תבורי חדשות.

עוד לפני שלוש שנים, כשהטלוויזיה רק החלה יוצאת מחיתוליה, כבר קישטו הפנים הנאות, שאותות הגיל (40) אינם ניכרים בהן, את המסך הקטן. באותה תקופה נימנתה מאיה על משתתפיה הקבועים של תוכנית הבידור שהופקה על־ידי נעמי קפלנסקי, ושודרה במשך כשנה, רגע, חושבים...

הופעותיה של מאיה באותה תוכנית זכו לגל שבח והלל של אנשי מקצוע.

בראשית השבוע שעבר, כשעמד יעקב בן־הרצל, מפיק התוכנית היום השישי, בפני הצורך הדחוף למצוא מגיש לתוכניתו, נזכר בשמה של מאיה תבורי.

חיפושיו של בן־הרצל אחרי מגישה מוצלחת לתוכניתו, ונסיונותיו לרענן ולהרחיב את חוג המראיינים שלו, נמשכים כבר זמן רב. הם גברו שבעתיים אחרי שטומי לפיד נואש מסיכוייו למצוא־חן בעיני המצלמה, הרים ידיים ועזב. לרגע, קיווה בן־הרצל למלא את החסר נוכח חידוש פעילותו התיאטרונית של עודד קוטלר, שהיה המגיש המקורי של התוכנית האחרונה. אלא שכל המאמצים לשחררו מהתיאטרון לא עזרו.

ביום הראשון, ערב יום כיפור, עדיין לא ידע המפיק המודאג מי ינחה את תוכניתו.

„חיפשתי אשה," הוא מספר בקולו העמוק, „שלא תהיה בדרנית. רציתי מישהי אינטיליגנטית, המסוגלת לעבור את מיבחן־ההופעה האכזרי בפני המצלמות. מישהו הזכיר באוזני את שמה של מאיה. אמרו לי: ,למה לא תיקח אותה? היא טובה.' עברתי על הסרטים הישנים של רגע, חושבים, היא באמת היתה נפלאה שם: מבריקה, יפה, והעיקר — משוחררת.

„התקשרתי איתה, והצעתי לה להנחות את התוכנית שלי. היא התלהבה מהרעיון. הייתי בטוח שיש לי מנחה מצוינת, ובניתי עליה הרבה. מאחר וידעתי שיש לה נסיון בהופעה בפני המצלמה — אם כי בתנאים שונים — לא העליתי על דעתי שהיא תשתנה כל כך."

למה היא השתנתה כל כך? כיצד יכולה בכלל אישיות טלוויזיונית להשתנות כל־כך — מהקצה אל הקצה? מה גרם לכך? מי אשם בכך?

מה שקרה מצביע על השיטה החובבנית בה מתנהלת העבודה בטלוויזיה.

את מחירה של חובבנות זו, משלמים מאות אלפי צופים מתייסרים וסובלים, הנאלצים לראות טרגדיות כמו זו של יום השישי האחרון.

כמעט שבוע ימים חלף מאז שודרה התוכנית, ומאיה תבורי עדיין מדוכדכת. חלום הטלוויזיה, שתפס שוב, לרגע, את מקומם של חלומות ישנים על קאריירה של שחקנית — התנפץ באכזריות על סף התגשמותו.

כשהיא יושבת במישרדה במועצה לצרכנות, בה היא עובדת במקצועה, כעורכת־דין, קשה ל־מאיה, נשואה ואם לשני ילדים, להימנע מנימת האשמה בדבריה:

איך יכולתי לדעת שזה קשה כל־כך להגיד מילים פשוטות כמו ,ערב טוב וחג שמח' לתוך המצלמה — בלי להיראות קרה וקפואה? אף אחד לא טרח להסביר לי את זה קודם. לוא לפחות היו מראים לי פעם אחת איך אני נראית, הייתי יכולה לתקן את השגיאות שעשיתי — או להחליט לוותר על כל העסק.

נכון שהופעתי כבר בתוכנית בטלוויזיה. אבל אז דיברתי אל אנשים — ולא אל מצלמות. מהר מאוד התברר לי, הפעם, שאלה הם שני דברים שונים לגמרי. אבל זה כבר היה מאוחר מדי.

יעקב, שאותו אני מכירה עוד מתקופת הלימודים, כשהופענו יחד בתיאטרון של האוניברסיטה, התקשר איתי ביום ראשון ושאל אותי אם אני מוכנה להנחות את התוכנית שלו. הסכמתי מייד. אני אוהבת להופיע בטלוויזיה, ותמיד היו לי חלומות דרמה ומשחק.

נפגשנו ביום שלישי. יעקב הראה לי את הטקסט, ועשינו עליו חזרות. הפגישה הראשונה שלי עם המצלמות היתה ביום חמישי — ביום שבו הוקלטה התוכנית.

המצלמה הקפיאה אותי

כשהגענו לירושלים, בתשע בבוקר, התברר שמצלמים שם את תיאטרון הבובות. בגלל זה התחילה ההקלטה רק בארבע אחרי הצהריים. בשש נאלצנו להפסיק בגלל שביתת העובדים. המשכנו לעבוד רק בתשע ורבע. ברבע לעשר, כשנפרדתי מהקהל, לא ידעתי אם אני אומרת לו שלום בגלל שרק עכשיו הגעתי — או בגלל שאני כבר הולכת.

יעקב אמר לי כל הזמן: „כשאת מסתכלת לתוך המצלמה, תחשבי שעומד מולך גבר יפהפה, ואת מדברת אליו." אבל לא יכולתי. כל מה שראיתי — זו מצלמה. והיא הקפיאה אותי. בתוכנית רגע, חושבים לא הייתי צריכה בכלל להסתכל למצלמות, דיברתי רק עם אנשים.

במשך כל הזמן, הפעם, נתנו לי הוראות. איך להחזיק את הראש. לאיפה להסתכל. זה הצליח רק לבלבל אותי עוד יותר. בסוף, כשביקשתי מיעקב לחזור עוד פעם על קטע הסיום — הרגשתי ברור שהוא לא טוב — כבר לא היה זמן.

זה היה נורא. הדמעות חנקו אותי. כשחזרתי הביתה, לא הצלחתי להירדם.

עד כאן, סיפורה של מאיה.

רע במיעוטו?

היום, מגדיר יעקב בן־הרצל — בעדינות — את הופעתה של מאיה בתוכניתו: „נסיון חד־פעמי שלצערי לא הצליח." קובע הוא: „לדעתי, אי־אפשר לחזות מראש נסיונות־נפל מסוג זה. ההכרחי הוא, שהטלוויזיה תכשיר את מראייניה על חשבון זמנו וסבלנותו של הצופה."

מסביר בן־הרצל: „בתנאים שבהם הטלוויזיה שלנו עובדת, אין אפשרות לבחון כל מועמד ממש לפני המצלמות — ועוד בתנאים שבהם יצטרך להופיע. אולפן עולה הון־תועפות. באולפן בירושלים, כל רגע מחושב.

המקרה של מאיה היה הרע במיעוטו. היה לה נסיון קודם לפני המצלמות. היתה לי גם אפשרות להעריך את הקול הרדיופוני שלה, והסקתי שהיא מתאימה להופיע לפני המצלמות.

„מי היה יכול לתאר לעצמו שהיא תשתנה כל־כך, ברגע שתיפנה אל המצלמה?

„לדעתי, היא פשוט קיבלה הלם. אחרת, אני לא יכול להסביר את זה. נכון, שזה קורה שאנשים משתנים כל־כך ברגע שמתחילה ההקלטה. זה כבר קרה לי כמה פעמים, אבל זה נדיר.

„עוד כשישבנו במזנון, לפני ההקלטה, היא היתה שקטה לגמרי. אפילו הבמאי, יעקב אסל, אמר לה שהיא יותר מדי רגועה. אז, באמת, איך אפשר היה לחזות שדבר כזה יקרה?"

במדינה

(המשך מעמוד 22)

ואין לנו מנהיגות"). בין הבנות בקבוצה יש נשואות, רווקות, אמהות, גרושות.

הבעלים והידידים — מסכימים דווקא לפעילות: „הפעילות שלנו איננה מכוונת נגד הגברים," מסבירה פנינה. „אדרבא, הגברים נפגעים לא פחות מהנשים מה־חלוקה המטופשת הקיימת כיום. כאשר גבר איננו מגיע לדרגת הביצועים של סיימון טמפלר — בנהיגה, בחברה, במי־טה — הוא מרגיש עצמו מתוסכל. שיחרור האשה ממעמדה הנחות, ושיחרורו המק־ביל של הגבר ממעמדו העליון כביכול — יעזור גם לגבר."

כותרות — בלי פצצות. לפני שנ־תיים, בהיותה בפאריס — שם למדה ב־מילגה — למדה את שיטות הפעולה של המהפכנים המודרניים. כפעילת־הסברה של מישרד־החוץ, פעלה באיזור בו התרכזו נציגי אירגוני המחבלים הפלסטינאים ב־אירופה. „מאיתו איזור יצאה החולייה של אוולין בארג' והאחיות ברדלי," היא נז־כרת. פעם, בשעת חלוקת כרוזים, הותקפה על ידי מאואיסטים צרפתיים וסטודנטים ערביים, נשלחה לבית־חולים, יצאה עם חמישה אחוז נכות. „עד היום נמשך מיש־פט הפיצויים שלי נגדם."

היא למדה איך להגיע לכותרות — בלי פצצות: „הייתי פעילה אז, בפאריס, גם בנושא יהדות ברית־המועצות. קבוצת נוער יהודית עלתה אל מיגדל אייפל, תלתה בראשו דגל באורך 80 מטר, עם הסיסמה חופש ליהודי רוסיה. במשך יו־מיים זכה הסיפור לכיסוי בטלוויזיה וב־עיתונות."

לצעוק. המשחררת התל־אביבית נולדה ברומא. כאשר הוריה היו בדרכם לארץ.

לוחמת־שיחרור קרינדל *
שיטות פאריסאיות — לישראל

בתקופת לימודיה באוניברסיטה, נשלחה על־ידי הסתדרות הסטודנטים לפני כאר־בע שנים, לכנס בארצות־הברית. שם קר־אה את המיסתורין הנשיי, סיפרה של בטי פרידן, מראשי התנועה לשיחרור האשה בארצות־הברית. „בשבילי, זאת היתה תג־לית עצומה, כאשר התברר לי שאלפי נשים מתקוממות נגד מה שאכל אותי כל הזמן מבפנים. היה זה אז שהחלטתי לצ־עוק גם כן."

השבוע, פתחו היא וחברותיה בצעקתן הראשונה. „ההסתדרות סידרה אותנו שוב," קרא הכרוז שהפיצו הבנות בנקו־דות אסטרטגיות ברחבי העיר. „השביתה הגדולה בעלית שהחלה בקול תרועה רמה — נסתיימה ללא כל שיפור ממשי במצב הפועלת."

בלשון חד־משמעית, מעלה הכרוז כמה אמיתות צורבות בדבר מצבה העגום של הפועלת בישראל, בהשוואה לפועל, תוקף בחריפות את ההסתדרות, קורא למאבק משותף של האשה לשיחרור ושוויון.

האם מאמינות המשחררות החדשות ב־יעילותן של פעולות כאלה? „אבל זאת היא רק ההתחלה," מבטיחה פנינה.

---

* על חולצתה — סמל התנועה העו־למית: אגרוף קמוץ בתוך סימן הנקבה.

הוצאת ספרים אחיאסף בע"מ
רח' יוסף נשיא 13, ת"א, טל. 283339

ה ו פ י ע
ד"ר וויליאם הומן — רופא ילדים

ילדים זקוקים לאהבה - והורים לעצה

המחבר, רופא נודע בארה"ב, מביא בספר זה את נסיונו הרב שצבר שעה שטיפל ביותר מעשרת אלפים ילדים במשך עשרים שנות עבודתו.

בספר מוצעת דרך של אהבה, משמעת והדרכה כדי להבין את בעיותיו של הילד ואישיותו, מיום היוולדו ועד הגיעו אל סף הבגרות. השקפותיו של המחבר הן „פרובוקטיביות" לעתים, אולם, בין אם תסכים עמו ובין לא, ישנם כל הסי־כויים שתביט על ילדך ובעיותיו בצורה שונה מאשר עד כה.

המחיר: —.13 ל"י

להשיג בחנויות הספרים או ע"י משלוח המחאת־דואר להוצאה.

מרכז
עדשות מגע
„גרוזובסקי — אישון לנס"
CONTACT LENS CENTER
תל־אביב, רח' שניאור 7,
טל: 50220 — 58046
שעות קבלה 17—9
נשמח לשלוח חוברת הסברה לפי בקשה.

NATIONAL בירושלים:
כתיבה במכונה — חודש!
קורספונדנציה, קצרנות, פנקסנות.
(בפיקוח משרד העבודה):
ביה"ס „הפקיד", י. פורמן, בצלאל 18.

רחל מהלת על כל העולם

צום קל ברודוס

החבורה העליזה, שהמריאה בשבת ש־לפני יום כיפור במטוס הפרטי, מלוד ל־רודוס, כללה כמה זוגות, וכמה נפשות לא־זוגיות.

אחת מהנפשות הלא־זוגיות היה **אודי דיין**, בנו של שר־הביטחון, שהשאיר את האשה **טליה** עם התרנגולות, במשק ה־משפחתי בנהלל, ויצא לצום בגלות.

ואחת הנפשות הכן־זוגיות היתה עלמה נחמדה, שהגיעה עם ידידה, הטייס **חיים רותם**, והוצגה בפני אודי בשם **נורית**.

רק בשלב מאוחר יותר של הצום, הת־גלה לאודי גם שם משפחתה של נורית: **רבינוביץ**. כן, היא היתה, אם אתם רו־צים דווקא לצחוק, לא אחרת מאשר בתה של **רחל כורם־רבינוביץ**, ידידתו של **משה דיין**.

נורית, דיילת בארקיע, ניסתה בתחי־תתפרק לכל אבר.

מאמצים ראויים לשמם עשתה לאה אל־קיים, פסיכולוגית במקצועה, שהביאה איתה ספר מקצועי — **הילד המחפש את זהותו**, של דיבס. גדעון פדני, החבר של ציונה, עשה עליה רושם שהוא אכן מחפש זהות, או משהו דומה, והיא העניקה לו, במשך כמה שעות, הסברים מקצועיים, משולבים בווידויים אישיים.

כל זה לא מצא־חן בעיני ציונה, והסמ־פרטורה שלה זינקה מעל ומעבר לנקו־דת־הרתיחה. אבל כמובן, היא לא הס־תכלה על זה מהבחינה הפסיכולוגית.

שלא להזכיר כבר, שעד היום היא הי־תה רגילה לעשות דברים כאלה לאחרים.

אבל החלק הפיקאנטי ביותר של הטיול התרחש דווקא בדרך חזרה. המטוס קרב ללוד, כאשר ממגדל הפיקוח התקבלה הו־דעה שבגלל הקילקול ב**רדינג** אין חשמל, אין אורות במסלול, ואין נחיתה.

הטייס התחיל לעשות רונדלים באוויר, כאשר לפתע קיבל מהפיקוח הודעה לא רשמית, שאישיות נכבדה, הקשורה ל־אישיות נכבדה עוד יותר, באה לנמל עם מכוניתה לקבל את פני המטוס.

הטייס העביר את הידיעה לנוסעיו — והתגובה היתה שתי קללות סימולטאניות. אחת מפי אודי, שחשב כי אמו, **רות דיין**, באה לקבל את פניו, וראה כבר את הסצינה, כשאמו רואה אותו יורד מהמ־טוס בחברה אחת עם נורית.

השנייה היתה מפי נורית, שחשבה כי אמה, רחל, באה לקבל את פניה, וראתה כבר את הסצינה מהצד שלה של המשפחה.

ושאר החבר'ה חשבו לעצמם, מה יהיה אם שתיהן ממתינות. אתם יכולים לתאר לכם את המתח, כשהמטוס נחת ודלתו נפתחה.

הזוכה היה אודי. היתה זו אמו, שבאה לקבל את פניו, בשלוש לפנות בוקר.

לה להצניע את מוצאה המשפחתי. אולם כאשר הסוד התגלה, גילתה שזה לא כל־כך נורא, ושום אי־נעימות או מבוכה לא העיבו את כחול שמי רודוס. בימינו, אחרי הכל, לא מתרגשים כבר הבנים ממעשי השובבות של אבותיהם.

נוסעים אחרים, באותו מטוס, היו ה־דוגמנית **ציונה טוכטרמן**, שהגיעה ב־לוויית ידידה מזה שנתיים, **גדעון פדני** — בן למשפחת סוחרי הזהב הנודעת. ו־דיילת ארקיע **לאה אורן**, שבאה עם ידידה הטייס **אפריים בר־ארז**. ו**אורי בינה**, טייס בואינג בחברת **אל־על**, ו**לאה אלקיים** — גרושתו של אחיו של **דני אלקיים**, שוער **הפועל תל־אביב**. הטיפוס המרובע היחידי במטוס היה העיתונאי **יגאל לביב**, שהביא איתו את אשתו **לאה**.

אבל הרבה, מספרים לי, לא היה מה לעשות שם. האי היה מוצף פצצות שוו־דיות, ולישראליות היה פול־טיים ג'וב לשמור על המיסגרת המשפחתית שלא

מלבד השכן - בצורת

הגבר, שליווה את **אלישבע מיכאלי** לבכורת הגברת עם הקמליות, היה תמיר, חתיך, צעיר — ואלמוני. הגבירות הכבו־דות שהגיעו לבכורה סקרו אותו בעיניים בוחנות עד רעבות, ונאלצו להפיג את קינאתן בהערה הישנה והמשעממת כבר:

„זה חבר של הבן שלה, לא?"

לא, זה לא היה חבר של הבן שלה, וגם הקינאה לא היתה במקומה:

„זהו **חיים סלע**, שכן שלי," גילתה אלישבע את הסוד. „דייל באל־על, לכל המעוניינות."

אבל חוץ מזה, המצב פושר מאוד, ל־דעת אלישבע. „ממש בצורת, בימים אלה," קובעת השחקנית הבלונדית, המופיעה ע־תה במוריס קזאנובה. „כל־כך יבש ב־ארץ — שום דבר לא מסתובב. אין חיים."

אה, אני לא בטוחה. אני חושבת שזה רק מצב־רוח חולף. אלישבע, שמאז הת־אלמנה לא נישאה שנית, נותרה עכשיו לבדה, אחרי שבנה, חתיך עולמי בן 24, לקח לו דירה משלו.

אני בטוחה שזה רק עניין של מצב־רוח. זה יהיה מדאיג מאוד אם לא.

מיכאלי וסלע

הבוגרת

לא להאמין, אבל רק השבוע מלאו לה 17.

וכבר הספיקה כל־כך הרבה. לדגמן, לככב, לזהור, להתפרסם. איך שהזמן רץ.

ליום הולדתה, העניק לה ידידה, **אורי גלר**, טבעת עם כוכב מורכב מ־16 יהלומים (בטח נשאר אצלו מיום הולדת שעבר). אבא, הנמצא כרגע בגר־מניה עם אשתו השנייה, **כריסטינה**, שלח ברכות, ובעלת השימחה עצמה, **איריס דווידסקו** היפה, עשתה חשבון נפש קל, מלא מסקנות כבדות:

„מפחיד," מסכמת הבוגרת, „עד כמה כולם נבובים. אחד מתוך 300, אולי מת־גלה כאנושי, עם קצת רגש, מוכן לתת קצת מעצמו. כולם רק מנסים להיראות יותר ממה שהם."

היא גם גילתה למה, אם זה מעניין אתכם: „הם פשוט מפחדים להתאכזב. משום כך, הם כל־כך מסוגרים."

בגיל 17, עוד אפשר לסלוח לה ש־היא חושבת שלכל בעייה יש פיתרון. הפיתרון של איריס: „הורדתי את ה־בגדים הצעקניים, המרשימים, והסרתי את האיפור, בכדי לנסות להגיע יותר לאנשים. שלא יפחדו כל־כך."

פיתרון נוסף שלה — היא כותבת רומן על סוג אחר של גבר: „הוא טי־פוס שונה מכל הגברים שאני מכירה. הוא בורח מנשים, במקום לרדוף אח־ריהן."

מאחר שזה לא רומן בלשי, אני יכו־לה לגלות לכם את הסוד: לא, הוא לא מה שאתם חושבים, נבזים. הוא פשוט חולה־לב, והרופא אסר עליו סערות והתרגשויות.

„אבל זה לא יכול ללכת," מתמלאת איריס תוגה על גורל גיבורה. „כל אחד צריך אהבה, או לפחות אשה."

מינימום.

החבר הישראלי של סיסי

לכל ילד בארץ, מגיל שש עד שישים ושש, היא מוכרת כסיסי, האחות ה־מתבגרת במשפחה שכזאת. במציאות, כשהיא הגיעה ביום חמישי שעבר, ב־אחת ושלושים אחרי חצות, ללוד, היא התגלתה כעלמת־חן בת עשרים ומשהו, הרבה יותר מבוגרת מאשר בסידרה, לא חתיכה מי יודע מה, אבל בהחלט סבירה.

האמרגן חיים סבן לקח אותה לידיו מרגע ראשון, ונתן לה את האירוח המל־כותי המגיע לכוכבת כזו. היה זה בעק־בות מיברק שקיבל, כהאי־לישנא: „חיים, עשה לי טובה. טפל בה עד שאני מגיע." על החתום, דני בן־אב.

בישראל, דני בן־אב מוכר כאמרגן לפעמים, איש־עסקים לפעמים, איש קשר, לכל דבר טוב, תמיד, ובכלל אחד שבעניינים.

בלוס־אנג'לס, מסתבר, הוא משהו אחר בכלל. לפחות לסיסי: „דני הוא ידיד מצויין שלי," הסבירה השבוע סיסי. אני, לפחות, הבנתי שהישראלי הזריז הוא כעת הרומן של חייה, אחרי הרומן הקו־דם שלה, עם בנו של מפיק הסידרה, שהופיע גם בסידרה כידידה.

נו, אצל דני, אם אתם מכירים אותו, העסקים תמיד מעורבים בפלז'ר.

לא עבר כמובן זמן רב, והוא שיכנע את ידידתו, ששמה בחיים קטי גרבר, לקפוץ לישראל להופיע בהפקה המקו־מית של משפחה שכזאת, לצידם של באפי וג'ודי הישראלים.

וככה היא הופיעה.

סיסי

בינתיים רק סריטות

השמועה היתה — משהו שפתיים יישקו: **צבי'קה פיק**, גילה לי המקור יודע הדבר, מכוסה כולו חבורות כחולות אדו־מות סגולות, ובקושי מסוגל לעמוד על הרגליים. בעל תפס אותו במיטה עם אש־תו, והפליא את מכותיו. זרק אותו מכל המדרגות, והזמר המופתע והנאנק הצליח בקושי לחטוף את מכנסיו. בדרך למטה. אחרית, לא היו לו אפילו המפתחות להי־כנס למכוניתו.

למרות שהמקור יודע הדבר דנן איננו יודע בדרך כלל שום דבר, טרחתי והלכתי אצל בעל הדבר.

„כן, גם אני שמעתי את זה," נאנח הז־מר ארך הגפיים והמחלפות. „אבל את יכולה לבדוק בעצמך. הנה, שום דבר. לכל האורך. רק הסריטה הזאת על היד, מה־חתול, ושתי הסריטות כאן על הרגל. זה מבחורה שניסתה לעצור אותי, שלא אלך. זה הכל."

הבחור צדק, מה יש לדבר. אף אחת מהסריטות לא נראתה כמו של בעל זועם. לחילופין, אם ז ה מה שהבעל הזועם היה מסוגל לעשות — אז מגיע לו מה שעשו לאשתו, לפי דעתי.

„לא שאני שומר נפשי מנשואות," הר־גיע אותי צבי'קה לסיום, „אני פשוט, טפו טפו טפו, לא נתפסתי עד היום."

בינתיים.

משרד־החוץ מגן על הפילגש

הקונסול הישראלי

סחב את

אשתו של

המיליונר היהודי

ה מכונית האלגנטית, הנוצצת, של הקונסוליה הישראלית, נעצרה בחשאי ליד אחד הבתים, ברחוב השקט באחד מרובעיה העשירים של איסטנבול. מחצר הבית יצאה בצעדים מהירים אשה צעירה. אפילו אפילת הלילה לא הצליחה להסתיר את גיזרתה התמירה והחטובה. היא נכנסה במהירות לתוך המכונית. הנהג רכן אליה, נישק אותה על לחייה, והמכונית זזה לדרכה.

לא הנהג ולא הנוסעת שלצידו, לא הבחינו במכונית השנייה, שעקבה אחריהם. כאשר עצרה המכונית הדיפלומטית ליד אחת ממסעדות־הפאר של איסטנבול, והזוג נכנס לתוכה, נשאר נהגה של המכונית העוקבת ליד ההגה, מקפיד להישאר בצל.

שלוש שעות הוא נותר לשבת כך, כשרק הקצה הלוהט של סיגריה, שהוחלפה בשרשרת בעוד סיגריה ועוד סיגריה, מעיד על כך שהמכונית אינה שוממת.

המעקב נמשך כאשר הזוג יצא מהמסעדה, חזר לביתה של האשה. כאשר נעלמו הגבר והאשה במעלה המדרגות, יצא הנהג העוקב מתוך מכוניתו, קרב למכונית הדיפלומטית, הוציא מכיסו מפתח מיוחד, ובכמה סיבובים מהירים הוציא את האוויר מארבעת גלגליה.

זעזוע, מתורכיה לירושלים

ה יה זה יום אופייני, בחודשים האחרונים, לשיגרת חייהם של שלושת הצדדים במשולש אהבה, שהתפתח בקונסוליה הישראלית באיסטנבול. הגבר שנהג במכונית הקונסוליה היה שלמה בינו, הקונסול הישראלי באיסטנבול בכבודו ובעצמו. הצעירה שלצידו היתה ראשל איברהימזאדה, אהובתו. והגבר שעקב אחריהם אותו לילה — כמו שעקב אחריהם ללא הרף במשך שבועות ארוכים — היה בעלה של ראשל, המיליונר התורכי־יהודי משה איברהימזאדה, אחד מעשירי וגדולי הקהילה היהודית בתורכיה.

הרומן בין הקונסול הישראלי לאשתו של המיליונר גרם לרעש מובן בקרב הקהילה המקומית, וההדים הגיעו במהרה עד למישרד־החוץ בירושלים. מישרד החוץ עשה אמנם מאמצים להרגיע את הגלים — אך ללא הועיל. הבעל הנפגע סירב להשלים.

הבעל נפגש עם המאהב

ר אשל, אשה נאה וחטובה בת 32, אם לילדה בת 12, הכירה את שלמה בינו בחורף שעבר. היא התאהבה מיד בגבר האתלטי והנאה, עזבה את ביתה. לבעלה, הודיעה שחדלה לאהוב אותו, והיא עוברת לגור אצל דודתה. היתה זו האמת, גם אם לא כל האמת.

אנשי הקהילייה הדיפלומטית בתורכיה לא ראו בכך משהו מרעיש במיוחד. לא רק בגלל שזה דבר שקרה, קורה, ויקרה, בדרך הטבע — אלא גם משום שאווירתה הבשומה של תורכיה נוטה כנראה לטפח את האהבה בקרב יושבי הארץ. רק לפני זמן מה, אירע מקרה דומה, כאשר אשת דיפלומט ישראלי שם התאהבה בדיפלומט אמריקאי, עזבה את בעלה, ויצאה עם אהובה לארץ אחרת.

כל זה לא ניחם את משה. הוא לא השלים עם הפרידה מאשתו, פתח במאמצים לגלות את האדם השלישי — שלא היה לו ספק בקיומו.

אשתו עצמה גילתה לו את העקבות. בינואר השנה, התקבלה ראשל לעבודה במשרדו של בינו בקונסוליה. היא לא ידעה אמנם מילה עברית, אך לאחר קבלתה לעבודה, התחילה ללמוד.

זמן קצר לאחר מכן, נפטרה אשתו של בינו. משה, שלא ידע אז עדיין כי בינו הוא המאהב של אשתו, היה בין ראשי הקהילה היהודית שבאו לקונסוליה להביע בפני הקונסול את צערם.

כמה ימים לאחר מכן, גילה מיהו אהובה של אשתו.

הרב מתערב — לשווא

ה יה זה בעקבות ביקור שערך אליהו גטניו, קרוב משפחה ישראלי, של משה, באיסטנבול. משה ביקש גם את עזרתו, וגטניו סר לשיחה עם ראשל במקום עבודתה החדש.

תוך כדי שיחתו, הבחין גטניו לדבריו שהקונסול מגלה עניין לא רגיל בו ובראשל. למרות שראשל סירבה לגלות לו את שם אהובה, עלה החשד במוחו של גטניו — בכיוון הנכון.

הוא סיפר על כך למשה המופתע — שגילה את האמת.

בעקבות ביקורו בקונסוליה, טוען גטניו, הפך ביקורו באיסטנבול לבלתי נעים ביותר. „שלמה בינו עקב אחרי. הוא הזהיר אותי שאסור למסור מכתבים לשגרירות, אלא רק באמצעות הדואר הדיפלומטי. ,אני אדם חופשי,' עניתי לו, ,ואתה לא צריך לעקוב אחרי. אם יש לך משהו להגיד לי, תגיד בגלוי.'

„אבל למרות זאת, התחלתי להרגיש לא נוח, בגלל כל מיני דברים נוספים, וקיצרתי את הביקור שלי באיסטנבול."

המיליונר רב־ההשפעה החל הופך שמיים וארץ. לבקשתו, התערב הרב הראשי של תורכיה בפרשה. „הרב הראשי הזהיר את בינו שהוא הולך בדרך לא ישרה, ושעליו להניח לאשתי," מספר משה. „אבל בינו לא שעה לדבריו. כל הקהילה היהודית באיסטנבול נסערה מכך. לא רק מהעובדה שאשתי, שהיתה דמות מכובדת, ברחה ממני — אלא עוד עם נציג מדינת ישראל."

יהיו צרות

ר אשל פנתה לרבנות בבקשת גט. משה סירב להעניקו לה, יצא למילחמת חורמה. הוא החל עוקב אחרי השניים, מעסיק בלשים, לא היסס אפילו לשפוך את חמתו בגלגלי מכוניתו של בינו. כל ארבעתם.

כאשר ראה שמאמציו המקומיים אינם מועילים, החליט הבעל לפנות לעזרה למישרד־החוץ. בתחילת הקיץ, הגיע לישראל, ויחד עם גטניו, תושב גבעתיים, עלה לירושלים. הוא הופנה אל דויד תורג'מן, פקיד בכיר במחלקת הים־התיכון.

לדרישתו של המיליונר שמישרד־החוץ יפעל להחזרת אשתו אליו, השיב תורג'מן, כי מישרד־החוץ אינו יכול להתערב בחייהם הפרטיים של עובדיו. הבעל סירב להשלים, הודיע שיפנה לעיתונות. „תורג'מן הזהיר אותי שלא לפרסם את הסיפור בעיתונות, כי זה יכול לפגוע גם באחרים," מספר משה.

מאוכזב וממורמר, חזר איברהימזאדה לתורכיה בידיים ריקות. לאחר שבועות מיספר, ביקש מאשתו של גטניו, שושנה, לחזור ולפנות למישרד־החוץ. „פניתי טלפונית לתורג'מן," מספרת שושנה, „והשיחה הסתיימה שוב בזה שהוא איים עלי, כי אם נפרסם את הפרשה בעיתונות, יהיו לנו צרות. כתבתי על־כך למשה, ואז הוא שלח לפני חודשיים, מכתב לתורג'מן."

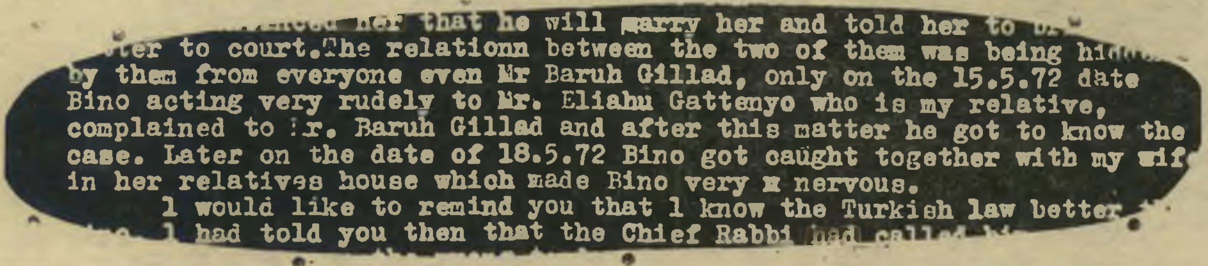
...nced her that he will marry her and told her to ...
...ter to court.The relationn between the two of them was being hid...
by them from everyone even Mr Baruh Gillad, only on the 15.5.72 date
Bino acting very rudely to Mr. Eliahu Gattenyo who is my relative,
complained to Mr. Baruh Gillad and after this matter he got to know the
case. Later on the date of 18.5.72 Bino got caught together with my wif...
in her relatives house which made Bino very x nervous.
l would like to remind you that l know the Turkish law better ...
... l had told you then that the Chief Rabbi had called ...

תלונת הבעל

קטע ממכתבו של הבעל לדויד תורג'מן ממישרד־החוץ: „...הוא שיכנע אותה שיתחתן איתה, ואמר לה ללכת לרבנות. השניים הסתירו את היחסים ביניהם, אפילו ממר ברוך גילעד (הקונסול הכללי של ישראל בתורכיה). רק ב־15 למאי 72', לאחר שהתייחס בגסות לקרובי, מר אליהו גטניו, התלונן בינו בפני גילעד, וכך נודע העניין לגילעד. כעבור שלושה ימים, נתפס בינו יחד עם אשתי בבית קרוביה, דבר שעיצבן את בינו ביותר." המשרד לא התערב.

עניין של יוקרה

ה גיב על הפרשה דובר מישרד־החוץ: „אנו לא יכולים כמובן להתערב. האשה עזבה את בעלה זה כבר כמה שנים."

הסביר דויד תורג'מן: „שוחחתי עם בעלה של ראשל איברהימזאדה, העובדת אצלנו בקונסוליה באיסטנבול. אינני רואה בדבר עניין ציבורי. זוהי פרשה פרטית. אם הבעל רואה שאשתו איננה אוהבת אותו, מדוע הוא מתעקש שלא לתת לה גט? זה מצידו רק עניין של יוקרה."

ואילו הבעל, במכתב אקספרס שהגיע השבוע לקרוביו בגבעתיים, חזר והכריז: „אני ארעיש עולמות ולא אשתוק, עד שמישרד־החוץ יחזיר לי את אשתי."

צרעת ושמה טרור

(המשך מעמוד 18)

לחלוטין את היחסים בין ישראל והמדינות הידידותיות לה.

הן לא תוכלנה לסבול שכנופיות ישר־אליות, או כנופיות יהודיות המקבלות סעד ומחסה בישראל, יפעלו על אדמתן, ירצחו אנשים ויפציצו בניינים שם.

רוצחי מינכן הצליחו להנחית מהלומה אדירה על יחסי גרמניה—מצריים. רוצ־חים יהודיים יקלקלו את היחסים בין ירו־שלים ובין בון, פאריס, לונדון ותריסר בירות אחרות.

ממשלת ארצות־הברית לא הגיבה הש־בוע על הידיעות שגוף ישראלי, הקשור במאפיה הניו־יורקית, שלח נשק בלתי־חוקי לביצוע פשעים על אדמתה. לשתי־קה זו היתה סיבה אחת בלבד: קירבת הבחירות לנשיאות.

למחרת הבחירות אפשר לצפות לתגובה אמריקאית שונה לגמרי על מעשה כזה — בייחוד עם יתברר כי ממשלת ישראל אינה פו־עלת ברצינות נגד האשמים.

קשה לתאר עזרה גדולה יותר לטירו־ריסטים הערביים מאשר פעולה שתשבש

גידי מחבק את שומרו
יחס מיוחד

את המערכת הבינלאומית של ישראל, תה־רוס את יחסיה עם המדינות, ותכתים או־תה כמדינה פיראטית, המנהלת מילחמת־כנופיות.

עד פרשת מינכן שררה בעולם סלחנות מסויימת כלפי הטירור הערבי, מפני שהפלסטינים נח־שבים למוכי־גורל וחסרי־אונים. לא תהיה סלחנות כזאת כלפי ישראל, הנחשבת למעצמה צבאית אדירה.

הדרך לניצחון

בתוך כל הבולמוס סביב פרשה זו, כימעט ונשכח העיקר: איך להיל־חם בסירור.

ברור לחלוטין כי מילחמה יעילה בטי־רור הפלסטיני מחייבת שיתוף־פעולה נר־חב בין שירותי־הביטחון הישראליים וה־זרים, חילופי־מידע נרחבים בין גופים ידי־דותיים, תיאום ואף תיכנון משותף של פעולות.

לשם כך דרושה פעולה פולי־טית נרחבת, תזוזה של דעת־הקהל והממשלות, ואווירה בינלאומית מתאימה. אחרי מינכן, היתה הת־קדמות כללית בכיוון זה.

פעולה כזאת, יחד עם השגת פיתרון פוליטי בין ישראל ושכנותיה, יכולה ל־הביא תוך כמה שנים לחיסול מוחלט של הטירור.

עצם הרעיון של „טירור נגדי" הוא ההיפך הגמור מזה — והוא ישיג את התוצאה ההפוכה.

במדינה

עיתונות

מילחמת ההדליפות

גולדה מחשידה את עובדי מערכת „דבר" בהדלפות

שום דבר לא שנוא על ראש־הממשלה גולדה מאיר יותר ממדליפים. בזמנו הצי־עה להזמין את שירותי הביטחון כדי שיח־קרו מי מהשרים מדליף את דיוני הממשלה לעיתונות. בשעתו מינתה את יועצה, שמ־חה דיניץ, כדי לברר מי הם המדליפים סביבה. כאשר נמסר לה בלחישה כי דיניץ עצמו נמנה על המדליפים סירבה להאמין בכך.

לאחרונה הגיעה שינאתה של גולדה ל־מדליפים לשיא חדש. היה זה אחרי שהיא נענתה להצעת עורכת דבר, חנה זמר, להע־ניק ראיון ליומון ההסתדרות לקראת ראש השנה. גולדה היתנתה שני תנאים: שהיא תעבור על הראיון המודפס לפני פירסומו ושכל מה שתמסור עם חברי מערכת דבר שלא לפירסום, לא יפורסם בשום צורה.

מכונת אמת. הראיון נערך כמתוכנן. במערכת דבר המתינו לאישור של גולדה להדפיס את הראיון, אבל האישור לא בא. בשיחה שערכה חנה זמר עם גולדה, הס־תברה לה סיבת העיכוב: גולדה זועמת על שדברים שמסרה לא לפירסום לחברי מערכת דבר, פורסמו בהארץ. היא דר־שה מחנה זמר לגלות מייד את המדלי־פים. „תחקרי את כל המשתתפים בראיון במכונת אמת," הציעה.

השיחה בין השתיים הסתיימה במתח רב. הראיון עם גולדה לא הוחזר אלא אחרי החג, אחרי שראיון דומה, שהעני־קה גולדה למעריב, אושר על ידה כשנמ־סר לה לביקורת מוקדמת.

חנה זמר החליטה להוכיח לגולדה ש־לפחות איתה היא אינה יכולה לעשות מה שהיא רוצה: היא גנזה את הראיון עם גולדה ולא הדפיסה אותו. תגובת גולדה: „לא אתן יותר ראיונות לדבר."

חקירות

תפיסת פושעים

רק בשעות הקבלה

כאשר גילה בעל המשאית הגנובה, כי המישטרה אינה פועלת לגילוי הגנבים — איים עליו קצין המישטרה במעצר.

מנחם שחק היה עייף ומודאג, ולא האמין למישמע אוזניו. השעה היתה ארבע לפ־נות בוקר, והוא גילה זה עתה שמשאיתו נגנבה. הוא חזר שנית על דבריו: „אדו־ני," הסביר ליומנאי במשטרת רמת־גן, „המשאית שלי היתה עמוסה לוחות עצים. על כל לוח היה רשום המספר הסידורי של המיטען. אם תרשום את המספר ה־סידורי הזה, יהיה לכם יותר קל לאתר את הגנבים והסחורה."

„אדוני," חזר היומנאי בחוסר־סבלנות על תשובתו הקודמת. „אל תלמד אותנו בבקשה איך לחפש משאיות גנובות. ה־לוחות שלך לא מעניינים אותי. רשמתי את מספר המשאית — וזהו. לך הביתה."

פור לגנבים. שחק הרים ידיים ב־ייאוש. לפני שיצא, שאל את היומנאי: „אתה לא מוסר את פרטי הגניבה באלחוט לסיירות? הלא הכבישים ריקים עכשיו, וכל ניידת תצליח לזהות את המשאית."

„לפני שמונה בבוקר," הסביר היומנאי בסבלנות אין־קץ, „כשקציני החקירות יבו־או, אין מה לעשות, אתה מבין?"

שחק (26), נשוי ואב לשניים, לא כל־כך הבין, מדוע יש להמתין ארבע שעות באפס מעשה, ולאפשר לגנבים להימלט עם שללם. הוא החליט לנצל את הזמן עד תחילת שעות הקבלה, שבהן תופסים פוש־עים, יצא לכבישים הריקים לנסות למצוא לבדו את משאיתו.

לא בוער. עד הצהריים הסתובב ב־רחובות תל־אביב רבתי, כשהוא מקלל את החלטתו האומללה מאמש, לעצור בביתו ולישון קצת. כאשר יצא מהבית, בארבע בבוקר, גילה כי המשאית נגנבה.

תוך כדי חיפושיו ברחובות, פנה שחק לכל שוטר שפגש, שאל אם נמצאת אצלו, ברשימת כלי־הרכב הגנובים, גם משאית ליילנד 181־116. התשובה, פה אחד, היתה שלילית. אחדים מהשוטרים גילו יוזמה ברוכה, רשמו את המיספר על קופסת ה־

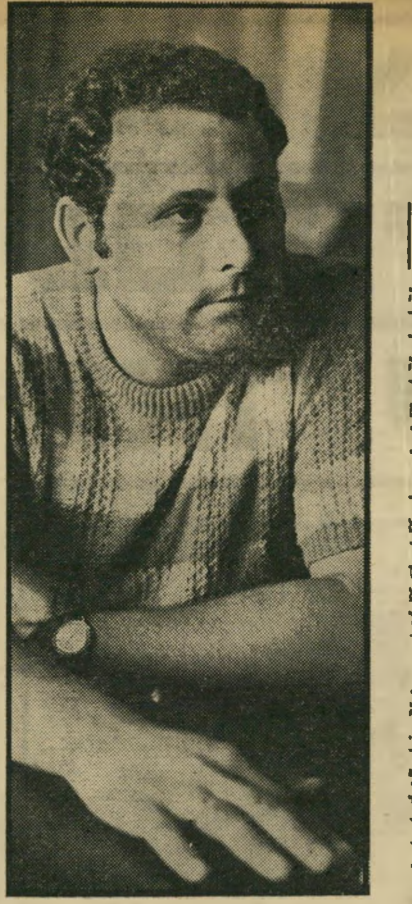

מתלונן שחק
שיטות מוזרות

סיגריות שלהם. אחרים, גם זה לא.

בצהריים, חזר הנהג העייף למישטרת רמת־גן, הופנה לקצין המתאים. „מדוע לא הודיעו לשוטרים על המשאית הגנובה שלי?" ביקש לדעת.

„אני לא יודע מה הולך בתל־אביב," ענה הקצין, לדברי שחק. „רק בשעה 14.00 אנחנו מודיעים לכולם במיברק." כאשר ניסה שחק להמשיך בבירור, גירש אותו הקצין, לדבריו: „תסתלק מפה, או שאעצור אותך."

התיאוריה והמציאות. על יחס מקורי זה לאזרח, הגיב דובר משטרת מחוז תל־אביב, רב־פקד עמוס אריכא: „שהמתלונן יגיש תלונה, ואנו נטפל בה."

על עצם פרשת הגניבה, הסביר הדובר: „למשטרה יש שיטותיה שלה לגילוי רכב גנוב. תוך שלושה ימים, מגלים הסיירים שלנו את הרכב הגנוב."

הגיב במרירות מנחם שחק: „בטח. אני כבר יושב בלי עבודה שבוע ימים, ואין עוד סימן למשאית."

הפגנות

כולן עושות אותו דבר

סוף־סוף נמצאו הוכחות לשחיתות בכדורגל אבל לחצים מונעים עונשים

מאות מתושביה של שכונת מרמורק התימנית, פרבר רחובותי, לא ידעו את נפשם מרוב שימחה במוצאי־שבת האח־רונה. קבוצתם, שרק השנה עלתה לליגה הלאומית בכדורגל, גברה במישחק־חוץ קשה על הקבוצה הוותיקה של מכבי חיפה, השיגה את ניצחונה הראשון בלי־גה הלאומית.

אבל שימחתם לא נמשכה זמן רב. כע־בור 24 שעות ירד אבל כבד על השכו־נה. ועדת־חקירה שהוקמה על־ידי ההת־אחדות לכדורגל קבעה ביום הראשון ה־שבוע, כי ארבעה ממנהלי קבוצת הפועל מרמורק אשמים בנסיון לקנות בעונה שעברה מישחקים מקבוצות אחרות, כדי לסייע לקבוצתם לזכות באליפות הליגה שלהם ולעלות לליגה הלאומית. לפי ממ־צאי הוועדה, לא נקנה אומנם כל מישחק, וכל נצחונותיה של מרמורק הושגו ביו־שר, אבל עצם הנסיון לקנות מישחקים ולשחד כדורגלנים הוא פסול. העסקנים המורשעים הודחו לשלוש שנים מכל פעילות (כאילו שבתום תקופה זו הם יח־זרו למוטב). על הפועל מרמורק הוטל עונש של 3000 ל"י קנס והפחתה של 8 נקודות מאלה שתצבור במרוצת השנה לליגה הלאומית.

באופן מעשי היה פירוש העונש: הור־דתה של הפועל מרמורק חזרה לליגה א' בתום העונה.

שולחן שבור. מה שוועדת עציוני, ועדת־החקירה הממלכתית שהוקמה לחקר השמועות על שחיתות בכדורגל, לא הצ־ליחה להוכיח בכל ישיבותיה לפני שנתיים, הצליחה לעשות ועדת החקירה של ההת־אחדות. היה לה הפעם עד מרכזי, מרדכי בן־משה, אשר מסר עדויות מפורשות על נסיונות קניית השחקנים שעשה בשליחות עסקני הפועל מרמורק.

גם אחרי פסק־הדין של ועדת־החקי־רה נשארו הרבה נקודות סתומות בפרשה. מדוע היה המתווך מוכן להעיד נגד מעסי־קיו? מדוע עשה זאת רק אחרי שעלייתה של הפועל מרמורק לליגה הלאומית הפ־כה לעובדה?

מה שמגוחך בכל הפרשה היתה הח־לטת ועדת החקירה, אחרי שמצאה את הפועל מרמורק אשמה, לא להורידה מייד לליגה א'. הסבירו חברי הוועדה: „על־ידי הורדת הקבוצה אנו גורמים למעשה ל־עליית קבוצה אחרת (מכבי שעריים) אשר ייתכן ופרס זה אינו מגיע לה." בכך קב־עו למעשה כי גם קבוצות אחרות בלי־גה א' חשודות בנסיונות לקנות מיש־חקים ואין להעניש את הפועל מרמורק רק משום שהיא היחידה שנתפסה ממש.

איימו עסקני הפועל מרמורק בעקבות העונש: „אף אחד לא יוכל עוד לשחק כדורגל בארץ, אנחנו נגלה את השחי־תות של כל הקבוצות."

אוהדי הקבוצה הסתערו למחרת היום על מישרדי ההתאחדות, שברו שולחן, איימו על עסקנים, תבעו לקיים עירעור מיידי על העונש. הנימוק: אי־אפשר להע־ניש קבוצה על נסיונות שיחוד בלבד, שלא יצאו לפועל. טענו אוהדי מרמורק: אנשי שעריים, השכונה הרחובותית היריבה, בישלו את כל הדייסה כדי לעלות במקומנו ללאומית. אם לא יתנו לנו לשחק בלאומית, אף אחד לא ישחק שם.

לחצם נשא פרי. הדיון בעירעור הקבו־צה נקבע עוד להשבוע. אם תמשיך מר־מורק לשחק בלאומית, יהיה זה רק מפני ש„כך עושות כולן."

מפגיני „מרמורק" במישרדי ההתאחדות לכדורגל
„אם אנחנו לא נשחק — אף אחד לא ישחק!"

„מי צריך תימני עם פיאות ארוכות מאד עד הסנטר?"

נסה לנחש
מי השתמש
בנימוק זה
כדי למנוע
קבלתו של ילד
זה לבית
ספר תיכון

● מוסד אנטישמי?

● קיבוץ השוה"צ?

● בי"ס בסביון?

לא

זה קרה בישיבה
של בני־עקיבא!

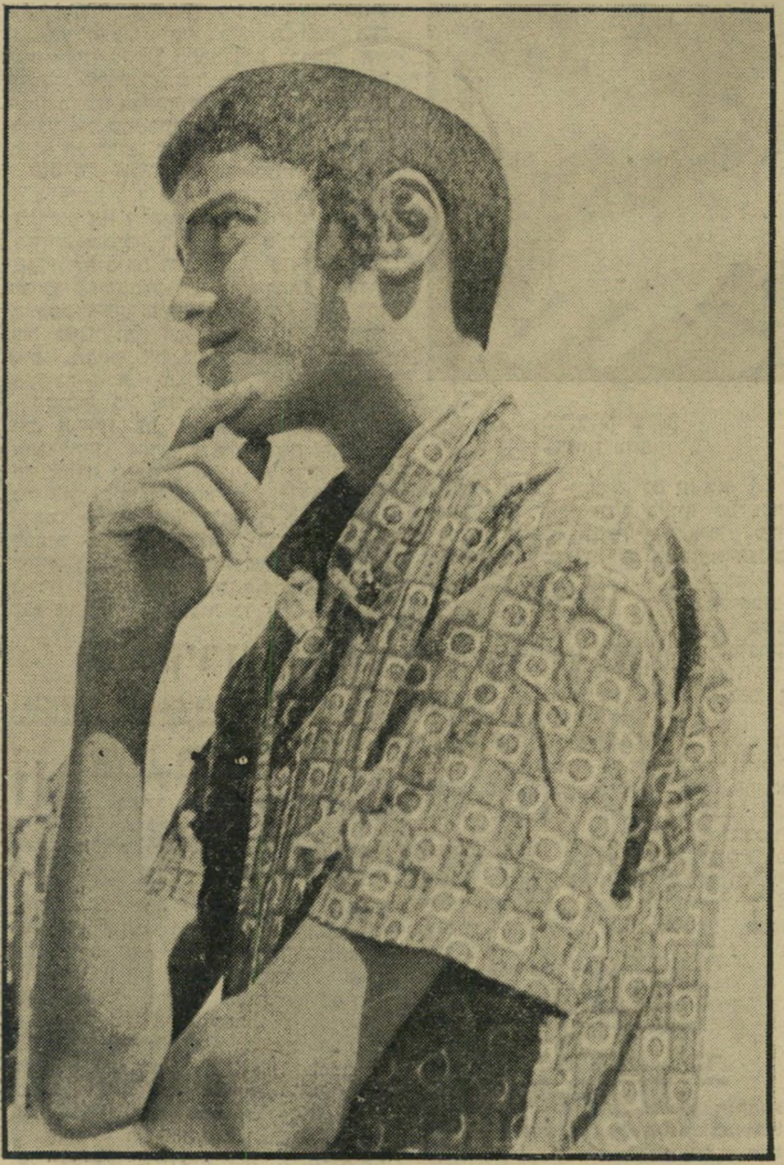

„לא היה לי שום ספק שהבן שלי יתקבל!" נזכר משה מעטוף מכפר ברקת, בתחילתם של המאורעות, „אבל הייתי כנראה תמים מדי."

כשסיים אהרון מעטוף בן ה־13 את בית־הספר העממי, חיפש בשבילו אביו את הטובה בישיבות. מישפחת מעטוף היא דתית מאד, וברור היה לכולם כי הקטן, שהיה גדול בתורה, חייב להמשיך את לימודיו בישיבה תורנית.

„ידעתי שנחלים היא ישיבה טובה," מספר האב, „ורשמתי לשם את אהרון."

הנער עבר את כל הבחינות הדרושות, והמתין בלב קל למיכתב הקבלה. לאיש לא היה ספק כלשהו בדבר קבלתו. „המורים שלו תמיד אמרו:" מספר האב, „אם אהרון לא ילמד בישיבה, מי ילמד בישיבה?"

כעבור שלושה שבועות הגיעה לבית מעטוף מעטפה עבת־כרס. על גב המעטפה צויין: ישיבת־נחלים. בטוח כי מכתב הקבלה הגיע, פתח משה, אבי הילד את המעטפה ולהפתעתו גילה, כי כל מיסמכי־הרישום הוחזרו אליו.

בידיים רועדות נטל את הדף, שהיה מצורף למיסמכים, וקרא:

„אנו מצטערים להודיעך, כי לא נוכל לקבל את בנך, אהרון מעטוף, לשנת הלימודים תשל"ג. אין לנו מספיק מקומות לכל המעוניינים בישיבתנו.

„בכבוד רב, הנהלת ישיבת־נחלים."

על המכתב היה חתום הרב יהודה בר־גאץ', ראש הישיבה.

רק תדהמה והבטחות

משה מעטוף נדהם. הרי רשם את בנו בהרשמה המוקדמת, ברור כי מחסור במקומות הוא תירוץ דחוק. ש־אהרון נכשל בבחינות־הכניסה, על כך לא חשב אפילו. בנו הרי היה עילוי, חתן תנ"ך אזורי, נער מחונן, בחינות מיוחדות של מישרד החינוך, הוכיחו זאת.

ובכל זאת דחתה הישיבה את הנער. „מה קרה שם?" הירהר האב, וסירב לקבל על עצמו את הדין. הוא בדק את המיסמכים החוזרים, עבר עליהם אחד לאחד, ולפתע נפל מבין המיסמכים פתק. פיסת־נייר לא רישמית, שהגיעה כנראה למעטפה בטעות.

על הפתק היו כמה שורות בכתב־יד:

„אהרון מעטוף־ברקת. למד הרבה, אבל מבולבל מאוד. לא הצלחתי להוציא ממנו אף תשובה מלאה. תימני עם פיאות ארוכות מאוד, עד הסנטר. למה לנו כאלה? כדאי לא לקבל."

בסוף הפתק היתה חתימה, הפעם בראשי־תיבות: י. ב.

„כשראיתי את הפתק הנורא הזה זועזעתי," סיפר האב עובד משרד־החינוך וסטודנט לסיפרות ותנ"ך באוניברסיטת בר־אילן. „לא ידעתי מה לעשות. קראתי אותו שוב ושוב והתחלתי להבין שלא קיבלו את בני בגלל שהוא תימני.

„הדם עלה לי לראש. הרגשתי שאני מסוגל להתפרץ ולעשות בהם שמות. אבל כיוון שאני חבר בהפועל־המיזרחי וגם ראשי ישיבת־נחלים, חברים באותה מיפלגה, החלטתי לפעול נגדם בתחום המיפלגה.

„התחלתי לכתוב מכתבים.

„למי לא כתבתי? לכל חברי־הכנסת של התנועה, לפקידי משרד־החינוך, לרבנים. לכולם שלחתי עותקים של אותו פתק. אך לא זכיתי לתשובה מניחה את הדעת.

„ראיתי שזה לא עסק, ופניתי לאצי"ת. •

• אירגון צעירים יוצאי תימן.

תמרורים

נישאו. בתל־אביב, עורך־הדין **אהרון ברקאי** (30) ומתכננת האופנה **יעל ארז** (23). השניים הכירו לראשונה במסיבה בדירתו של ברקאי, שהתרשם מייד מיעל, עזב איתה את המסיבה מבלי להת־

ארז **ברקאי**
תוצאה של מסיבת־רווקים

נצל בפני אורחיו, אמר לה מה שאמר והתוצאה: חתונה ששבועיים אחריה עודדת יעל לעזוב את בעלה כדי לנסוע לחמש מדינות באירופה לצורך עסקי האופנה שלה. זאת אחרי שסחטה הבטחה מבעלה שלא יארגן בהיעדרה מסיבות־רווקים.

נרצח. בקולומביה, הפרופסור היהודי **וולפגאנג פרידמן** (65) שהיה אחד מגדולי המומחים בעולם לחוק בינלאומי. יליד גרמניה, ממנה נמלט אחרי עליית הנאצים, היה נשוי ואב לארבעה ילדים. הותקף בלכתו ברחוב על־ידי שלושה נערים ששדדו את ארנקו ודקרו אותו למוות.

נפטר. בבית־החולים על־שם שיבא בתל־השומר, מהתקף־לב, בגיל 53, המפקח הכללי של המישטרה רב־ניצב **אהרון סלע** ששירת בתפקידו האחרון חודשיים. יליד שכונת בורכוב, שימש כבר בגיל 12 קשר ב„הגנה" ובגיל 16 נתמנה למפקד גדודי הנוער בגוש דן, היה ממייסדי הש"י של ה„הגנה" ושלישו של ראש המיפקדה הארצית משה סנה ז"ל. ב־1949 מונה למפקד מחוז הצפון של המישטרה שנימנה על מייסדיה וב־1958 מונה למפקד המחוז המאוחד של חיפה והצפון, תפקיד אותו עזב כדי למלא את תפקיד המפכ"ל.

נפטר. בתל־אביב, בגיל 65, המומחה לשפות שמיות ולהיסטוריה העתיקה של ארץ־ישראל פרופסור **עדיה גור־חורון**. היה ממייסדי בית"ר באירופה המערבית ושימש תקופה קצרה כמזכירו הפרטי של זאב ז'בוטינסקי. אחר התרחק מן התנועה הרביזיוניסטית בגלל התנגדותו לנטייה הדתית שהסתמנה בקונגרס היסוד של ההסתדרות הציונית החדשה בווינה בשנות ה־30. היה יד ימינו של יהונתן רטוש בייסוד תנועת הכנענים.

נפטר. בביתו בקליפורניה, שחקן האופי המפורסם **אקים טמירוף** שנולד ברוסיה, שם למד תיאטרון, נמלט לארצות־הברית אחרי המהפכה הבולשביקית ובמשך 35 שנים הופיע בתפקידים ידועים בסרטים. בין השאר השתתף גם בסרט הישראלי מותו של יהודי.

נפטר. בשווייץ, בגיל 80, מנהל בית־חולים אסותא בתל־אביב **בן־ציון הראל** (הירשוביץ), שסיים את לימודי הרפואה ב־1916 בברן שבשווייץ ועלה לארץ ב־1921 מלטביה וייסד את בית־החולים בעפולה. אחר עבר לתל־אביב וב־1935 נבחר ליו"ר הסתדרות הרופאים בארץ ושנה לאחר־מכן הקים את בית־חולים אסותא. נבחר מטעם הציונים הכלליים כחבר הכנסת השנייה והשלישית ונחשב כמומחה בנושאי איש־פוז ובעיות סוציאליות.

נפטר. בירושלים, בגיל 82, אבי היערנות בארץ־ישראל **יוסף וייץ**, שנמנה במשך 47 שנים על אנשי הקרן הקיימת לישראל. יליד וואהלין, היה פעיל בצעירותו באגודה ציונית, עלה לארץ בגיל 18 והצטרף להפועל הצעיר, מראשוני המתיישבים באום ג'וני, נבחר ב־1911 ליו"ר הסתדרות הפועלים החקלאים בארץ, אחר התגורר בסג'רה והיה פעיל בוועד התאחדות המושבות בגליל. ב־1914 מונה למפקח על מטעי הקק"ל וב־1932 למנהל מחלקת הקרקעות והייעור שלה. פירסם ספרים על נושאים חקלאיים. בנו יחיעם נפל במילחמת השיחרור ועל שמו נקרא קיבוץ יחיעם.

י. ב. הרב יהודה בוגאץ, ראש **ישיבת־נחלים, האיש אשר** סירב לקבל את הנער התימני ארוך הפיאות בסיבה: „למה לנו כאלה?״

הם נדהמו כמוני והבטיחו לפעול. אבל בתדהמה והבטחות נגמר כל העניין. איש לא פעל ואיש לא ניסה לתקן את העוול.

„בסוף נכנעתי והחלטתי לשלוח את בני לישיבה אחרת, לישיבת כפר הרואה.״

הטוב ביותר, לא היה טוב מספיק

אהרון מעטוף, נער שחרחר, צנום, ארוך פיאות, הוא סמל המתמיד.

„הוא מסוגל לשבת כל היום בבית ו־לקרוא,״ מעידים עליו בני משפחתו. „תן לו איזה ספר והוא ישב בבית עשרים וארבע שעות ביממה. קריאה ולימוד זה כל עולמו. ואחד כזה דוחים מישיבה בגלל פאות?״

עוד בינקותו נמשך אהרון לתנ״ך, ל־תלמוד ולשאר ספרי־הקודש. כשכל ילדי השכונה שיחקו בחוץ וקראו לו להצטרף, ישב הילד ושינן דפי גמרא. כשהגיע ל־בית־הספר העממי ניבאו מוריו: „זה הק־טן, גדול יהיה בתורה!״

„רצו להקפיץ אותו כיתה,״ מספר האב, „אבל לא רציתי, כדי שלא ירגיש בודד בין ילדים מבוגרים ממנו. גם ככה היה יושב מספיק לבד בבית.״

בהיותו בכיתה ז׳ החליט אהרון לגשת לחידון התנ״ך, שערכה המועצה האזורית בבארות־יצחק.

בבית־הספר נערכו בחינות מוקדמות, והוחלט לשלוח את אהרון ועוד שני תל־מידים נוספים לבחינות הסופיות, לקראת החידון עצמו.

מבין שלושת המועמדים של בית־סיפרו, היה אהרון הטוב ביותר. הוא נבחר לייצג את כפרו — ברקת.

סטירת לחי מצלצלת

היתי נרגש מאוד כשעליתי לב־מה יחד עם שאר המשתתפים,״

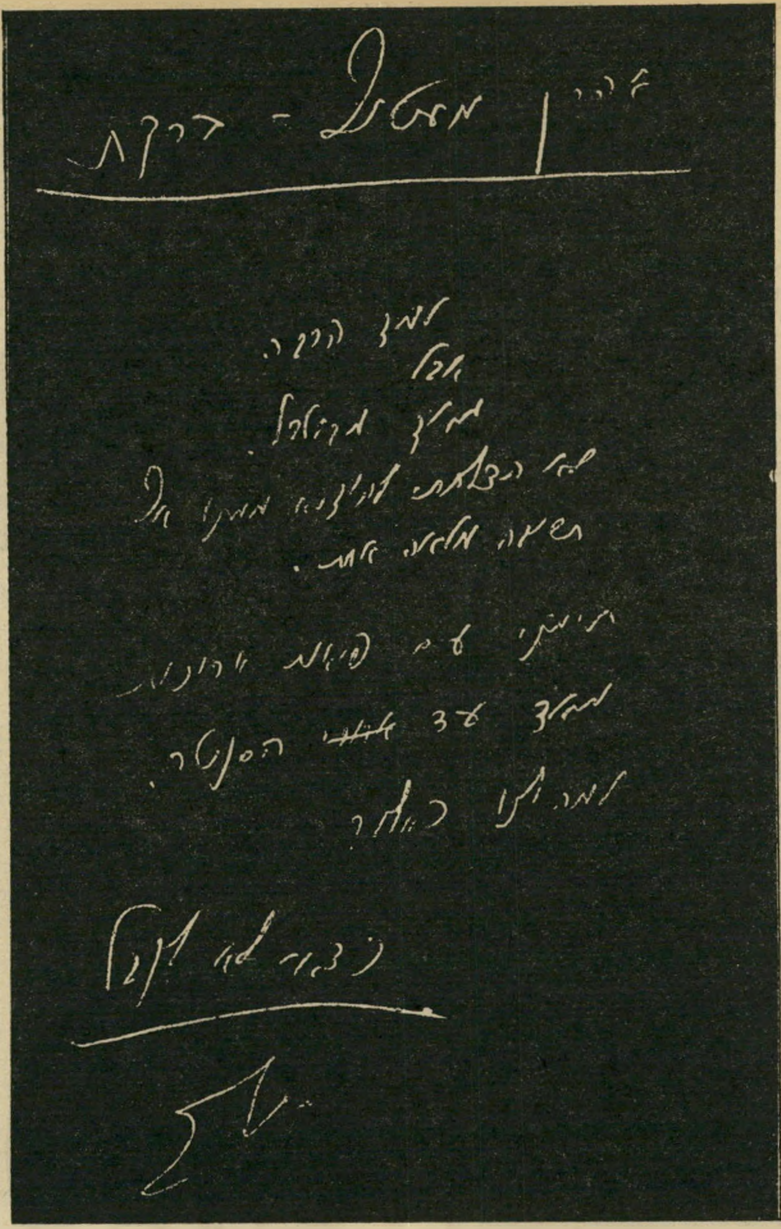

הפתק שנקלע בטעות למיסמכים החוזרים: „אהרון מעטוף־ברקת. למד הרבה, אבל מאוד מבולבל. לא הצלחתי להוציא ממנו אף תשובה מלאה אחת. תימני עם פיאות ארוכות מאד עד אחרי (מחוק) הסנטר. למה לנו כאלה. כדאי לא לקבל.״

הישיבה בניין **ישיבת־נחלים.** הישיבה נחשבת בקרב חוגי המפד״ל לטובה בישיבות מסוגה. זו היתה גם הסיבה, שבגללה בחר בה משה מעטוף כמקום לימוד לבנו העילוי. אך במהרה גילה, כי מלבד שמה הצועד לפניה, יש לישיבה עוד כמה צדדים אפלים למדי. „בני לא התקבל בגלל שהוא תימני,״ אמר.

הילד אהרון מעטוף בן ה־13, סמל **המתמיד. נער המבלה כל** יומו בספרי־קודש, לא נמצא ראוי להתקבל ללימודים בישיבת **נחלים** בגלל פיאותיו.

סיפר אהרון. אך גם ההתרגשות לא מנעה מן העילוי הצעיר לזכות במקום הראשון.

„קיבלתי 27 נקודות, השני קיבל רק 19,״ נזכר אהרון. בחידון השתתפו גם תלמידים מישיבת־נחלים. „איש מהם לא זכה בשום מקום באותה תחרות!״ מציין האב, כמו נוקם את עלבונו.

עם סיום לימודיו בבית־הספר היסודי, עבר אהרון בחינות מיוחדות של מישרד־החינוך. הבחינות קבעו, כי אהרון הוא ילד מחונן בעל רמת־מישכל גבוהה מן הרגיל. הומלץ שילמד בבית־ספר מיוחד. אך האב ביכר ישיבה על פני בית־ספר, וכך זכה לסטירת לחי מצלצלת, דווקא מן המימסד הדתי.

כעת לומד אהרון בכפר־הרואה. הישי־בה קיבלה את אהרון בזרועות פתוחות. „היחס אליו בישיבה הוא טוב מאד, ממש באופן הפגנתי, מציין האב, „הנהלת הי־שיבה, ששמעה את כל הרעש שהוקם סביב אהרון, רוצה כאילו לכפר על העוול שנעשה לנער בישיבת־נחלים.״

„אתה יהודי בכלל?״

כשהתעוררה המהומה סביב בני,״ ממשיך משה מעטוף, „שינה הרב בוגאץ׳ את דעתו והיה מוכן לקבל את אהרון. לחצו עליו כנראה מלמעלה. הוא הסביר, כי לא רצה לקבל את אהרון מפני שפחד שיתקלקל.

„הוא אמר להם, שהבן שלי דתי מאוד, ובישיבת נחלים הערכים שלו ילכו לאיבוד. הוא אמר גם, שכל הפתק הזה הוא אי־הבנה מצידי. כאילו אני לא יודע לקרוא ולא מבין עברית.

„יכולתי להכניס את הילד שלי לנחלים אחרי התנצלות של הרב, אבל החלטתי שלא. הבן שלי לא ילמד בבית־ספר אנ־טישמי.״

הרב בוגאץ׳ ראש ישיבת־נחלים, ש־נשאל על המיקרה, סירב להרבות דברים.

„הכל אי־הבנה גדולה ואין לי מה להו־סיף על זה,״ סיכם כבוד הרב.

בוגאץ׳ גילה אדיבות רבה בהציעו כוס מיים קרים לכתב העולם־הזה, שבא לקבל את תגובתו. אך כשהושיט את הכוס והב־חין כי הכתב המזיע גומע אותה בבליעה אחת, בלי שום ברכה, הוסיף בהסתייגות: „אני מקווה שאתה בכלל יהודי.״

הורוס קופ

הדאגות הקטנות שלך מבלבלות את אורח החיים הסדיר שניהלת עד כה. השתחררות מ־בעיות אלו תועיל יותר ממה שהינך מאמין. התהוללות יתר היא אחת הסיבות לחוסר שיווי משקל־נפשי. מנו־חה במשך השבוע ופעי־לות תרבותית כגון קריאה, קונצרטים או תיאטרון, יחזי־רוך למצב נורמלי. בנסיבות בלתי צפויות אתה עשוי להיאלץ לצאת למסע קטן, הצטייד בכל הדרוש. אל תעמדי במבוכה כשיציעו לך הצעה מפתה שאת מצפה לה.

* * *

השיגרה שוב אינה מאפשרת לך להתפתח, בכיוונים שתיכננת. אם כן — נסה לנצל בתחום הבילוי מה שאינך יכול למצות בתחום העיסקי. פגישה עם אשה בהיר־רת־שיער תפתח בפניך פרק חדש ורומאנטי. בת־שור: אל תתני לו לנצל את היסוסייך, ואל תשקעי בשיגרה הבלתי־ברוכה של הימים שחלפו ולא צריכים לשוב. מסעות בימים אלה הם בלתי רצויים. היי פעל־תנית. אל תלבשי שמלות רעשניות.

* * *

אם אתה אדם יוצר, תצטרך לרסן השבוע את יצריך, כדי להביא לסיום מוצלח של עבו־דה מסויימת. אתה מג־זים בטיפוח ביתך על חשבון עבודה אמנותית שהינך מצפה לה זמן רב והעשוייה להביא לך מחמאות. התלבטו־יות יתר במצב הרומנ־טי שאתה שרוי בו עכשיו עלולות להביאך לדיכאון נפשי. עליך להיענות לאהבה ש־מציעים לך עכשיו. אל תחמיצי הזדמנות שלא תחזור לך שנית. הגיע הזמן לדאוג לעונה הבאה. אל תגזימי בשהייה בים.

* * *

יום ה׳ יאפשר לך לקבל את ההחלטה, עליה השקעת כל־כך הרבה זמן וכוח. אבל מוטב שתז־דרז. אם לא תגיע לכלל ביצוע עד ליום ה׳ ש־בסוף השבוע — אתה תפסיד את כל מה ש־יכולת להרוויח. פגישה עם אדם בהיר־שיער מפחידה אותך. בצדק. עזבי שטויות והתרכזי בעניינים קלילים.

* * *

אם הסתבכת בבעיות משפחתיות, לביאה, לא תמצאי את הפי־תרון לצרות, השבוע. להיפך: עד ליום א׳ ב־תחילת השבוע תיכנסי יותר ויותר עמוק ל־התחייבויות ולסידו־רים משפחתיים. מצד שני — כל מה שנוגע לאירגון עיסקי או מיקצועי עולה יפה. בת אריה — לבשי צבע בהיר ואל תגזימי באכילה.

* * *

כולנו יודעים שאתה בטוח שבכוחך לפתור את בעיותיהם של כל אלה הפונים אליך. אבל השבוע — בחייך, אל תיתן עצות. אתה עשוי לסבך אחרים מתוך זה שאתה חושב שכולם בנויים כמוך. התנאים אינם שווים לכל אחד, וזה נתון שעלול לסבך אותך, בייחוד כאשר אתה אינך רואה את נקודות הזולת. בייחוד אתה עשוי לגרום לשיברון־לב לבת דגים, ולבת טלה, וגם לבן אריה. אל תתן לעצמך להתפרץ ביום ג׳.

לבת מאזניים יהיה זה שבוע נפלא, שפע של בילויים, הצלחות חב־רתיות ואפילו מזל בהי־מורים. המרי בעיקר על קלף לב. אפשרויות כל־כליות חדשות מתגלות לעיניך. לא כדאי לך לפנות לידידין, בייחוד לא בכתב ולא ביום רביעי. הם יסרבו — ולאו־דווקא באדיבות. היזהרי מעלייה במשקל.

* * *

יוקרתך עלולה לעמוד השבוע בסכנה, בגלל כישלון אישי ש־מקורו באי־הבנה. השת־דל להיות סובלני יו־תר כלפי אחרים, והי־מנע מהטחת עלבונות גם אם אתה משוכנע שנעשה לך עוול. בעי־קר רסן את רגשותיך בבית, וגלה נכונות לס־לוח לקרובי משפחתך על מישגים קטנים. עצבנות רק תזיק לך.

* * *

אם אינך יודע מה להגיד — מוטב שתש־תוק, השבוע. יום ו׳ וכן יום שבת ה־באים מזמנים לך פגי־שות גורליות, בהן יהיה תלוי הרבה הדיסקר־טיות שלך וביכולתך להתבונן בנעשה, לעו־מק. פגישה חסרת חשי־בות עם נערה אלמונית תפיג מעט מן הכאב האמיתי. היכון לפרידה ארוכה, מייגעת וקורעת־לב, שסופה אור גדול.

* * *

בת גדי — בני המין חחזק נמשכים אלייך ומקדישים לך את מלוא תשומת־הלב, מאחר שהסכס־אפיל שלך מתחזק בימים אלה במידה רבה. כאשר תשתחררי משי־כרון הצלחה, טוב תע־שי אם תתחילי להר־הר איך לנצל את ה־התפתחות החדשה ל־שיפור עתידך, והעי־קר — אל תזניחי ב־שום אופן ידידים ותי־קים או מחזרים; הקדישי להם הרבה תשומת־לב וחביבות. בן גדי — היזהר השבוע מסיכונים, בייחוד בשטח העיסקי.

* * *

עננים סוערים יכסו לקראת סוף השבוע את חיי האהבה שלך. אם אתה נשוי — תפ־רוץ מריבה סוערת בינך לבין אשתך. אם יש לך חברה — תיפרדו. גם את, בת דלי, לא תלקקי דבש השבוע. את תיפר־די לזמן ארוך מאדם ה־קרוב מאוד אלייך. שתייתך המופרזת תר־חיק מעליך ידידים.

* * *

בת דגים — אל תחששי להיענות להז־מנה מפתה של מכר חדש, גם אם נדמה לך שהוא מבקש להפי־לך בפח. כל עוד את משוכנעת כי רצונו הוא גם רצונך, אין כל סי־בה שלא תלכי לקראתו יותר ממחצית הדרך. התמכרי כמיטב יכול־תך למיצוי כל ההנאות שתתאפשרנה בקרוב.

מדע

רפואה

גלולה נגד הומוסקסואליזם

האם קרוב היום בו יוכלו חד־מיניים, הרוצים בכך, לפתור את בעייתם בעזרת טיפול הורמונאלי?

לנוכח טענתם של רבים מהפסיכולוגים כי סטיות מיניות, כהומוסכסואליזם ולסב־יות, נובעים בעיקר מפגמים נפשיים, שתולדתם בשנות הינקות, רבות כיום ה־הוכחות, כי ביסודן של סטיות אלה מונחות הפרעות באיזון ההורמונאלי שבגופו של האדם.

מערכת־המין בגוף האדם מווסתת על־ידי הורמונים אחדים שנמצאים בשיווי מישקל דק ועדין אלה עם אלה. כל שינוי או הפרעה במאזן עלולים לגרום להפרעות חמורות בתיפקוד המיני.

סימנים חיצוניים לעירעור המאזן הם: הופעת שיער, שפם וזקן אצל נשים ונשי־רת שיער ותפיחת שדיים ושינויי קול אצל גברים.

תחילתו של המחקר בתופעות שחלו אצל חולים שקיבלו הורמונים או תרופות דמויות הורמוני־מין, לצורך טיפול בסוגים שונים של סרטן.

הטיפול גרר בעקבותיו שינויים חיצוניים ניכרים, ולעתים שינויים בהתנהגותו המי־נית של המטופל.

סיכון האיזון. סטיות אלה בעת הטי־פול, העלו את ההשערה כי גם סטיות תורשתיות מקורן בחוסר איזון הורמונאלי מלידה. מחקר שנערך בידי צוות חוקרים מסקוטלאנד, גילה את נכונותה של ה־השערה.

הצוות בדק הפרשות של הורמוני־מין בשתן של הומוסכסואלים ולסביות לעומת הפרשותיהם של גברים ונשים בעלי נטיות מקובלות.

התוצאות הראו כי קיים שוני ניכר בין כמויות הטסטוסטרון (הורמון־המין הזכרי) והאואסטרון (הורמון־המין הנשי) בין הומו־סכסואלים להטרוסכסואלים •.

אצל הנשים, לדוגמה, נתגלה כי הלסב־יות הפרישו מידה גבוהה יותר של הורמון זכרי מאשר הנשים האחרות.

עם כל זאת, עדיין קשה לומר כי נמצ־אה הרפואה להומוסכסואליזם. האיזון ה־הורמונאלי בגוף האדם, הוא עדין כל כך, עד כי כל סטייה מלאכותית ממנו עלולה לגרום לתוצאות מסוכנות בהרבה מסטיית־מין.

לעתים אפילו מוות.

• קבוצת בעלי הנטיות המקובלות.

תחבורה

מכונית או מטוס?

רכב מירוץ חדיש בעל צורה מהפכנית ויעילות גבוהה, עומד לעלות על המסלולים.

אחד ממרוצי המכונית החשובים בעולם נערך מדי שנה באינדיאנאפוליס, שבארצות־הברית. אם יושלם עד אז תיכנונה וביצועה של הוייסרוי, יארח המרוץ את אחת המכוניות המהפכניות ביותר שנוצרו עד כה בעולם.

למכונית שתי כנפיים אחוריות המוטות ב־45 מעלות, ככנפי מטוס קרב סילוני,

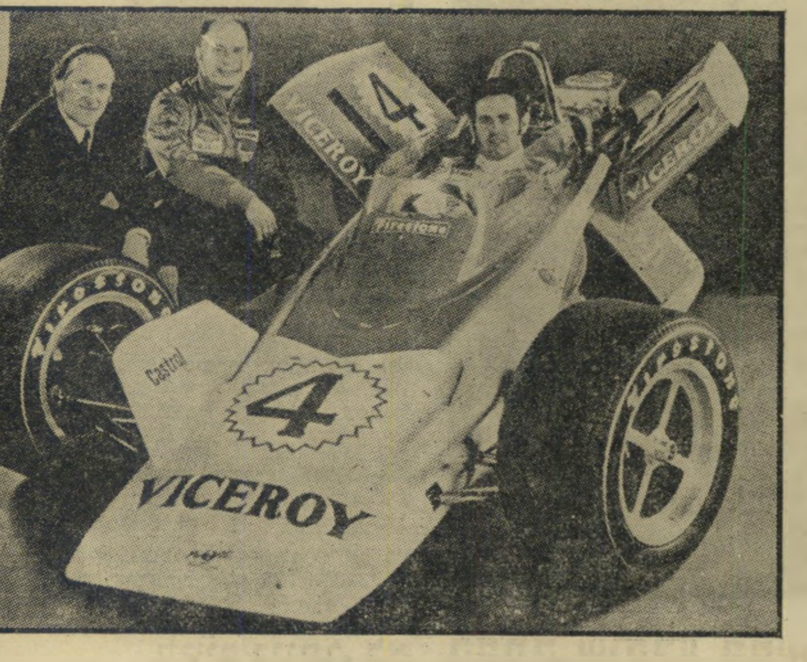

מרוצית העתיד
הניצחון השלישי והקובע

ושתי כנפיים קדמיות דומות. להבדיל מ־שימושן במטוס, אין לכנפיים כאן תפקיד של עילוי. הן משמשות כאזורים בעלי התנגדות אווירודינמית נמוכה.

בשתי הכנפיים האחוריות נמצאים מצנ־ני־השמן של המנוע, מתחתם בתוך גוף המכונית נמצאים מצנני־המים. המתכננים קבעו את מצנני־המים דווקא שם, משום שכך לדבריהם יישטפו המצננים כל הזמן בזרם אוויר נקי.

900 כוח־סוס. מערכת התלייה של הגלגלים תוכננה כך, שתיכנס אף היא לתוך הכנפיים הקדמיות — בכך תימנע תוספת חיכוך באוויר, במהירויות נסיעה גבוהות.

מיבנה המכונית צר מאוד וחסר בליטות מיותרות. החלקים תוכננו כך, שיהיו בלתי תלויים במידת האפשר אחד בשני, והחי־בורים ביניהם הם פשוטים וקלים מאוד לביצוע.

כל הפרטים הללו נועדו לתת למכונית יציבות ומהירות גבוהה יותר במרוצים, שהמהירות הממוצעת בהם היא 300 קילו־מטר לשעה.

מישקל המכונית החדשה הוא 607 קילו־גראם — המישקל הנמוך ביותר למכונית מסוג זה. היא גומעת את המסלול בעזרת מנוע אופנהאוזר, בעל למעלה מ־900 כו־חות־סוס.

נהגה של מכונית העתיד הוא אל אונסר. אם המכונית תממש את התקוות שתולים בה, יזכה אל אונסר בכבוד רב.

הוא יהיה הנהג הראשון שיזכה במירוץ אינדיאנאפוליס־500 (זה שם התחרות) ב־פעם השלישית ברציפות.

לאונסר יש כבר שני נצחונות מן ה־שנתיים האחרונות.

קולנוע

בעולם

סרטים

בחיוג ישיר

בשורה חדשה לבעלי בתי־הקולנוע, שאינה עשויה להביא להם הרבה נחת: אם לא די בכל הצרות שהיו להם עד עתה עם הטלוויזיה, עם הבירייונות, ועם המיסים, הנה בא עכשיו שיכלול נוסף שירחיק צופים מאולמותיהם.

החידוש שהונהג לאחרונה בכמה מלונות באמריקה הוא פשוט. האורח העייף, ש־הגיע למלון, לובש פיג׳אמה ונעלי בית ואין לו חשק לצאת מן החדר. הוא מרים את שפופרת הטלפון, מחייג מיספר ומיד מופיע על מסך הטלוויזיה סרט לפי בחי־רתו, מתוך מבחר שכרגע, מורכב מ־10 סרטים. וכדי שלא תחשבו כי המדובר בעתיקות שערכם מפוקפק, הרי שבין ה־סרטים המוצעים בימים אלה בחיוג הישיר, נמצאים גם שדה תעופה, ג׳ו, מיסטי וריו לובו.

אילו היה הדבר קורה בישראל, ודאי היתה פורצת שביתת בתי־קולנוע למחרת היום.

קולנוע

כמיטרד ציבורי

אזרח ניו־אורלינס בשם לורנצו בורנ־שטיין הגיש תביעה משפטית נגד צוות ההסרטה של הסרט ירח הדבש הרצחני ודרש שיחייבו את הצוות להסתלק מן הרחוב בו יש למר בורנשטיין חנות ל־חפצי אמנות, ומעליה הוא מתגורר.

„לא בלבד שהם עובדים בשעות בלתי־אנושיות ומטרידים את מנוחתי, מעירים את הרחוב בזרקורים באמצע הלילה, צוע־קים בקול רם, מפריעים לתנועה ובכך מורידים את מספר הלקוחות הבאים ל־חנות, אלא שחוצפתם עברה כבר כל גבול!” מתלונן האזרח.

יום אחד, כאשר ישב מר בורנשטיין בניחותא על מירפסתו ונהנה מן החיים, בא מנהל הצילומים של אותו הסרט ודרש ממנו להסתלק מן המירפסת, מאחר והם עומדים לצלם, ודמות של אדם יושב על מירפסת מפריעה למה שכתוב בתסריט.

זה מה ששבר את גב הגמל, ועתה מתבקש בית־המשפט לשלם לחוצפנים כגמולם.

תדריך

תל־אביב

★★★★ **הסנדק** (חן ואלנבי, ארצות־הברית): פרנסיס פורד קופולה הפתיע את העולם במה שעלול להיות רב־המכר של כל הזמנים, כשאימץ את רב־המכר הסיפרותי (מריו פוצו) בצורה המוצלחת ביותר שאפשר להעלות על הדעת. מארלון ברנדו בתפקיד הדון ואל פאצ׳ינו בתפ־קיד הדון היורש, משכנעים כי אכן אנשי המאפייה הם אנשים סימפטיים, רציניים ובעלי אישיות מושלמת. לכן, הסרט מיק־צועי אבל מסוכן.

★★★★ **יום א׳ הארור** (סטודיו, אנגליה): הבמאי ג׳ון שלזינגר מגיש אחד התיאורים הרגישים והמרגשים ביותר שידע הקולנוע, לבדידותם של אנשים אשר ב־חפשם אחרי שלימות נאלצים להסתפק ב־סירורים ואפילו בלא כלום. מישחק נפלא של גלנדה ג׳קסון ופיטר פינץ׳.

★★★ **מה נישמע דוק?** (פאר, ארצות־הברית): הבמאי הצעיר פיטר בוגדא־נוביץ׳ מראה את בקיאותו בכל תכסיסי הקולנוע ובבדיחות הישנות והטובות, מצ־ליח להצחיק שוב ושוב, ועוד איך!

ירושלים

★★★★ **דקאמרון** (הבירה, איטליה): מה יש עוד להוסיף, אחד מהסרטים ה־מצויינים של השנה.

חיפה

★★★ **הגן של פינצ׳י קונטיני** (ירון, איטליה): עיבוד רגשני לסיפרו של באסאני על פלישת השואה הנאצית ל־אצולה היהודית באיטליה.

המקורות של פליני

הליצנים (תכלת, תל־אביב, איטליה) — פדריקו פליני היה מאוהב מאז ומתמיד בקירקס ובליצניו. ג׳לסומינה מ„לה סטראדה”, או סצינת הסיום מתוך „שמונה וחצי” אינו אלא שתיים מן העדויות הבולטות לכך. לכן, טבעי ומובן שיעשה סרט המוקדש כולו לאמנותם של ליצני הקירקס.

מסע זה של פליני אל מקורות השראתו הקירקסיים, מוגש בצורת סרט תעודי עם נימה אוטוביוגראפית. הוא מורכב מפגישות עם ליצנים מתקופת הזוהר של הקירקס, עם מומחים המסבירים את גדולתם, עם זיכרונות מימים עברו, ועם ליצנים צעירים יותר המשחזרים את הצלחותיהם של הוותיקים. כל זאת, תוך כדי השתלבותו של פליני בתוך הראיונות ובתוך ניהול הסרט, ותיזכורות תכופות לכך שהקהל עד בעצם לצילומי סרט.

גדולתו של פליני היא בכך שאפילו במיסגרת זו, של סרט תעודי, הוא מצליח לשמור על כל תכונותיו האופייניות. אהבת האדם קורנת מכל סצינה, פני הליצנים מצולמים ברגישות הקרובה לפאתוס, געגועי העבר ופלאי אמנות שרבים טוענים כי עבר זמנה, מונצחים בחיבה. מבטו של הבמאי המתבונן כביכול בעצמו בשעת עבודה, מבודח כתמיד, ומעל לכל הסיגנון החזותי שלו העשיר, המדהים והמבריק לא פחות מאשר ב„סטיריקון”.

אמנם אלה שהקירקס לא היווה חלק בלתי נפרד מחוויות הילדות שלהם, ירגישו את עצמם זרים במיקצת בסרט זה, ואילו אחרים ירגזו, ובצדק, על שלארץ הגיע דווקא ההעתק הדובר אנגלית של הסרט. אבל בסך־הכל, אין זה צריך למנוע מאיש שאוהב באמת קולנוע, את ההנאה מסרט זה.

פליני (במרכז): אהבת הליצן

רכילות ואופנה

מרי, מלכת הסקוטים (גת, תל־אביב, אנגליה) — את ההתנגשות בין מרי, מלכת הסקוטים לאליזבת, מלכת האנגלים, כפי שבאה לידי ביטוי בחצי השני של המאה ה־17 באנגליה, אפשר לתאר בכמה וכמה צורות. אפשר להדגיש בה את השכלתנות המתמודדת עם הרגשנות, את הקאתוליות מול הכנסייה האנגליקאנית, או את הנשים הסגורות בתוך מוסכמות המכתיבות להם לא פעם התנהגות שאינה לרוחן.

ואפשר גם, כפי שעושה זאת הבמאי צ׳ארלז („אן של אלף הימים”) ז׳ארוט, להציג את הכל מנקודת המבט של רכילות מלכותית, עם דגש על בעיות של חדר מיטות, משטמות קטנות, עם קצת אינפורמציה אמיתית וקצת דמיונית (מרבית ההיסטוריונים מסכימים ששתי המלכות לא נפגשו מעולם זו עם זו, כאן הן נפגשות פעמיים). התוצאה, במקרה כזה, הוא מחזה ראווה שהעיקר בו הוא האופנה המרשימה של שמלות החצר, הנופים המרהיבים של סקוטלנד, וכמה הברקות של שתי השחקניות הראשיות, ואנסה רדגרייב בדמות מרי, וגלנדה ג׳קסון כאליזבת.

סידרה של שחקני אופי מוכשרים כטרבור הווארד (ססיל, יועצה של אליזבט), דניאל מאסי (מאהבה של אליזבת, דאדלי), יאן הולם (ריצ׳יו, שליח האפיפיור), נייג׳ל דייבנפורט (בותוול, נאמנה של מרי) או תימותי דאלטון (בעלה הרכרוכי והפחדן של מלכת הסקוטים), זוכים כל אחד לסצינה אחת או שתיים של הפגנת אישיותם, אבל אינם זוכים להזדמנות רצינית כלשהי להעמיק בדמויותיהם. אפילו הדיאלוגים של ג׳ון הייל, שהיו מצוחצחים מאוד ב„אן”, איבדו מברקם, כאשר עברו לידי בתס של הנרי ובולין, ובני תקופתה.

יתכן שהצילומים הנאים של קריסטופר צ׳אליס והשמלות שתיכננה לסרט מרגרט פורסט יספקו את דרישת הצופות, ומאחר והן המחליטות בדרך־כלל לאיזה סרט הולכים, הרי שלפחות מבחינה מסחרית נראית מרי סטיוארט פוטוגנית בהחלט.

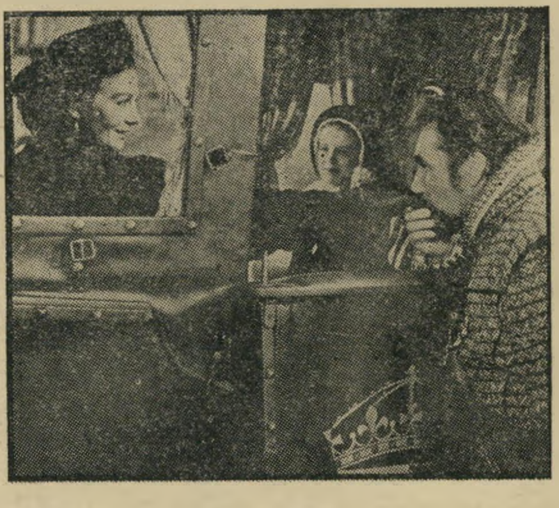

בעיות מיטה היסטוריות

תעשיית רובוטים

טירונים (תל־אביב, תל־אביב, ארצות־הברית) — מי שהחליט לכתוב על מודעות הפירסומת של סרט זה, כי מדובר בקומדיה ניחן כנראה בחוש הומור מיוחד במינו. אחרת, קשה להבין מה בדיוק הצחיק אותו בסיפור מחאה זה המתאר כיצד שובר הצבא האמריקאי את טירוניו ומנסה להפוך אותם למכונות חסרות בינה.

זהו מעשה בטירון ארוך שיער ונעים הליכות, אדריאן שמו, אשר מגיע לגיל גיוס, ומובל יחד עם כל שאר הטירונים לבסיס ההדרכה של חיל המארינס. כאן מתלבש עליו, ועל כל חבריו, המימסד הצבאי המנסה לשלול ממנו את מיכלול זכויותיו הפרטיות, לדכא את אישיותו ולהפוך אותו לרובוט ממושמע. אדריאן מקבל בהשלמה את המשמעת החדשה, מוותר ללא הגה על מחלפות השיער, צועד בסך עם כולם, מבצע כל מה שמוטל עליו, אבל על אישיותו אינו מסכים לוותר, ולהרוג את הזולת גם אינו מסכים.

כאן באה כמובן ההתנגשות הגדולה בין הצבא, המורכב בסרט זה מבהמות גסות נפש, או מסתם בירייונים חסרי בינה (פרט לסמל אחד שרוצה להבין, אבל אין איש מקשיב לקולו), לבין הפרט, וכפי שרואה זאת הסרט, אין לפרט כל סיכוי בהתמודדות מסוג זה. הפיתרון היחיד למי שאינו רוצה להיכנע, הוא התאבדות או בריחה.

אילולא היתה גישתו של הסרט כל־כך חד־צדדית, ואילו ניסו לצייר את הטיפוסים בקצת יותר גוונים מאשר בלבן ובשחור, יכול היה להיות סרט אנטי־מיליטריסטי לא רע. אבל גם כך, יש בו אות ומופת לתקופה בה אנו חיים.

חיילים במיסדר: סיפור בשחור־לבן

* „כל גבר משאיר את רישום אישיותו על מפת השולחן ועל סדין המיטה...”
* איך להכיר טיבו של גבר לפי צורת הטיפול שהוא מעניק למכוניתו?
* פסיכולוג נודע מצביע על הקשר שבין מזון למין.

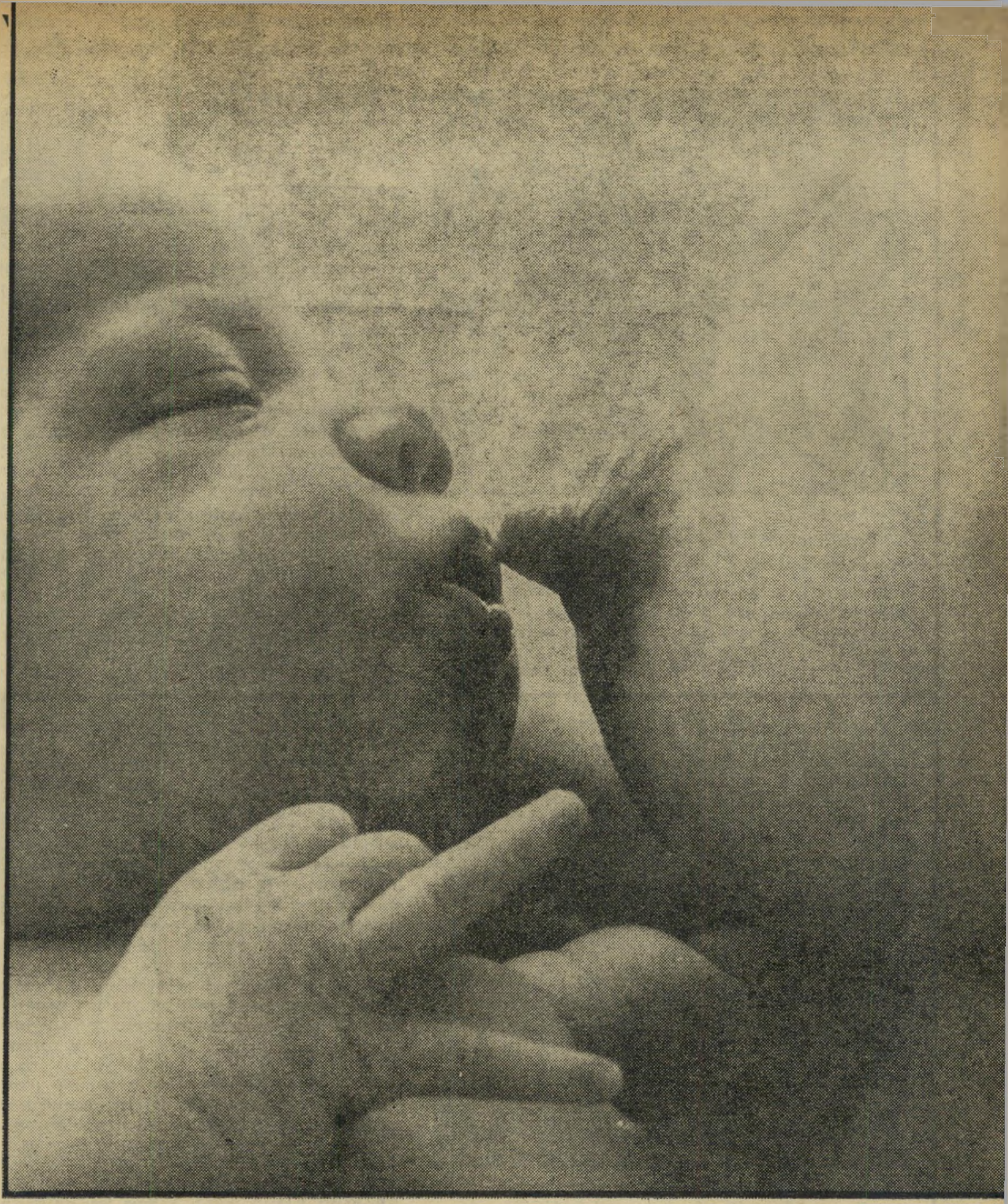

סעודה של מין

הפסיכולוג היהודי הצעיר מוושינגטון עשה זאת שוב. אחרי שספרו הראשון — כל מה שרצית לדעת על המין, אבל לא העזת לשאול — הפך לרב־המכר של ספרי ההדרכה המינית בכל הזמנים, הוכיח רובן שיש עוד הרבה דברים שרוצים לדעת על המין, שלא נכללו באותו ספר. ספרו השני, כל אשה יכולה* המיועד בעיקר לנשים ובייחוד לאלה שאיבדו את המיניות שלהן באחד משלבי התפתחותן, עוסק יותר בפסיכולוגיה של חיי המין מאשר בפיזיולוגיה שלהם. גם בתחום זה, מגלה הד״ר רובן את הייחוד שלו: התנערות ממוסכמות, ניפוץ דיעות קדומות, מילחמה בצביעות, וסיגנון הומוריסטי מיוחד במינו, ההופך גם ניתוח של בעייה מציקה לשעשוע. להלן קטעים מסיפרו החדש של רובן העוסקים בעיקר בקשר שבין המיניות ומנהגי האכילה. בתיאבון.

* כל אשה יכולה, מאת ד״ר דוד רובן, בהוצאת „בוסתן”, 328 עמוד.

איך להכיר אישיות של גבר לפי מנהגי האכילה שלו ליד השולחן?

שתיים הן הפונקציות האנושיות המצייתות רק למחצה לפיקוח המודע: האכילה והעיסוק המיני. לא חשוב עד כמה יתאמץ, תמיד יתקשה הגבר הממוצע להסתיר את מגרעותיו (ובאותה מידה את יתרונותיו) כשהוא משביע את רעבון קיבתו או את ייצרו המיני. ניתן לומר שהגבר משאיר את רישום אישיותו על מפת השולחן ועל סדין המיטה.

כהוכחה לשליטה הדלה להפליא של בני־האדם על התנהגותם במישורים אלה די אם תציצי לרגע סביבך במסעדה הקרובה; התבונני באלה הסועדים בגפם וממהרים באכילתם. הם גחונים כמו סימני־שאלה מעל צלחותיהם, דוחסים את המזון לתוך בית־הבליעה ומדי כמה שניות נושאים אינסטינקטיבית את עיניהם וסוקרים את האופק סביבם... למירב הצחוק — רק מעטים מכירים בקיומה של צורת התנהגות זו, ורובם ככולם יכחישו את הדבר עם תעירי להם על כך. אפילו חוקרי התנהגות האדם מתקשים להסביר את התופעה, הגם שהיא באה, אולי, כמורשת עתיקה מימי הג׳ונגלים והמערות; בזמנים ההם נאלץ האדם הקדום לפקוח עין ולעמוד על המשמר גם — ובעיקר! — בשעת אכילתו, כדי שלא יותקף על־ידי טורפים אחרים בעודו גוהר לחסל את שללו.

אם תרצי לאמוד כיאות את טיבו של המחזר החדש שלך, ארגני את הדברים כך שיזמין אותך לסעוד עימו. ערב אחד של הסתכלות שנונה שווה בערכו שלושה ירחים של ליטוף ידיים הדדי באפלולית בית־הקולנוע. מרגע שהתיישבתם אל השולחן מתחילה העבודה הממשית. שאלי אותו מה הוא מציע לך להזמין, והאזיני יפה־יפה. בשלב זה יש כמה תשובות אפשריות, כל אחת עם התירגום האמיתי שלה:

„הזמיני לך כל מה שתרצי. תבחרי לפי טעמך.” (אני רוצה לבלות הערב בנעימים ולא איכפת לי כמה זה יעלה).

„מדוע לא תזמיני את השניצל הווינאי, או אולי סרטן ואחריו אומצה?” (את נחשבת בעיני יותר מכל ממון).

„אה, אינני יודע, אולי נשאל את המלצרית?” (תראי, ילדים קטנים כמוני אינם מבינים מאומה. מוטב לשאול את פי אמא).

„אומרים לי שהתרנגולת הצלויה שלהם טובה מאוד.” (אומרים לי שהתרנגולת הצלויה שלהם היא המנה הכי זולה כאן).

„אני מזמין רק ביציה וסלט,” (הבאתי אותך למסעדה היקרה הזו רק כדי לעשות רושם. אל תשבי לזלול לי כאן...).

בעוד הארוחה נמשכת ממנה למנה, חייבת הבחורה הנבונה לפקוח עיניים — עליך לדעת על כך אם הוא מזמין משהו מעין: „אה, הייתי רוצה רק סרדינים למנה הראשונה — אבל רק אם הם נקיים מקשקשים ועצמות — יש לי אלרגיה לעצמות ולקשקשי דגים.”

שערי לך את החיים במחיצתו: כפופה כל חייך וטורחת לנקות סרדינים מקשקשים ומעצמות, בעוד בחיר־ליבך ניצב מעלייך ומקיש ברגלו בקוצר־רוח.

גם נושא בחירת התבשילים חשוב וראוי לתשומת־ליבך. בן־הזוג הנוח ביותר הוא זה שאינו בררן וחטטן בענייני מזון; לא מדובר באותו אומלל המוכן לחיות עד יומו האחרון על רסק תפודים וצלי־שהוצא־זה־עתה־מהקופסא. זה לא יהיה הבעל האידיאלי שלך. מוטב לך לחפש אחר הגבר שגישתו לנושא האכילה נבונה, פשוטה ובריאה. הדבר מעיד על מידה ניכרת של שיווי־מישקל נפשי, ומה שחשוב יותר: חזקה עליו שגישתו לנושא המין תהיה אף היא נבונה, פשוטה ובריאה.

מה הצד השווה בין גישה בריאה לאוכל וגישה בריאה למין?

מאחר שהאכילה והמיניות הם דחפים פרימיטיביים ביסודם, מתבקשת המסקנה הפשוטה מאליה:

האיש מתייחס אל שני דחפים אלה באותה גישה עצמה. הבחור המתעקש לקבל מידי המלצרית פטריות מיובאות מהמזרח־הרחוק וממולאות שבלולים צרפתיים לארוחת־הערב, עשוי להציג תביעות מתוחכמות ומוזרות עד למאוד בשעה מאוחרת יותר, במיטה.

האחר, המוכן להסתפק בשימורי ספאגטי לארוחתו — אדיש למה שהוא או זולתו אוכלים, ויהיה בוודאי אדיש גם בנסיבות האחרות — בלא שייטרד לחשוב על מה שאת או אפילו הוא עצמו מרגישים.

המחזר העומד בעקשנות על כך שהיין המוגש לכם לשולחן יהיה מצונן בדיוק בחמישים ושבע מעלות פארנ־הייט, שחום המרק לא יעלה על מאה ותשע מעלות וכן הלאה וכן הלאה — מבלה לבטח את לילותיו בריצה על־פני הבית, כשהוא סוגר או פותח חלונות, במקום לבצע משהו הרבה יותר חיוני שהיה עליו להשלים.

האם מיבחנים אלה לגבר אינם מוגזמים, באמת?

אדרבא, אמהות, מורים, אחיות־רחמניות ופסי־כיאטרים, כבר למדו לפני שנים הרבה שאלה הנו־חים ביותר לשבוע־רצון, מתנהגים באורח מציאותי לא רק ליד השולחן, אלא גם בכל יתר שטחי החיים. עם הללו קל ונעים לבלות גם אחרי הסעודה.

נושא אחר שכדאי לך לעקוב אחריו הוא — מנהגי השולחן של הבחור. גם במישור זה כל הגזמה, לטוב או לרע, מהווה אור אדום לגביך, ואם לא תשימי לב לכך בארוחה הראשונה איתו, תיאלצי לחוש בדבר שלוש פעמים ביום, אחרי שתינשאי לו. קינוח האצבעות וכלי הסכו"ם במפת השולחן, אכילה בפה פעור, וחיטוט בשיניים — כל אלה הם סימנים והבטחות לתופעות הרבה יותר גסות שהברנש שומר למענך.

מה הם האותות האחרים שבאמצעותם מגלה הגבר את תכונותיו?

המכונית שלו אומרת לך משהו: לאו דווקא הדגם והמחיר, אלא — המראה החיצוני של כלי הרכב והצורה שהוא נוהג בה.

מכונית מאובקת, מוזנחת ומרופטת, מרמזת על אופי אדיש ומרושל. צמיגים אכולים עד גמירה ובלמים בלתי יעילים מוכיחים אף הם על חוסר אחריות וזילזול באמ־צעי הבטיחות המינימאליים. אולם דרך נהיגתו חשובה יותר מכל.

האדם חולש על העוצמה הרבה ביותר בחייו כשהוא מתניע מכונית שמשקלה כמעט שתי טונות, מופעלת בשלושים וארבעה כוחות סוס, ועושה מאה קילומטר בשעה על־פני כביש הדחוס כלי־רכב. הצורה בה הוא מקפיד, או מזלזל, בשימוש בעוצמה זו עשויה להראות על הדרך בה ינהג באשתו.

הטיפוס המקיים דו־קרב גידופים עם כל הנהגים האחרים בכביש, מעניק לבחורה היושבת לידו דוגמה למה שצפוי לה כשתהיה לו לאשה. הנוהגים בפראות בלתי מרוסנת לא ידעו, כנראה, די תלאות בחייהם, והם מבקשים לעצמם סכנות מוות מסמרות שיער, ומהווים מועמדים גרועים ביותר לקשר־נישואין ממושך.

הבחור המעניק למכונית שלו טיפול קפדני ומסור עד כדי פאטישיזם, קונה לה צעצוע חדש מדי שבוע ומוכן לשפוך דם על כל פגיעה ביופייה — סוגד, אל הנכון, לאלילה שאיננה אשה. בחורה ממוצעת לא תוכל להת־חרות במנוע חדיש כזה, עם ארבעה מפלטים.

המתעקש לנהוג כשהוא שתוי, או הברנש האוסף דו"חות תנועה כאסוף בולים — שניהם טיפוסים ילדו־תיים שלא התבגרו כיאות. אולי הם משעשעים כמחז־רים — אבל איזו אשה רוצה לבלות את חייה בריצות ליליות לתחנות המישטרה על־מנת לשחרר את בעלה בערבות?

איזה אותות חיוביים ניתן לגלות בסוגייה זו?

המכונית איננה אמת קדושה, יופי או צדק. כמו־כן איננה חללית, כלי־נשק או מיבצר להס־תגר בו מפני העולם החיצון והאכזרי. זוהי תיבת־מתכת מורכבת על גלגלים שנועדה למטרה אחת: להעביר בני־אדם ממקום למקום בייתר מהירות, ואנו מקווים באותה מידה של בטיחות — מכפי שהם עשויים לעבור ברגל. הגבר המבין את כל אלה ומתייחס אל המכונית שלו כך — הוא האיש שלא יגרום לבת־זוגו בעיות מיותרות.

עוד נקודה אחת בנושא המכונית: פרט לבית־מגו־רים, המכונית היא הרכישה הגדולה ביותר שאדם ממו־צע עשוי להשקיע בה ממון רב. לאור זאת — מכו־ניתו של הגבר מעידה עליו באיזו מידת־תבונה הוא נוהג בממונו. זהו סוג האינפורמציה שבחורה צריכה לבקש לה, כדי להכיר את טיבו.

האם השפעת המזון על הגבר רבה כל־כך?

המזון נחשב כאחד האמצעים היעילים ביותר לשליטה בהתנהגות האנושית. ככל שתנאי ההזנה מתקרבים במהותם לחוויות־התזונה הראשונות בחייו — כן תגדל תלותו של האיש הנכנע לדחפיו האמוציונאליים העמוקים. האשה המבקשת להיעשות חיונית לגביו — יכולה להתיר את כל הבלמים ולהסתייע בנשק האחרון — חלב.

מה המיוחד בחלב?

בפשטות: מהרגע הראשון שלו עלי אדמות מופיע החלב כעסיס החיים הראשוני והחשוב מכל. בין אם הוא יונק אותו משדי אמו, מהפרה או מהעז — החלב מותיר רישום עז ועמוק־מכל על מוחו של הייצור האנושי. לפי התפישה התת־הכרתית של מושג החלב, הריהו היסוד המזין וההכרחי, המשולב באהבה.

כשנתנה האם את שדיה לתינוק (או את הבקבוק) העניקה לו אגב כך את תחושת אהבתה. העולם הבלתי מודע של האדם נשלט כולו בסמל החלב. זיקה זו מו־סבת לאחר־מכן, למשקאות בחלב, גלידות בקצפת, מש־קאות קלים למיניהם, בירה ויין. כל אלה מוסיפים לקיים ולהחיות את נושא חלב־האם מעשה יום ביומו.

הגבר שקומתו מטר ושמונים ומשקלו תשעים קילוג־ראמים, זה הלוגם להנאתו קאפוצ׳ינו או ספל קפה־

(המשך בעמוד 34)

ד"ר דייוויד רובן

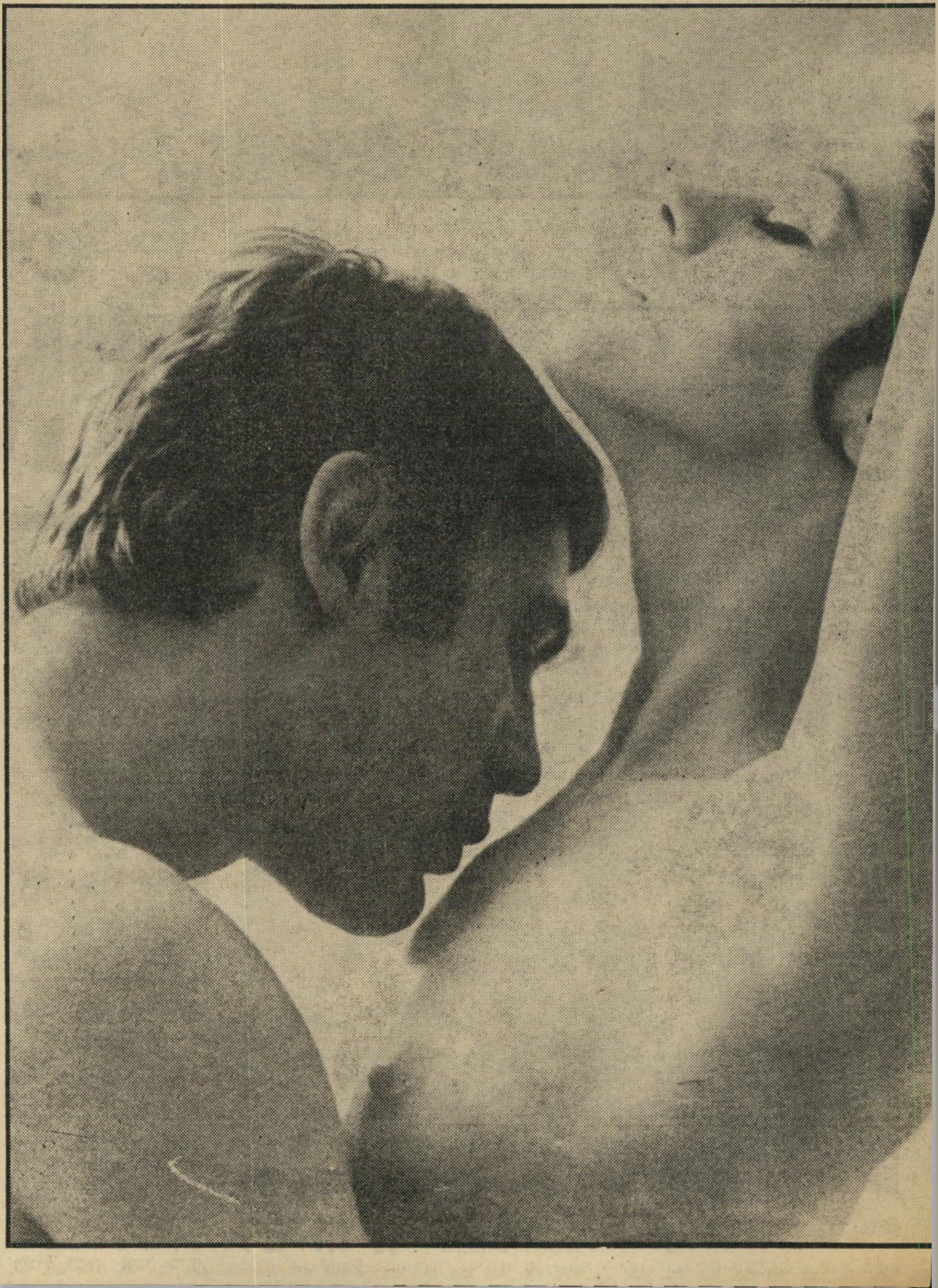

האם קיים מיתקן כזה גם בישראל?

בית ספר לששואים

בול מהצד במצב הרחוק מלהיות נוח, קולע הסוכן למטרת־הדמות שלפניו. הסוכן חייב לקלוע לאיזור המסומן בדמות בלבן. האיזור הפגיע ביותר בגוף האדם. סוכנים מאומנים מכוונים ישר לראש, ופוגעים מייד ביריה הראשונה. צורת ירי זו מחייבת אחיזה איתנה של האקדח, אותה הדגים הסוכן. למטה מימין, מראה כללי של המיטווח־החשמלי.

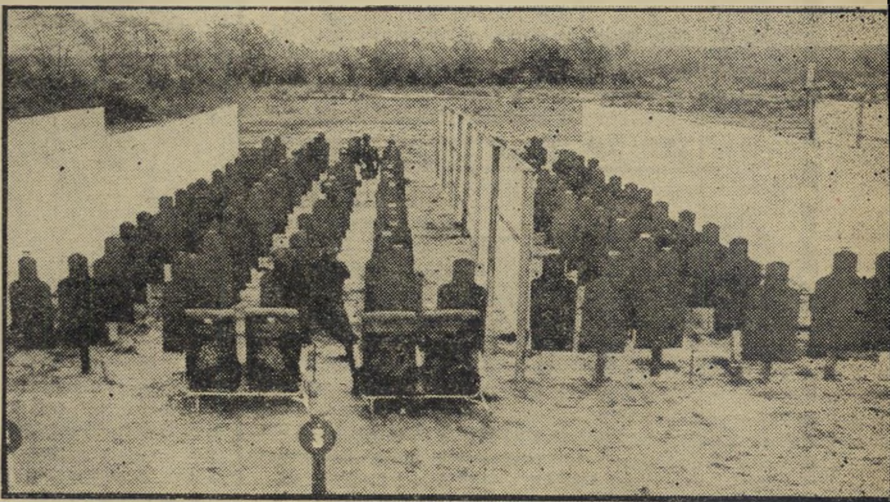

לפי הריח שוטר אמריקאי, ממישטרת נמלי־התעופה, מוליך כלב מאומן בין נוסעי המטוס. הכלב רגיש לריחם של חומרי־נפץ והוא מגלה את קיומם בהתנפלות מיידית על נושא החומר. בכלבים משתמשים טרם טיסה.

פעם, כשהיה אדם עולה למטוס, היה משתדל בראש וראשונה לתפוס מקום ליד החלון.

כיום הוא עסוק מדי בסקירת הגוף ה־אנושי שמחלק עימו את פנים המטוס.

מיהו פרצוף החוטף הקלאסי? האם זה השכן מימין, בעל המשקפיים הכהים ותיק הג׳יימס בונד האפור? או שמא זו היפהפייה המקסימה, שני מושבים מלפנים, שמתחת לשימלת המקסי שלה יכולים ל־הסתדר ברווחה כמה רימונים?

ומה בדבר קציני־הביטחון. תמיד כדאי לדעת מי הם. לשבת קרוב לאיש שבידיו נתון הגורל, אם יקרה משהו חס וחלילה. ואולי להיפך — להתרחק ממנו כמה שיו־תר. הרי משם ולשם יתחילו היריות.

אולי זה הבלונדי החסון במושב האח־רון? הוא והטיפוס השחרחר הצנום, ש־נראה זריז כל־כך, שיושב לידו?

ניחושים בדבר מחבלים פוטנציאליים מתבדים לרוב בסופה של הטיסה, כא־שר כולם מגיעים בשלום למקום חפצם. אשר לניחושים בדבר קציני־הביטחון — זה ניחוש כמעט בטוח. קשה להצביע על האיש הנכון, אך ברוב המיקרים הוא קיים.

שלא כאנשי ריגול וביון, אשר כיום,

דגמי מטוסים ומיטווחים

בעידן המחשב, רוב עבודתם מתבצעת בתנאים של סוכן נוסע כמעט, נדרשים אנשים אלה להוכיח בעת הצורך פעילות.

עליהם להיות בקיאים היטב בכל סודות קרב־המגע. למן ג'ודו דרך ג'יאו־ג'יטסו ועד לקאראטה. עליהם לשלוף במהירות שלא היתה מביישת את בילי הנער.

הם חייבים להיות צלפים מעולים, שכן בחלל של מטוס נחטף יש מקום רק לירייה אחת או שתיים. ואלה חייבות לפגוע.

דגמי מטוסים ומיטווחים

בישראל אופף מסך סודיות את אי־מוניהם ומעשיהם של הסוכנים־טסים הישראליים. מעט מאוד מכך נתגלה בפעו־לתו הנועזת והמוצלחת של מרדכי רחמים.

האמריקאים, לעומתנו, מגלים טפח מן הנעשה בבסיסי־האימונים של אנשי־הביטחון המוטסים.

בסיס האימונים המרכזי של הסוכנים האמריקאיים, נמצא בפורט־דיקס. זהו מח־נה עצום שבו הוקמו דגמים מדוייקים של כל מטוסי הנוסעים, שנמצאים בשימוש בארצות־הברית.

במיטווחים חשמליים מיוחדים, הבנויים בדיוק כפנים של מטוס, מתאמנים הסוכנים

קרב־מגע מדריך ג'יאו־ג'יטסו מלמד סוכן כיצד יש להוציא אקדח מידי חוטף, מבלי לסכן את חיי הנוסעים ואת חיי עצמו.

בקליעה למטרות דמויות אדם, המוצבות במעבר שבין שני טורי מושבים.

הסוכנים מתאמנים בקליעה מדוייקת ו־מהירה תוך כדי ישיבה, לתוך דמות הני־צבת במעבר.

בתוך מיתקנים אחרים, הנראים כ־פנים מטוס לכל דבר, מתאמנים הסוכ־נים בקרב פנים־אל־פנים, תוך שימת דגש על תרגילי הוצאת אקדח מתוקף והימומו.

הם לומדים לחלץ את האקדח מידי ה־חוטף, בצורה כזו, שאפילו אם ייפלט כדור, תישלח הירייה כלפי תיקרת המטוס ולא לעבר הנוסעים. גם הצד הפסיכולוגי אינו מוזנח. כמו עמיתיהם הצבאיים, אנשי הכומתות הירוקות *, עוברים סוכני־האוויר קורסים בפסיכולוגיה של חוטפי מטוסים.

הם לומדים כיצד יש לשוחח עם חוטף כדי למשוך את הזמן לטובת העוסקים ב־חילוץ מבחוץ. כיצד לתת לחוטף הרגשה של רגיעה והסכמה עם מעשיו, למרות הציפייה המתמשכת לקבלת תנאיו.

יש לשער שאם לא אותן שיטות, הרי דומות להן מאוד משמשות גם בישראל.

---

* יחידה נבחרת בצבא ארצות־הברית. אנשי קומנדו שנוסף לאימוני חי"ר שונים ומפרכים, עוברים קורסים מיוחדים ללוח־מה פסיכולוגית בעורף האוייב, בעיקר ל־צורך טיפול באוכלוסיית האוייב. פעילים מאוד בויאט־נאם ובדרום־אמריקה.

סעודת מין

(המשך מעמוד 33)

בחלב — מרוחק דקות מעטות בלבד, מ־בחינה אמוציונאלית, מהתינוק שמשקלו חצי תריסר קילוגראמים — המוצץ לסי־פוקו מפיטמת בקבוק־החלב.

אם תצליח האשה לקבוע לעצמה מעמד של „מספקת־החלב" שלו — הריהי הופכת, פשוטו כמשמעו, חלק בלתי נפרד מתת־ההכרה של הגבר. מה שחשוב יותר — היא אינה צריכה לחשוש פן תסולק משם על־ידי אשה מתחרה כלשהי. רגליים חטו־בות, גוף נאה, שיחה שנונה ומחמאות נשיות — כל אלה עשויים לבלבל את דעתו של גבר ממוצע, אולם לא את ליבו של זה אשר בת־זוגו מעניקה לא שפע של חלב ואהבה.

מעשית — איך מיישמת בחורה את המידע הזה?

היישום תלוי במטרה אותה היא מב־קשת להשיג. אם בדעתה להביא את הגבר האהוב עליה לכלל נישואין, עליה למהול מידה מספקת של חלב — או את סמליות החלב — לתוך היחסים ההדדיים שלהם, ולחכות לתוצאות. ספציפית הדבר מתבצע כך: בכל פעם שהם שוהים יחד עליה להציע לו חלב (או כל משקה המסמל לגבר תחליף סמלי לחלב) בצורה זו או אחרת.

מה דינו של גבר שאינו אוהב חלב?

אין בעייה. רוב הגברים כבר המירו את הקשר הרגשי שלהם לחלב הלבן המקורי על־מנת לנהות אחרי תחליפי־חלב מודרניים: תה, קפה, בירה או יין, הגם שיש לזכור פרט חשוב — ככל שמצליחה הבחורה לספק לבחיר ליבה את המשקה המתקרב ביותר למשקה המקורי, תהיה שליטתה ברגשותיו שלמה ועמוקה. ספל־שוקולדה בחלב, מיקפא חלב או קינוח בשמנת, מגיעים אל רבדי הרגש התת־הכרתיים העמוקים מאלה שייענו לבירה או קפה.

הגבר שאינו סובל חלב או מוצרי־חלב בשום צורה ואופן — מהווה בעייה מסוב־כת יותר. לעיתים מעידה תופעה זו על ניכור ושלילה מוחלטת מצידו כלפי יחסי בן—אם, מצב שאינו מותיר לרווקה שום תשתית לבנות עליה. חוששני שהגבר ה־מתנכר לחלב מכל וכל, יתגלה כמועמד מפוקפק לקשר הנישואין.

האם על הבחורה להאכיל את הגבר?

אם היא רוצה להשיג תוצאות של ממש. ההשפעה הרגשית העצומה של היד המביאה נתח־מזון אל תוך הפה של הזולת, היא טכניקה ידועה ומקובלת על מאלפי חיות־טרף, שבטים פראיים, ואמהות לילדים מפונקים.

הרווקה שתנצל כל הזדמנות להאכיל במו־ידיה את הגבר שלה — תופתע כ־שתראה איזה כוח מעניק לה הדבר, לחלוש על רגשותיו של הבחור ש,יאכל מכף ידה'.

ומה בדבר המין?

בתהליך המסובך של המרצת הגבר שבחרת לך, לכך שיבחר ב ך, ממשיך המישור המיני למלא את המשימה בדיוק מהמקום בו מסתיים נושא המזון. הצורך הגברי לסוג־הזנה מוגדר ומסויים משתלב ונטמע באורח בלתי מורגש בצורך שלו לסוג־המיניות הנכון רק לו. בתזוויג מקרי מוזר, נובעים שני דחפים אלה ביסודם מהחזה הנשי.

שדי האשה — אלה הם האיברים המיו־חדים בגוף הנשי, השונים מכל האחרים. ריבוי תכונותיהם מסגל אותם להשביע את רצון כולם. השד מספק לתינוק את מזונו, לגבר את הגירוי המיני ולאשה את הסיפוק הסכסואלי.

בעודה מניקה את הילד, לוחשת לו אמו דברי חיבה, מלטפת אותו ומרעיפה עליו אותות אהבה אחרים. התינוק לומד לדעת: מזון ואהבה באים ביחד. מרגע זה ואילך נוצרת בנפשו משיכה מתמדת אל שדי האשה. עשרים וחמש שנים אחרי אותה יניקה שלו בא ההורמון הגברי המתנחשל במחזור הדם שלו ועימו הדחף המיני, ה־אשה ומראה שדיה — והופכים יחדיו לכוח המניע והמכריע ביותר בחייו.

תשבץ העולם הזה 1830

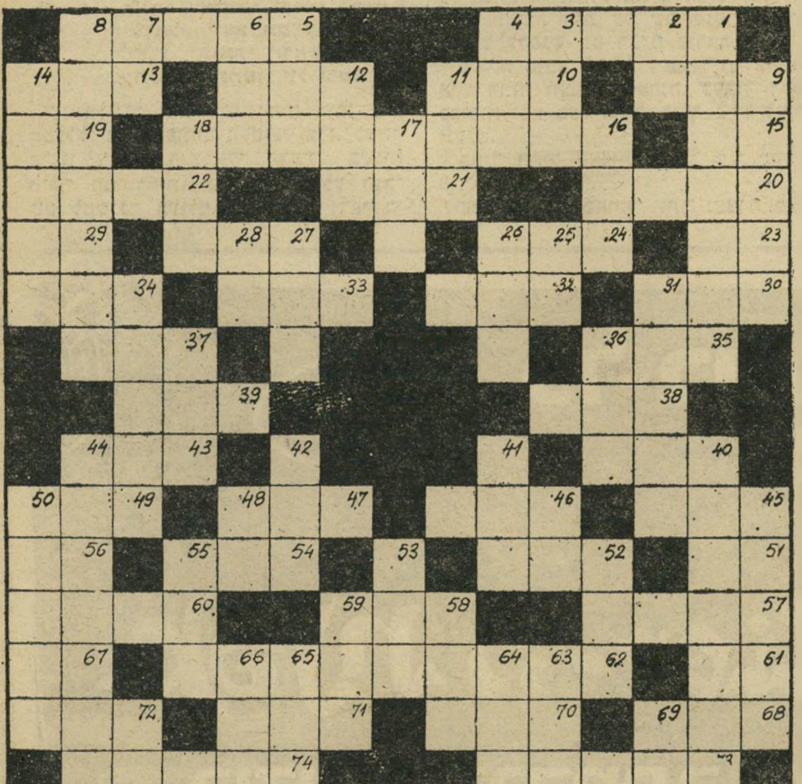

מאוזן:

1) טקס נוצרי. 5) התנפלות. 9) בננה. 10) עץ. 12) מידת קוטר. 13) גורל. 15) עטרה. 16) התקופה שלפני דברי ה־ימים. 19) אדם. 20) ממתק. 21) יונק עילאי. 22) גלדיאטור. 23) כשר. 24) פס צר של בד או חומר אחר. 27) בחילה. 29) קולב 30) זוגתו של הוא. 32) אבק, אפר. 33) מיתר בגוף החי. 34) פתיתי גרעיני תבואה. 35) מעשר המכות. 37) גמול של מעשה טוב. 38) נאום. 39) עיר בדרום הארץ. 40) חינם. 43) חורבן, הרס. 45) עיר בגרמניה. 46) עוף מאכל. 47) שם כולל לבהמה דקה. 49) טס. 51) אות באלפבית. 52) אריה. 54) קנטון בשוייצריה. 56) ממלא מקום (ר"ת). 57) צורה, תואר. 58) שקר. 60) שאינו חי. 61) מילת קישור. 62) משורר ומחזאי ישראלי (פונדק הרו־חות). 67) גרו יאיר (ר"ת). 68) מידת תבואה. 70) סוג ידעונות. 71) חלק בראש. 72) פרי. 73) מדינה שכנה. 74) אתר הסקי היחידי בארץ.

מאונך:

1) סופר רוסי. 2) עוף טורף. 3) מלך שקספירי. 4) אביזר כיוון בכלי רכב. 5) גורל. 6) משורר אנגלי. 7) ילדים. 8) מדינה דרום אמריקאית. 9) כלי עבודה חקלאי. 11) מסחר, קנין. 12) חלת דבש. 14) רחש קל. 16) כלי למאור. 17) עוף נוי. 18) ליוון הקדומה. 25) מדף. 26) סתימת בקיעי קיר בטיט. 27) שמן רפואי. 28) שקר. 31) היכל. 34) מקום הוצאה להורג. 36) ירק השדה. 37) רוכב סוס למלחמה. 40) ביש גדא. 41) עוף אגדי. 42) „אדם לאדם..." 44) מלך מיקני, ראש אויבי טרויה. 45) מערכת חוקים. 46) קמין. 48) אבי שר צבא תנ"כי. 50) מין לטאה קטנה. 52) הפרשה. 53) חלף, כלה. 55) בית החרב. 58) צער גופני. 59) חתיכה, נתח. 63) בופאלו. 64) אות באלפבית. 65) מפלגה. 66) חיש. 69) תן! 72) סימן.

חשבץ 1830

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק, יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

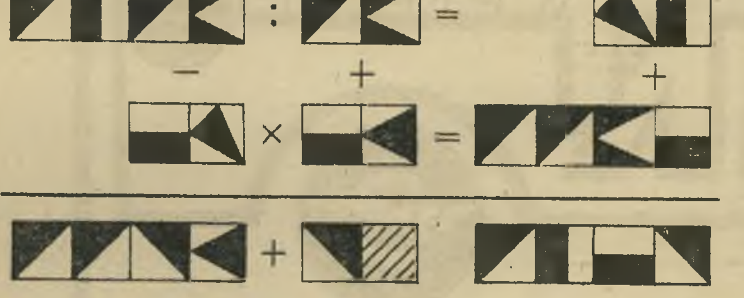

פשעים

„עוזי" כובש

עולמות תחתונים

לאחר הצלחתו בעולם הפשע הישראלי, יוצא תמ"ק „עוזי" לחו"ל, ותחנתו הראשונה — העולם־התחתון של גרמניה.

עוזיאל גל ודאי שלא היה רווה נחת ממעללי בן־הטיפוחים הקטלני שלו. כאשר תיכנן הקצין הישראלי הצעיר, בשנות ה־50' המוקדמות, את תת־המיקלע הנחשב למשובח בעולם, לא שיער ודאי כי תוך פחות משני עשורים, יהפוך העוזי לחביבם של שודדים ורוצחים בישראל, ולאחרונה גם בגרמניה.

השודד הרזה. באחד מבקרי אוגוסט שטופי השמש, עצר ליד שער המחנה הצבאי שבהנובר, גבר צנום ובידו תיק ג'יימס בונד אפור. האיש הציג לפני ה־ש.ג. תעודת־זהות על שם מנפרד זיידל, וביקש להפגש עם רב"ט פירקה.

פירקה הובא לשער, זיהה מייד את ה־איש הרזה והכניסו למחנה. כעבור דקות ספורות יצא בעל התיק, נופף בידו לזקיף ונעלם.

בתוך התיק האפור, שכבו שני מקלעי עוזי ואקדח אחד.

ארבע שעות מאוחר יותר נעצרה מכונית פולקסוואגן לבנה ליד סופרמרקט ב־עיירה הקטנה גוסלר, הסמוכה להנובר. שלושה אנשים יצאו מתוכה ונכנסו ל־חנות הכל־בו.

הם ניגשו ישר לקופה, שלפו שני עוזים ואקדח אחד, בהזהירם את הקונים והמוכ־רים: „זהו שוד! מי שיזוז יקבל צרור!" הם ירו כמה יריות אזהרה באוויר ונעלמו עם שלל של 10,000 מארק.

התמים. בתום השוד נפגש שוב הרזה עם הרב"ט, החזיר לו את הנשק בלוויית 200 מארק, והפטיר: „הכל הלך כמו ש־צריך!"

נשמע מוכר מאיפה שהוא?

אבל כאן מתחיל השוני — בגרמניה תפסו אותם.

שמונה ימים לאחר השוד הסתבך יור־גאן ברטראם, אחד השודדים, בקטטה. הוא נתפס והוכנס למעצר. חקירה קצרה העלתה כי על מצפונו של הטיפוס מעיק משהו כבד מסתם קטטת־רחוב. בתום כמה שעות של שתי וערב, פצח השודד בזמר שכלל את כל מאורעות השוד, לצד שמו־תיהם המלאים והנכונים של שותפיו ל־ביצוע.

פירקה, הרב"ט, שנעצר אף הוא, היתמם באומרו: מאיין לי לדעת מה שזיידל רצה לעשות עם העוזים? אני בקושי מכיר או־תו, פגשתי אותו בחופשה והוא ביקש ממני נשק, אז נתתי לו את הכי טוב. אני צריך לדעת שהוא משוגע להשתמש בזה מחוץ למיטווח?"

מווה
MÖVE

כל-בו שלום

כל-בו שלום מציג את

אפנת ה- Le Frottier „מווה"

הידועה ברקמתה העשירה ובמבחר גווניה!

בבוטיק „מווה" בקומה ג'- אפנת 2000-כל בו שלום

הקו הבטוח בין שתי נקודות

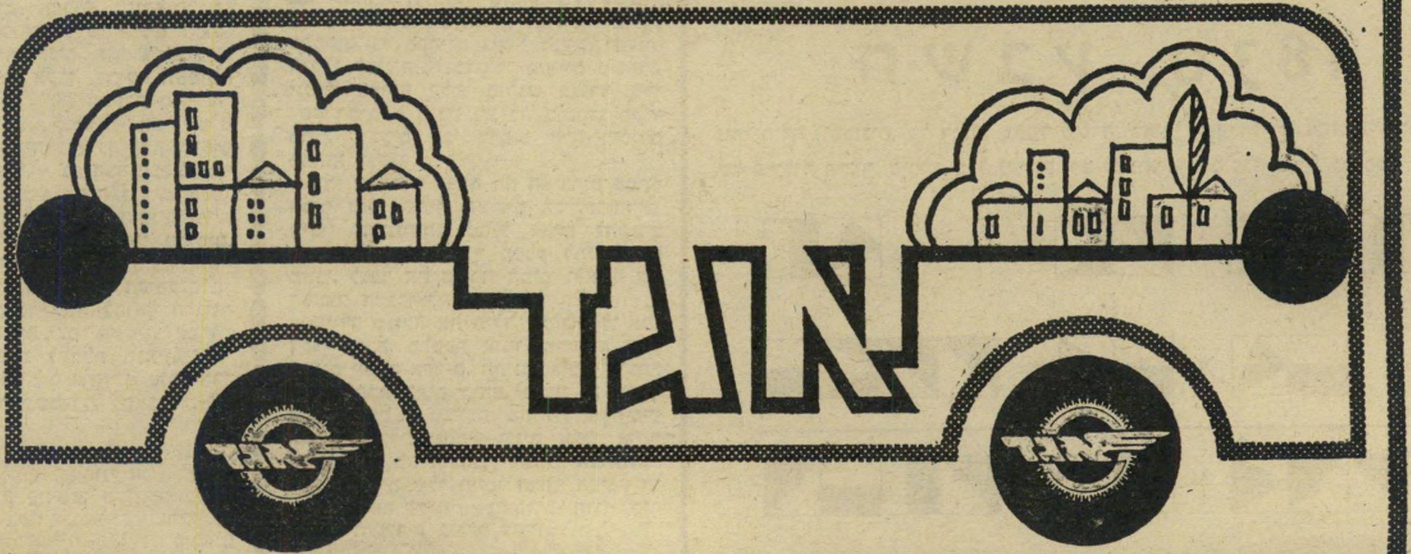

ארלט בן־דובי 13

מלכת המים 1972 מטעם העולם הזה

ארלט בן־דובי שמעה אמנם על פער הדורות, ושאר התרד, אבל זה לא בשבילה. והראייה: לא רק שהיא לא מוצאת לנכון להפגין עצמאות מזוייפת, אלא שהיא לא מתביישת ללכת בדרכי אביה, ואפילו לעבוד איתו, באותה מחלקה — פיקוח על מטבע זר — בבנק דיסקונט. אבא שם בוס, והיא מזכירה, ואין שום פער ושום דורות.

גם בשאר הדברים בחייה שומרת ה־מועמדת מס. 13 לתחרות מלכת המים על איזון. כמו למשל עם הקצפת: „אני דווקא מאוד בעד עוגות קצפת,” היא מו־דה באשמה. אז כדי לנטרל, תוכלו לראות אותה מתעמלת, כל בוקר בשש, כמו שעון. איפה? זה זב״שכם.

גם העובדה שבגלל שער העורב שלה, עיניים זהות, ושיניים בוהקות, כולם אומ־רים לה כמה שהיא מזכירה את דליה לביא — לא מוציאה אותה מהאיזון. היא עוסקת בדוגמנות — היתה תלמידה של לאה פלטשר — בתור הובי, בלי לחשוב מי יודע מה. חולמת על חו״ל, אבל לא ברצינות נוראה. ובינתיים מטפלת בעסקי הפיננסים — רק בטמבע זר, כמובן —

רק במטבע חוץ

רוקדת, שוחה, אוהבת להתקשט בשמ־לות שאין לאף אחת, ולא פוחדת ממחשוף יפה. ועל ארלט התמירה (170), מחשוף יפה הוא באמת יפה.

לצברית בת ה־18 — היא עלתה מ־מצריים כשעדיין לא מלאו לה שנה — יש הרבה חב־רים, אבל לא חבר. „מה יש למהר? כבר להיכבל?” היא רוצה לדעת.

אח, השלווה הזאת.

איפור מיקצועי של **הלנה רובינ־שטיין** מבליט את קוויה האופייניים היפים של המועמדת ארלט.

שיחה חופשית לארלט אין בעיות קומוניקציה, מסוגלת להינטע שעות ליד מכשיר טלפון. המוע־מדת מיטפר 13, הדומה, כשהיא במצב־רוח מתאים, לדליה לביא, מדגימה חליפת מיני סרוגה, מחוטי כסף, עשוייה בעבודת־יד של בוטיק **קארין**.

פרח בביקיני הצעירה המרשימה, המקפידה על הופעה מלוטשת, נוהגת לטפל בשערה הגולש, המהווה מיסגרת קלאסית לקלס־תרה המקסים, בתכשירי חברת **וולה**. עם תזכה בפרס הראשון, בתואר מלכת המים 1972, תקבל ארלט, בין היתר, גם שעון **טיסו** מפואר במתנה.

חורץ לשונו - חורץ דינו!

לשון או בננה?

אצל אברהם מור השחקן, המחקר לא הצליח. החוקר היה משוכנע, כי לעיניו בבננה בשלבי בליעה.

אוהב הנשים

לשון כזאת אפילו שפם לא יכול להסתיר. ממזרית, חדה, עוקצנית. בדיוק כמו בעליה, הפלייבוי היפואי, בעל מכונית הפאר הפתוחה. חשוב לנשים: שימנה לב לפיצול שבקצה הלשון. זה מה שנקרא: לשון נופל על לשון, מעיד על ריבוי נשים ואהבת הצדדים היותר מהנים שבחיים. לשון שמתאימה לנער שעשועים אוהב תענוגות.

השפיצר

יוסי חורי מ„הפרברים", הוציא אמנם רק שפיץ מתוך לשונו, אבל כמה שהוא היה גאה בו, כמה שהוא השוויץ איתו...

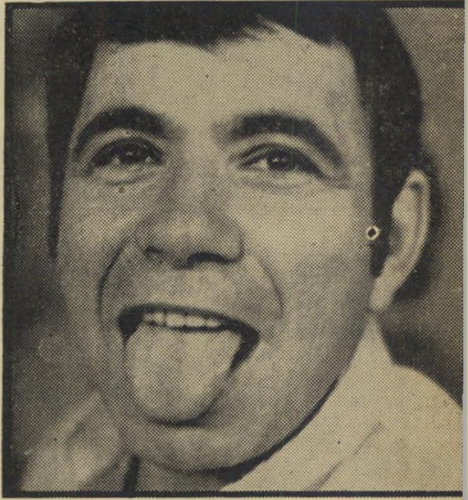

לשונו כברו

„קחו תו׳או אין לי מה להסתיר," אמרה לשונו של שמואל („שמיל") שי, איש הרדיו וערבי־הראיונות.

פעם חשבו כי הפנים הם ראי־הנפש, ואפילו קראו לזה בשם מיוחד: חוכמת־הפרצוף.

אחר־כך באו חכמים יותר והחליטו כי כף־היד היא מה שבאמת קובע, ולזה קראו בלעז: כירומנטייה, היינו חוכמת כף־היד.

אבל כרגיל האמת היא איפה שהוא באמצע, בין הפרצוף לכף. ליתר דיוק — בלשון.

כבר אמרו חז"לנו עליהם־השלום: „ה־חיים ומוות ביד הלשון." במילים אחרות — הראה לי את לשונך ואומר לך מי אתה.

לצורך בדיקת טיעון זה הציץ העולם הזה בלשונותיהם של כמה ממכובדי ארצנו. והמכובדים, בדיוק כמו במרפאה, עשו יפה: אה..ה, והראו את הלשון.

הלשון יצאה והאמת אחריה. כל מה שהסתירו יקירי הקרייה בהצלחה רבה כל־כך, הציץ בבירור מבין שיניהם.

מי שחשב שיציל את עצמו בכך שיוציא רק את השפיץ של הלשון, ויסתיר את כל האמת מאחוריה, טעה. עיקר אופיו של אדם טמון בקצה לשונו. החלק האחורי שייך לרופא והוא מעיד רק על קילקול קיבה, אם יש.

מיבצע לחקר הלשון

גם אלה שהוציאו לשון ארוכה, נוסח: „קח תראה, אין לי שום דבר מה להסתיר בפני אף אחד!" יתפלאו לגלות שבעצם היה להם המון מה להסתיר.

המיבצע לחקר הלשון, העלה בין השאר כמה פרטים, אשר לו קראו עליהם בעלי הלשונות, ודאי שלשונם היתה נאלמת בפיהם.

רק כבודם הרב ופופולאריותם הגדולה של הנבדקים, מונעת מן העולם הזה לפרסם את הנתונים התת־הכרתיים, סליחה, התת־לשוניים המדהימים.

יוצא הדופן

אצל השחקן זאב ברלינסקי דווקא תת־הלשון קובעת. אותה התעקש להחביא. מה הוא מסתיר שם?

לשון רכה

בדיוק על סוג זה של לשון אמרו החכמים זיכרונם־לברכה: „לשון רכה תשבר גרם". לרינה אביבי, אשתו של ראש־ממשלת אכזיב, לשון קטנה, מעוגלת ומעודנת. אבל אוי ואבוי למי שיפול תחת הלשון הזאת!

לשונים דוגמה קלאסית של חוסר תיאום לשוני. בהתחשב בעובדה ששניים מבעלי הלשון בתמונה נשואים — הימני אהוד מנור והזמרת עופרה פוקס — הרי שהמצב עגום. דווקא הבמאי צדוק צרפתי מתקרב ללשון משותפת עם הזמרת.

יש התאמה הצמד מיקי וישראל גוריון הם זוג מבטן ומלשון. שניהם חדי לשון, ולהוציא את התוספת השרירית הגברית שיש לישראל בתחתית לשונו, קיים בין שניהם תיאום לשוני מלא. גם התוספת לא כל־כך מפריעה.

קצר וקולע לשון קלאסית של איש צבא. ומי כמו חיים בר־לב הרמטכ״ל לשעבר ושר המיסחר והתעשייה כיום, ראוי ללשון כזו? אין בלשון התפתלויות מיותרות, סירחי עודף תחתונים והתפצלויות בקצה. לשון לעניין.

המיסתורית משהו לא בסדר עם הלשון של „הפרבר" נסים מנחם. היא עקו־מה בצורה לא טבעית. האיש מסתיר משהו. מעניין מי האשה שהוא מחבק ומחביא את פרצופה מאחרי הלחי...

לשון הרע המעט שבולט מפיו של בני אמדורסקי הזמר־שחקן־מפיק, מחזיק את המרובה שמסתתר מתחתיה ומעליה. כל נסיון לפרט את סיפורה של לשון זו, כרוך בתביעת דיבה ונזיקין.

ארוך וזקוף לשון של גבר. לכוריאוגראף דוד חיליק אין מה להתבייש בלשון שלו. תוקפנית, מוצקה וגברית. שיזהר רק שלא יסתבך בצרות בגלל אורכה ושלא יחשוף אותה מדי.

המחיר 2.25 ל"י י"ט תשרי תשל"ג, 27.9.1972 שנה 36 מספר 1830

העולם הזה

פרשת הידידה התורכיה

ראשל איבראהימזאדה

של הקונסול הישראלי

פילגש באיסטנבול